Albert Lunde

Fra Calmeyergatens prekestol II

Taler (1913)

Oversatt til norsk
Gamle stier · gamlestier.no

Albert Lunde: *Fra Calmeyergatens prekestol II* (Taler (1913)).
Tekstene er frie fordi forfatterne døde for mer enn 70 år siden. Oversettelsene er eget arbeid.
Bibelsitatene er fra Norsk Bibel 88/07.
Boka kan leses, skrives ut og deles fritt. Den nyeste utgaven finnes alltid på gamlestier.no.
Utgave 25. november 2026.

Innhold

En vei dere ikke har gått før 1
Moses visste ikke at ansiktet hans strålte 11
At de alle må være ett 18
Mange er kalt, men få er utvalgt 27
Velg den gode del 35
La meg få en dobbel del av din ånd! 44
Du er Simon 52
Jeg kjenner ham ikke 58
Guds kjærlighet 67
Der vil jeg møte deg 74
Da han nølte 82
De er Guds barn 93
Tro på Jesus 102
Følg etter dem i deres tro 111
Om Albert Lunde 119

En vei dere ikke har gått før

Nyttårstale

Jos 3,1–5

> Morgenen etter sto Josva tidlig opp. Han brøt opp fra Sjittim med alle Israels barn og kom til Jordan. Der ble de en tid før de gikk over elven. Da tre dager var gått, gikk tilsynsmennene gjennom leiren. De bød folket og sa: Når dere ser Herrens, deres Guds paktsark, og de levittiske prestene i ferd med å bære den, så skal dere bryte opp fra leirplassene og følge etter den. Men det skal være en avstand mellom dere og arken, omkring to tusen alen. Dere må ikke komme for nær den. Slik kan dere vite hva vei dere skal gå, for dere har ikke gått denne veien før. Da sa Josva til folket: Hellige dere! For i morgen vil Herren gjøre underfulle ting blant dere.

I dag vil vi særlig stanse ved disse ordene i vers 4: «For dere har ikke gått denne veien før.» Ordene ble talt til det folket som var kalt ut fra Egypt for å gå til det landet Herren hadde lovet dem.

La oss legge merke til i hvilken situasjon ordene ble talt. De ble sagt til et folk som hadde vandret omkring i ørkenen i mange år. Men nå var de kommet til grensen til det lovede landet og sto ved Jordan og ventet på å dra inn i landet.

Den siste hindringen for å dra inn var borte. For folket visste jo at så lenge Moses var deres leder og fører, kom de ikke inn i landet. Herren hadde nemlig sagt til Moses og Aron: «Fordi dere ikke trodde på meg og ikke helliget meg for Israels barns øyne, derfor skal dere ikke føre dette folk inn i det landet jeg har gitt dem» (4 Mos 20,12). Og Moses hadde kunngjort for folket at Herren hadde sagt til ham: «Heller ikke du skal komme dit inn» (5 Mos 1,37).

Ja, han hadde til og med fortalt dem hvordan han hadde bønnfalt Herren og sagt: «Herre Herre! Du har begynt å la din tjener se din storhet og din sterke hånd. For hvor er det en gud i himmelen og på jorden som kan gjøre slike gjerninger og storverk som du? La meg nå få dra over og se det gode landet på den andre siden av Jordan, dette gode fjellandet og Libanon!» «Men», sier han, «Herren var vred på meg for deres skyld. Han hørte ikke på meg, men sa til meg: La det nå være nok! Tal ikke mer til meg om dette. Gå opp på Pisgas topp og løft dine øyne mot vest og mot nord og mot sør og mot øst, og se vidt omkring deg! For over Jordan her skal du ikke komme. Og gi Josva befaling og gjør ham frimodig og sterk! For han skal føre dette folket over. Han skal gi dem til arv det landet du skal få se» (5 Mos 3,24–28).

Slik hadde Herren talt. Men nå lød budskapet: «Moses, min tjener, er død.» Folket hadde fått Josva som ny leder, og Herren hadde sagt til ham: «Gjør deg nå klar til å gå over Jordan, du og hele dette folket, inn i det landet som jeg vil gi Israels barn» (Jos 1,2). Og Josva og hele folket brøt opp fra stedet der de lå i leir, og kom til Jordan.

Men her ble de stående. Det ble en pause på tre dager. Gud fant det nødvendig å la dem vente, og det var sikkert ikke bortkastet tid. Ventetiden ga dem anledning til å se tilbake på vandringen sin. Den vandringen tjente lite til deres egen ære, men synet av den måtte likevel fylle hjertene deres med takk til Gud for alt han hadde gjort for dem, for hans godhet og overbærenhet mot dem.

Israels barn trengte denne stillheten, og en slik stillhet trengs alltid foran store og betydningsfulle handlinger. Måtte noe av stillheten fra de tre dagene falle over oss i dag! Vi trenger den, ikke minst nå som vi har gått inn i et nytt år og ikke vet hva det vil bringe oss.

Det var nok mange spørsmål som rørte seg hos Israels barn mens de sto der ved grensen. Nå skulle de dra inn i et nytt land og gå en ukjent vei, og de tenkte: «Hva vil møte oss i det lovede landet? Hvordan vil det gå oss?»

Men da de tre dagene var gått, lød det i leiren: «Dere har ikke gått denne veien før!» Og nå bød tilsynsmennene folket flere ting som de måtte holde seg til når de skulle dra inn i landet. Det var nødvendig for et folk som skulle gå en ukjent vei.

I versene som er lest, finner vi særlig tre ting som Israels barn måtte gjøre nå som de skulle gå en ny og ukjent vei. Måtte vi være like

villige som folket ved Jordan til å høre ordene som viser vei, så de kan bli til hjelp for oss på den ubetrådte veien i det nye året!

La oss nå se litt nærmere på disse tre tingene. For det første skulle de ha blikket festet på paktsarken til sin Gud. For det andre skulle de bryte opp fra stedet sitt og gå etter den – «følge etter den». For det tredje lød det: «Hellige dere! For i morgen vil Herren gjøre underfulle ting blant dere.»

Det vil bli til gagn og velsignelse for oss om også vi følger disse veivisende ordene nå ved årsskiftet. Å se tilbake på vandringen vår i året som ligger bak oss, er kanskje lite oppbyggelig og gledelig for oss. Men når vi ser Guds godhet og overbærenhet mot oss, må vi bryte ut med Jakob: «Jeg er uverdig til all den miskunnhet og trofasthet som du har vist mot din tjener» (1 Mos 32,10).

Det går et sukk av anger gjennom hjertene til mange av Guds barn i dag, fordi de ikke har tjent sin Herre mer helt og udelt. Og det er mange som lengter etter å følge sin Frelser mer trofast og tjene ham med et udelt hjerte.

Livet går ikke i ring, uansett hvor like opplevelsene våre kan være år etter år. Det går stadig framover, og for hvert årsskifte vi opplever, er en ny milepæl lagt bak oss på tidens vei mot evigheten. Ved hvert årsskifte kan vi minne hverandre om dette: «Dere har ikke gått denne veien før!»

Nye ting og nye erfaringer ligger foran oss på veien i det nye året, nye vansker og nye krav. Men Gud være takk, det vil også bringe nye gleder og oppmuntringer med seg, om ikke i like rikt mål for oss alle. Samtidig vet vi at vi også går nye sorger og prøvelser i møte. Derfor vil vi vende oss til teksten vår og prøve å gi akt på de rådene den har til oss, nå som vi står ved den veien vi ikke har gått før.

Det første var at de skulle ha blikket festet på paktsarken til Herren, sin Gud. Øynene deres skulle ikke se i noen annen retning nå når de sto der så spent på hva framtiden ville bringe. Landet var i sikte, men Jordan skilte dem fra det lovede landet. Likevel hadde de ikke fått befaling om å se på landet foran seg eller på Jordan som skilte dem fra det. De skulle heller ikke se tilbake på tidligere opplevelser og erfaringer. Bare på paktens ark skulle øynene deres hvile.

I denne arken lå de to steintavlene, skrevet med Guds finger. På dem hadde Gud skrevet ned sin vilje med folket. Men på tavlene sto

det også mange dyrebare løfter som de skulle få del i, så sant de adlød Herrens bud og befalinger. Over denne arken var nådestolen. Dit skulle Israels barn se.

Det finnes også en nådepakt som vi skal se hen til. Det står i Hebreerbrevet 8,8: «Se, dager kommer, sier Herren, da jeg vil opprette en ny pakt», og i vers 9: «Det skal ikke være en pakt som den jeg gjorde med deres fedre på den dagen da jeg tok dem ved hånden for å føre dem ut av landet Egypt. For de ble ikke i min pakt, og jeg brydde meg ikke om dem, sier Herren.» Og i vers 12: «For jeg vil være nådig overfor den urett de har gjort, og ikke lenger minnes deres synder.» Det er på denne nådepakten vi stadig må ha troens øye festet. Ellers vil vanskene på veien overvinne oss.

Den gamle pakten ble opprettet og holdt ved like ved blod. Vi leser i Hebreerbrevet 9,19–20: «For da Moses hadde kunngjort for hele folket alle budene som står i loven, tok han blodet av kalvene og bukkene, sammen med vann, skarlagenrød ull og isop, og stenket både på selve boken og på folket, og sa: Dette er paktens blod, den pakten som Gud har opprettet for dere.»

Og i Hebreerbrevet 12,22–24 leser vi: «Men dere er kommet til Sions berg, til den levende Guds by, det himmelske Jerusalem, til englenes myriader, til høytidsskaren og menigheten av de førstefødte som er oppskrevet i himlene, til en dommer som er alles Gud, og til de fullendte rettferdiges ånder, til Jesus, mellommannen for en ny pakt, og til bestenkningens blod som taler bedre enn Abels blod.» Kommer vi inn i denne pakten, er veien vår banet og sikret både for tid og evighet.

Venn! Du som nylig har fått samfunn med Gud og fått dine synders forlatelse: Det vil komme dager, og de vil snart komme, da den onde vil møte deg og hviske i øret ditt: «Det er ingenting med gudsfrykten din. Nei, ikke engang omvendelsen din var riktig ekte. Se bare hvor mørkt det er for deg nå!»

Kjære sjel! Når de dagene kommer, vil du da huske disse ordene: «Dere skal ha blikket festet på nådepakten!» Og så snart du vender troens øye dit, vil mørket vike, og den ondes angrep vil ikke skade deg. Du vil være trygg og rolig, fortsette vandringen med frimodighet og overvinne alle vansker.

Vi kjenner til det, og Skriften sier det samme: Ikke bare sjelefienden, men også vårt eget hjerte vil fordømme oss når vi ser på oss selv.

La oss derfor se bort fra oss selv og alt annet og feste blikket på Jesus Kristus og på det Gud har gjort for oss gjennom ham.

Det er et par vers i Skriften som har vært til hjelp for mang en engstelig, troende sjel. De lyder slik: «Hvem vil anklage Guds utvalgte? Gud er den som rettferdiggjør. Hvem er den som fordømmer? Kristus er den som er død, ja, mer enn det: som også er blitt reist opp, som også er ved Guds høyre hånd, som også går i forbønn for oss» (Rom 8,33–34).

Det er som om apostelen her roper ut og spør i himmelen, på jorden og i mørkets rike om det finnes noen som kan anklage og fordømme dem som tror på Jesus. Jesus er død for oss, oppreist fra de døde, og nå sitter han ved Farens høyre hånd og går i forbønn for oss.

Men også i en annen forstand trenger vi å ha blikket festet på Jesus. Det står i Hebreerbrevet 12,3: «Ja, gi akt på ham som utholdt en slik motstand fra syndere, for at dere ikke skal gå trett i deres sjeler og bli motløse.» Venn! Blir du overveldet av en slik tretthet og motløshet i dette året at du sier: «Herre, jeg kan ikke mer, nå strekker jeg ikke lenger til», da formaner disse ordene deg til å se hen til Jesus. Og du vil få ny kraft og styrke til å fortsette vandringen.

Vi skal ikke bare se på ham slik han gikk her på jorden, fattig og foraktet. Vi skal se på ham med troens øye slik han nå sitter i herligheten ved høyre side av Guds trone.

Vi vil være lykkelige og frimodige i den grad blikket vårt hviler på Jesus. Mister vi ham av syne, blir vi trette og motløse, så vi sløves og kommer bort fra veien. Og da er det fare for at vi blir igjen når han kommer for å hente oss hjem til sin herlighet. Da er det ikke Jordan som viker tilbake for å gjøre vei for den nye paktens folk, men himmelens skyer – ja, selve himmelen åpner seg for å gjøre vei når han selv fører sin brud hjem, den bruden som han har løst ut fra jorden og kjøpt med sitt blod.

Du bedrøvede, vaklende sjel, som ikke kan glede deg over at Jesus skal komme igjen for å hente sin brud hjem! Du kjenner deg så knust og ulykkelig.

Du ser tilbake på livet ditt i året som er gått, og det fyller hjertet ditt med sorg, for det var så langt fra det det burde være. Du tenker at du like godt kan gi opp det hele. For å begynne et nytt år og leve på samme måte som før, det kan du ikke, og du ser ingen utvei til å få

det annerledes. De beste stundene du ser tilbake på, var da du virkelig dømte deg selv, fikk gråte ut og slik lette det tunge hjertet ditt.

Venn! Hvorfor talte Herren disse ordene til Israel: «For jeg vil være nådig overfor den urett de har gjort, og ikke lenger minnes deres synder»? Var det fordi de hadde vært trofaste? Å nei! Hvor mange ganger hadde de ikke knurret mot Herren i ørkenen og fristet ham? Gud hadde jo også straffet dem for det. «Men jeg vil ikke være vred til evig tid», sier Herren.

Hvorfor var Herren nådig mot Israel, og hvorfor vil han være nådig mot deg? Jo, han vil være nådig – ikke for din skyld og for det du har fortjent, men for sitt store navns skyld og fordi han elsker deg. Du er kalt til å være hans barn. Og er du blitt hans barn, kan du aldri trives ute i det fremmede landet, borte fra hans ansikt. Du må hjem til farshuset for å komme i samfunn med din himmelske Far og få del i alle de gledene og godene han har å gi deg.

Fest derfor blikket på nådepakten og si: «Herre, jeg tror at du vil være nådig mot meg og ikke lenger minnes mine synder og overtredelser.» Si ham takk, enten det skjer med frimodighet og jubel, eller med bøyd hode mens du gråter gledestårer, slik Maria en gang gjorde ved føttene hans.

Hva vil året og framtiden bringe for dem som ikke har blikket festet på Jesus? De som blir fulle av hat og bitterhet når de hører navnet hans nevnt, og ikke vil vite noe av ham? Han passer ikke inn i planene deres. For de lever bare for å gripe mest mulig av denne verdens herlighet og ære og legger planer som om de skulle bo her for alltid.

Er du en av dem? La meg da si deg at du er her på ubestemt tid. Du kan måtte dra herfra når som helst, uten annet varsel enn dette: «Gjør deg rede til å møte din Gud!» Og det neste du får høre, blir disse ordene: «Dette er dagen! Gjør regnskap for hvordan du har forvaltet!»

Hva vil du svare da? Her manglet du aldri svar. Du klarte deg ut av enhver forlegenhet og enhver vanskelig situasjon, og du ble regnet for en klok og forstandig mann. Men du glemte sjelen din og ga ikke akt på formaningene om å gjøre deg rede for evigheten. Når derfor ordene «Du dåre!» lyder, vil de synke i deg som bly, og du vil bryte ut: «Å, jeg var en dåre, for jeg glemte sjelen min!»

Venn! Hva vil du gjøre den dagen da du må bryte opp fra stedet ditt her og dra bort, over den mørke, kalde elven, og hjertet ditt stivner

av angst? For du må gå alene, og du har ikke gått den veien før. Det er ingenting du kan feste blikket på. Alt er mørkt, og du må gå ut i mørket.

Men Gud ga Israel en pause, og Gud gir deg i dag en anledning til å stanse og tenke over hva året vil bringe deg – uten Jesus. Kanskje blir det et helt nådeår, som før. Men hva vil du gjøre hvis det blir forkortet?

Det andre som ble sagt til Israel, var: «Bryt opp fra stedet deres og gå etter Herrens paktsark!» Dette er et viktig punkt. For en såkalt kristentro som ikke får oss til å bryte opp fra synden vår og følge Jesus, er en død tro. Da hjelper det deg ikke om du går i kirken eller til alters, besøker møter og deltar i religiøse gjøremål, ja, til og med tror og bekjenner at Bibelen er sann fra perm til perm. Det vil bare få deg til å sovne inn i selvbedrag og innbilt trygghet.

Tusener har sovnet inn i denne håpløse tilstanden før deg. Uomvendte prester og predikanter bysset dem i søvn. De forkynte nok «tro», men de sa ikke hva det var å tro, for det visste de ikke selv av erfaring.

Å, om vi kunne være riktige tilsynsmenn og gå gjennom de sovendes leir og rope: «Bryt opp fra synden og følg Jesus!» En slik røst er ikke populær. Det gjelder ikke bare i vår tid. Slik har det alltid vært.

La oss så se litt nærmere på det neste: «Dere skal bryte opp fra stedet deres og gå etter den!»

Av naturen er vi alle verdslige og henger fast ved verden. Så lenge vi ikke er født på ny, frir vi til dens gunst og vennskap, fordi den er en del av oss selv, og vi trives i den. Men når en sjel er født på ny, blir den forandret, så den ikke lenger kan leve i fellesskap med verden, selv i dens beste, moralske og dydige former. Det blir krig i åndeverdenen.

Her blir mange kjære, nyfrelste sjeler helt redde og motløse, for de tror at det er deres eget hjerte som huser en slik hær av onde ånder. Men ingenting taler Skriften klarere om enn dette: at det skal være et skille mellom Guds barn og verdens barn. Det er en av de klareste sannhetene både i Det gamle og Det nye testamente. For verden er verden, uansett hvor mye den blir polert, og vennskap med verden er fiendskap mot Gud.

Når en sjel blir kalt til å bryte opp fra synden og verden for å følge Jesus, får den derfor kjenne hvor fast den er bundet til verden, og

hvor vanskelig det er å bryte opp. Så lenge troen din bare besto i at du holdt Bibelen og forkynnelsen for sannhet, var du rolig. Men når dette ropet «Bryt opp fra stedet ditt!» har vekket deg, og du reiser deg for å forlate synden, begynner det å rive og slite i sjelen din. Du hører andre røster som sier: «Bli der du er! Hold alt for sannhet, bare ikke gjør etter det, så er du som kristenfolk flest.»

Den rike unge mannen hadde også en slags tro, kanskje bedre enn mange såkalte kristne i vår tid, for han bøyde seg og ba. Men den rakk ikke til at han brøt opp og fulgte Jesus, og han gikk bedrøvet bort. Dessverre har mange gjort som han og gått bort. Skal det gå deg på samme måte, venn? Eller vil du bryte opp og følge Jesus? Si farvel, ikke bare til det gamle året, men også til livet i syndens tjeneste og all verdslighet for å følge Jesus, den nye paktens mellommann og leder.

Kanskje er det noen her som sier: «Jeg ville så gjerne bryte opp fra synden og bli en kristen, for jeg kan ikke lenger leve det livet jeg har levd før. Men jeg har ikke gått den veien før, og det er så mange hindringer og vansker.»

Venn! La meg si deg at hindringene vil vike i samme stund som du begynner å følge Jesus, på samme måte som Jordan vek til side og gjorde vei da Israel fulgte arken. Og så leser vi i det siste verset i dette kapitlet: «… mens hele Israel gikk tørrskodd over.» Slik vil Gud også gjøre vei for oss der vi ikke ser noen vei, hvis vi følger ham i troskap og lydighet.

La oss også kort se på hvordan vi som har begynt å følge Jesus, er kalt til å følge ham.

Vi er kalt til å følge i hans fotspor og være hans medarbeidere, til å oppsøke dem som har gått bort, og føre de spredte tilbake. Dere unge som er kommet til Herren: Gud har kalt dere, ikke bare for at dere skulle få en frelst sjel, men for at livet deres skulle bli frelst til å tjene ham, oppsøke de fortapte og føre syndere til ham. Det er en stor nåde å være kalt til å tjene Herren i sine unge år. Vil du følge hans kall, eller er det andre ting du heller vil vie livet ditt til?

Vi er også kalt til å tjene hverandre og prøve å være til hjelp for hverandre på veien. Det vil alltid være noen som trenger trøst, noen som er nær ved å gi opp og miste motet. Skal vi i dette året få følge i vår Mesters fotspor og møte en sørgende sjel med forståelse og kjærlighet? Vi skal også hjelpe dem som snubler og feiler. Det var det Jesus

gjorde da han vandret her. Én dag var det Peter som snublet og trengte hans hjelp, en annen dag var det Tomas. Men Jesus var nær og hjalp. Han vil at også vi skal gjøre det.

Israel skulle følge arken med ærefrykt. Også vårt samfunn med Herren og vår tjeneste for ham skal være preget av ærefrykt. Uverdige som vi er, er vi likevel ved hans store nåde kalt til å være hans folk og tjene ham.

Noen av oss vil kanskje bli kalt bort fra tiden og inn i evigheten i år. Det vil bli det siste «bryt opp fra stedet deres», og det vil bli det herligste: å bryte opp herfra for alltid å være hjemme hos Jesus. Det er målet for vandringen vår – for oss som her har hatt troens øye festet på Jesus og fulgt ham trofast.

Så vil vi kort se på det siste som ble ropt ut til folket: «Hellige dere!» Det var ikke tilsynsmennene som sa dette, men Josva selv ropte ut: «Hellige dere! For i morgen vil Herren gjøre underfulle ting blant dere.»

Ordene «hellig» og «helliget» hadde to betydninger i den gamle pakten, nemlig atskillelse og renselse. Ta for eksempel karene i templet. De var skilt ut fra all annen bruk og satt til side for Herren. Og for å bli hellig måtte en bli renset, og det skjedde ved blod og vann.

For oss har hellighet noe av den samme betydningen. Vi må skilles ut fra verden og alt som er syndig. Når Det nye testamente taler om et hellig folk, mener det et folk som er skilt ut. Hellige i Kristus Jesus – skilt ut for ham og med ham.

Trenger vi denne formaningen? Ja, den trengs, både for eldre og yngre kristne. Verden vil så gjerne følge med og trenge seg inn, og det er så vanskelig å få være atskilt, både for den enkelte og for en hel forsamling.

Det neste var renselse, renhet. Det nye testamente krever mer enn ytre renhet, en plettfri vandel. Det krever renhet i hjertets dyp. «Salige er de rene av hjertet, for de skal se Gud.» Hvordan oppnår vi denne renheten? Det er bare ett middel, og det er Jesu blod, som renser fra all synd. Men det er ikke læren om blodet som renser. Det er Ånden som må gjøre blodet levende i hjertene våre, så vi får erfare dets rensende kraft. Uten Åndens gjerning blir ikke ordet om Jesu offerdød liv for sjelen vår, og da skaper det ingen renhet og hellighet.

Og så til slutt noen få ord om hvorfor Israel skulle hellige seg. Hvorfor denne befalingen? Jo, Herren ville gjøre underfulle ting blant dem. Det ser ut som om Herren var avhengig av at de ble helliget, om han skulle gjøre underfulle ting blant dem.

Og de underfulle tingene skjedde. Jordan – vanskelighetene – vek tilbake, og de gikk over som på tørt land. Hvor er dine vansker, venn? I hjemmet, i arbeidet eller kanskje overalt? Følg Jesus, bli helliget i ham, så skal du komme uskadd og seirende gjennom alle vansker og hindringer. Da vil du bare juble og takke Herren for hans hjelp og hans redningshånd.

Snart etter at Israel var kommet over Jordan, sto de utenfor Jerikos murer. Men Gud var med dem også der, og underfulle ting skjedde, for Jerikos murer falt. Hvis vårt forhold til Gud er rett, vil underfulle ting skje også midt iblant oss. Guds navn vil bli æret, hans rike vil gå fram, og syndere vil bli reddet fra syndens glatte vei og Satans makt.

Hva er vel et større under enn at en sjel som var død i synd og overtredelse, blir frelst og gjort levende? Da er det glede i himmelen, og det burde også være vår største glede. For en sjel er mer verdt enn hele verden.

Moses visste ikke at ansiktet hans strålte

Stenografert ved Södertälje-konferansen 1910

2 Mos 34,29

> Så gikk Moses ned fra Sinai berg, og da han gikk ned fra fjellet, hadde han vitnesbyrdets to tavler i hånden. Men Moses visste ikke at hans ansiktshud skinte fordi han hadde talt med ham.

Herren hadde betrodd Moses en svært ansvarsfull stilling. Han hadde satt ham til leder for sitt folk, og han skulle føre dem til Kanaan. Vi kjenner alle til de mange vanskelighetene og prøvelsene som møtte dem på denne vandringen, og hvordan folket ble misfornøyd og knurret – ja, til og med syndet mot Herren.

Det var ingen lett oppgave Moses hadde fått, og det ser ut som Herren så at han nettopp derfor trengte å lyse. Så førte Gud ham dit at ansiktet og livet hans ble et gjenskinn av Herren selv.

La oss nå se på hvordan Moses kom til å lyse, så Israel kunne se og forstå at han hadde vært sammen med Herren. Vi leser i 2 Mos 34,2–3 at Herren kalte på Moses og sa: «Hold deg så ferdig til i morgen tidlig! Da skal du stige opp på Sinai berg og vente på meg der på toppen av fjellet. Ingen må gå med deg opp, og ingen må vise seg på hele fjellet. Heller ikke må sauer eller okser beite under dette fjellet.»

Og Moses adlyder Herrens kall. Han står opp tidlig om morgenen, forlater leiren og legger i vei opp mot toppen av fjellet for å møte Gud og være alene med ham. Aron og hele folket lar han bli igjen – ingen måtte gå med. Han går alene til det stedet der Herren hadde stevnet ham.

Da han kom opp på toppen av fjellet, steg Herren ned i skyen og stilte seg der hos ham og ropte ut Herrens navn. Det ble et personlig møte mellom Moses og Gud.

Men Gud stilte seg ikke bare foran ham og ropte ut sitt navn. Nei, han ropte noe mer, noe som ble til stor trøst for Moses, og det lød slik: «Herren Herren er en barmhjertig og nådig Gud, langmodig og rik på nåde og sannhet. Han lar miskunn vare gjennom tusen ledd. Han forlater misgjerning og overtredelser og synd.» Dette fikk Moses høre da han var alene med Gud, og Moses bøyde seg straks til jorden og tilba.

Moses hadde vel aldri i hele sitt liv vært så bøyd som i denne stunden, da han stod ansikt til ansikt med Gud og hørte ham si disse trøsterike ordene. Og han bøyde seg dypt for Herren og tilba.

Vi har noe å lære av denne bønnen til Moses. Han sier (vers 9): «Herre, dersom jeg har funnet nåde for dine øyne, så gå med oss, Herre.» Det første han nevner, er nåde. Moses hadde ikke store tanker om seg selv i denne stunden. Han syntes ikke at han var en stor mann fordi Herren hadde stevnet ham og nå talte med ham. Nei, han sier: «Dersom jeg har funnet nåde.»

Det neste i bønnen hans er en bekjennelse: «For vel er det et hardnakket folk. Men du vil jo tilgi oss vår misgjerning og vår synd og gjøre oss til din eiendom.» For en syndsbekjennelse! For en erkjennelse det lå i disse ordene! Og han tar seg selv med i den. Etter denne bekjennelsen taler Herren med Moses og gir ham mange herlige løfter. Han lover å opprette en pakt med Israels barn som folk og være med dem.

Men disse løftene ble gitt på visse vilkår. Vi finner dem i vers 12–15. To ganger sier Herren til Israels folk gjennom Moses: «Vokt deg så du ikke gjør noen pakt med innbyggerne i det landet du kommer til, for at de ikke skal bli til en snare blant dere.» Herren vil at Israel skal være et avskilt folk, et folk som er helliget Herren. De skal ikke blande seg med andre. Og hvis de holder budene hans og står adskilt for ham, vil han være deres Gud og åpenbare seg herlig blant dem.

Men Herren taler ikke bare disse ordene til Moses – han gir ham løftene skriftlig, skrevet på tavler av stein. Når det gjelder noe viktig, noe som betyr mye, vil vi jo gjerne ha det skriftlig. Slik opprettet også Gud en skriftlig pakt med Moses og med Israel. Så når de herlige

følelsene og begeistringen en dag forsvant, kunne Moses se på det Gud hadde skrevet med sin egen finger. Det ble lyst for Moses når han så på det Herren selv hadde skrevet, alle de herlige løftene. Det lyste opp i hans indre, så selv ansiktet hans gav gjenskinn av det.

Moses hadde nå hatt et møte med Gud. Herren hadde talt med ham, og det han hadde talt, hadde han skrevet på de steintavlene som Moses hadde med seg. Nå stiger han ned fra fjellet og nærmer seg leiren. Aron og Israels barn går ham i møte, men da de får se ham, blir de redde og tør ikke gå lenger. Moses er blitt så forandret at de ikke kjenner ham igjen, for ansiktet hans stråler. Og de fryktet for å komme nær til ham.

«Men Moses kalte på dem, og da vendte Aron og alle menighetens høvdinger tilbake til ham. Og Moses talte til dem. Deretter kom alle Israels barn borttil. Og han la fram for dem alle de budene som Herren hadde gitt ham på Sinai berg.»

De fikk høre alle de herlige løftene som Herren ville oppfylle hvis de var lydige og holdt budene og forskriftene hans. Og de kunne ikke tvile på dem, for de så at ansiktet til Moses strålte fordi Herren hadde talt med ham.

Når ansiktet til Moses i den gamle pakt strålte ved tanken på de løftene Gud hadde gitt, hvor mye mer bør da ikke våre ansikter og vårt liv lyse – vi som har «en bedre pakt, som er lovfestet på bedre løfter» (Hebr 8,6)!

De fleste av oss troende lengter inderlig etter at livet vårt skal få gi et lite gjenskinn av den kjærligheten som Gud har åpenbart for oss i Kristus Jesus. Vi kan høre det på bønnemøtene når Guds barn øser ut sitt hjerte for Herren. Det er en lengsel i sjelene, et dypt ønske om å få vise verden hva det er å stå i samfunn med Gud. Og det er mange som spør: «Hvordan skal jeg komme dit at Kristus åpenbarer sitt liv gjennom meg, så jeg blir helliget Herren, et kar til hans ære?»

Ja, hva kan få våre ansikter og vårt liv til å lyse? Lyse av Jesu kjærlighet – lyse av Jesu sinnelag? Det finnes en vei, den samme veien som Moses gikk. Vi må komme avsides med Herren.

Det er nok mange Guds barn som må bekjenne at de aldri har vært avsides med Herren. De er så opptatt av arbeidet sitt og av å være sammen med de troende i den klikken de hører til, at Gud aldri får dem i enerom. De har ikke tid til å lytte til Herrens kall: «Kom avsides

med meg!» Det betyr så uendelig mye for en sjel når Herren sier: «Kom avsides med meg! Still deg her hos meg alene og la meg få tale til deg!» Er vi villige til å komme i enerom, alene med Herren, så han kan få tale til oss?

Det var en tid i livet mitt da jeg var svært opptatt med å arbeide for Herren og samtidig var omgitt av mange venner. Men midt i alt dette kjente jeg at jeg manglet noe – ja, ikke bare jeg, men også vennene rundt meg. Jeg søkte enerom og begynte å be Herren om å gjøre meg stille og åpenbare for meg hva jeg manglet. Da sa noen av vennene mine: «Han tror han skal bli noe stort, han vil bli bedre enn vi er.» Men det var også noen som hadde fått den samme lengselen som jeg, noen som Herren hadde talt til om å komme avsides.

Bror og søster, hvis Gud kaller deg avsides, er du villig til å gå? Er du villig til å stille deg på den plassen som Gud viser deg, selv om ingen andre vil gå med? Er dette ditt hjertes ønske: «Jeg må få et møte alene med Gud, så han får tale til meg det han vil»?

Hvis vi nå er villige til å høre Herrens røst og gå avsides med ham, så han får tale til oss, skal vi få erfare at vi aldri har opplevd en saligere dag og en herligere stund enn da vi stod ansikt til ansikt med Gud.

«Herren Herren.» Slik sa Gud til Moses da han hadde ført ham avsides med seg. Men han sa ikke bare dette. Nei, han fortalte ham også at han var nådig og rik på barmhjertighet. Det var som om han ville si: «Moses, frykt ikke for meg! Jeg har alt du trenger.» Og Moses bøyde seg og tilba.

Vi kommer aldri i livet vårt til å bøye oss så dypt som når vi kommer avsides med Herren. Og det er nettopp det vi troende trenger. Vi trenger å komme ned, ned – bøye oss dypt for Herren. Det er de ydmyke Gud gir nåde, men de som er rike i seg selv, må gå tomhendt bort. La oss derfor, når vi er kommet avsides med Herren, bøye oss for ham – ikke bare knærne, men bøye viljen vår helt under Guds vilje.

Var det ikke det Moses gjorde på fjellet? Jo, viljen hans ble helt bøyd under Herrens vilje, så han aldri mer gikk sin egen vei. Og når Gud får føre oss dit at vi kan si: «Jeg har for tid og evighet bøyd min vilje under Guds vilje», da kan Herren tale til oss og åpenbare sin vilje for oss.

Vi må også legge merke til en annen ting: Da Moses var i denne bøyde stillingen, bekjente han alt for Herren. Han skjulte ingenting, men bekjente alt, det ene etter det andre.

Hvordan er det med oss? Har vi et åpent forhold til Gud? Ofte når jeg har vært sammen med troende og bedt, har jeg kjent at det var noen som ikke hadde et åpent forhold til Gud, og derfor ikke kunne tale med ham. Hører du til dem?

La meg fortelle et lite minne fra barndommen min for å vise hva jeg mener. Da jeg var en liten gutt, hadde far forbudt meg å gå til et bestemt sted. Men jeg gikk likevel. Så vidt jeg husker, var det første gang jeg brøt fars forbud. Da jeg kom hjem om kvelden, satte jeg meg ved døren. Jeg kjente meg så bedrøvet og ulykkelig og kunne ikke se på far som før.

Men da jeg hadde sittet slik en liten stund, sprang jeg tvers over gulvet, kastet meg i armene til far og sa: «Far, jeg har gjort det du sa at jeg ikke måtte gjøre.» Jeg husker som i dag hvordan far tok meg i armene sine, trykket meg inntil seg og sa: «Barnet mitt, siden du har bekjent det, vil jeg også tilgi deg.»

Det er mange Guds barn som står på avstand fra Herren og sukker: «Å, om jeg hadde et åpent forhold til Gud! Å, om jeg kunne tale med Herren og være frimodig!»

Venn! Gjør som Moses! Kast deg ned for Guds ansikt og si: «Herre, jeg har syndet, jeg har vært gjenstridig. Jeg har ikke adlydt ditt ord, men gått mine egne veier.» Vær viss på at Herren vil møte deg. Han møtte Moses, og det ble et åpent forhold mellom ham og Gud. Han møtte ham og sluttet pakt med ham. Han vil også møte oss og slutte pakt med oss, en pakt som fra hans side aldri vil bli brutt.

Hvis vi står rett på dette punktet og har et åpent forhold til Gud, skal det merkes i livet vårt. Det kan ikke skjules. Verden vil se og forstå at vi har vært sammen med Herren, og Jesu ord «Dere er verdens lys!» vil bli oppfylt på oss.

Hvem er det så som skal se at vi lyser? Teksten vår viser oss det klart. Det var ikke Moses selv som sa da han kom ned fra fjellet: «Menn og kvinner, se på meg! Se hvordan ansiktet mitt lyser!» Nei, Moses hadde helt andre tanker om seg selv. Han visste ikke selv at ansiktet hans strålte. Men de som kjente ham best, hans nærmeste venner og de han hadde mest fortrolig omgang med, de så at ansiktet til Moses lyste.

Det blir preket og talt så mye om hellighet, og vi hører den ene troende etter den andre rope ut: «Det har jeg fått, jeg har det nå. Stakkars dem som ikke er kommet så langt som jeg.»

Men Bibelen lærer oss at når vi har vært avsides med Herren og han har fått forme oss, så vi har begynt å ligne ham og fått del i hans hellighet, da er det ikke vi selv, men andre, som vil se at vi lyser. Vi trenger ikke si det selv. Nei, de som kjenner oss best, vil se og forstå at vi har vært avsides med Herren. Det vil bli åpenbart i livet vårt, det kan ikke skjules, og vi vil lyse – lyse for ham.

Tenk på de søsknene i troen som ikke lenger er blant oss, men som er hjemme hos Herren. De lyste da de var blant oss, og minnet deres lyser ennå. Velsignet være minnet deres!

Hva blir så følgen når vi har vært avsides med Herren, så livet vårt har begynt å lyse? La oss se på beretningen om Moses. Det første vi ser da Moses kommer ned fra fjellet, er at noen blir redde og holder seg på avstand fra ham. Det er godt mulig at vi kommer til å oppleve noe lignende. Blir vi virkelig hellige menn og kvinner, vil de verdslige og formkristne bli fylt av skrekk for å komme nær oss, og de vil holde seg på avstand fra oss. Slik har det alltid vært, og slik vil det alltid være. Verdslighet og en helt avgjort kristendom kan aldri forenes.

Det neste vi ser, er at de som først ble redde for Moses og stod på avstand fra ham, siden kom nærmere, så han fikk tale alle Herrens ord til dem. Slik kan det kanskje også gå med oss. Våre nærmeste og vennene våre vil kanskje holde seg borte en tid og stå på avstand. Men så sant vi lever etter Herrens ord og livet vårt lyser, vil frykten deres forsvinne, og de vil komme nærmere oss.

Jeg kjenner et hjem der moren var en levende kristen, en hellig kvinne. Der hun bodde, var mange redde for henne. Folk flest holdt seg i mange år på avstand fra henne. Tyngst kjente hun det likevel da mannen og barna hennes så å si stod på avstand – for «mor var altfor hellig, altfor gudfryktig».

Men hun hadde vært avsides med Herren, viljen hennes var bøyd under Guds vilje, og hun hadde bare ett ønske: å gå Herrens vei og lyse for ham, selv om hun skulle gå alene. Og hun ble trofast stående på sin plass. Hun gikk der stille og alene – alene i hjemmet, der hun stelte med pliktene sine, og alene når hun var ute blant folk.

Men hun lyste. Livet hennes talte likevel mer enn ordene hennes, og i dag er både mannen hennes og de sju barna hennes levende kristne.

For en velsignelse det er å ha et slikt menneske blant seg, en som lyser av Kristus i hele sitt liv! En slik sjel er villig til å stå for Herren selv om alle andre holder seg på avstand.

Vi har alle fått en plass i livet, en gjerning å utføre. Å, om alle vi som er Guds barn, måtte få et møte med Herren – gå avsides med ham og høre ham tale til oss, så vi bøyer oss dypt for ham, bøyer oss i lydighet og går hans vei! Da vil vi fylle plassen vår, og verden vil forstå at vi har vært sammen med Jesus. Og vi vil lyse – lyse for ham og lyse for verden.

Vi kjenner alle Hans Nielsen Hauge. Han var en av dem som på en underfull måte hadde bøyd viljen sin helt under Guds vilje, og han tok den aldri tilbake. Livet hans var et liv helt for Gud. Landet vårt lønnet ham med tolv års fengsel for det trofaste arbeidet han gjorde til beste for medmenneskene sine. Han kom ut som en nedbrutt, syk mann og døde ikke lenge etter. Jesu ord: «Dere … bygger profetenes gravsteder og pryder minnesmerkene over de rettferdige», gikk i oppfyllelse også her i landet vårt.

Hans Nielsen Hauge hadde en venn som gikk til fots fra Bergen til Kristiania for å få tale med ham. Men da han kom fram, ble han nektet adgang. Da stilte han seg på gaten utenfor fengselet i håp om å få se vennen sin. Dag etter dag gikk han dit, stod der og stirret opp mot fengselsvinduet. En dag fikk fangen øye på ham, men avstanden var for stor til at de kunne tale med hverandre.

Hva gjorde så Hauge? Jo, han tente et lys og holdt det opp i vinduet, og så vinket han med hånden. Vennen stod der og stirret på lyset mens tårene rant nedover kinnene hans, og så tenkte han: «Hauge mener nok at jeg skal gå hjem igjen og stå der og lyse.»

Venner! Vi er satt til å lyse – først og fremst i hjemmene våre. Men vi kan det ikke i egen kraft. Vi kan ikke i vår egen kraft være verdens lys og lyse for menneskene. Derfor må vi komme avsides med Herren, få alt gjort opp og avgjort, se pakten skrevet – se Herrens egne ord. Det vil få livet og ansiktene våre til å lyse. Herren er nær. Han ønsker å tale til oss. Han ønsker at vi skal gå tilbake til hjemmene våre så gjennomtrengt av ham at vi kan lyse. Herren hjelpe oss til det!

At de alle må være ett

Joh 17,20–21

> Jeg ber ikke bare for disse, men også for dem som ved deres ord kommer til tro på meg, at de alle må være ett, likesom du, Far, i meg, og jeg i deg – at også de må være ett i oss, for at verden skal tro at du har utsendt meg.

Da Jesus visste at hans siste time var kommet, og at han snart skulle forlate denne verden for å gå til sin Far, tenkte han på disiplene sine, som han elsket så høyt. Hjertet hans ømmet seg for dem. For han visste hvordan Satan – ulven – ville forsøke å spre den lille hjorden hans og slå sauene når han selv – hyrden – var borte.

Derfor ser vi at han brukte hver anledning til å veilede og formane disiplene. Det skulle hjelpe dem når han ikke lenger var hos dem, og de ikke lenger kunne se ham med egne øyne og høre den kjærlige stemmen hans.

Nå var det like før påskehøytiden. Jesus hadde holdt den siste nattverd sammen med dem, og etterpå hadde han vasket føttene deres for å lære dem ydmykhet og selv være et eksempel for dem. Etter at han hadde vasket føttene til alle – også til Judas, som nå hadde gått bort for å forråde ham – begynner han å tale til dem.

I denne talen formaner han dem til å elske hverandre. Han forteller dem at de kommer til å lide hån og forfølgelse for hans navns skyld. Men han trøster dem og ber dem ikke bli forferdet. For de skal eie hans fred, og når han er gått bort, vil han sende Den Hellige Ånd, som skal veilede dem til hele sannheten.

Videre taler han til dem om bønnen og kraften i den. Så slutter han med å si: «Dette har jeg talt til dere for at dere skal ha fred i meg.

I verden har dere trengsel. Men vær frimodige! Jeg har overvunnet verden.» (*Joh 16,33*)

Da Jesus hadde avsluttet denne talen til disiplene, løftet han øynene mot himmelen og begynte å be. Å, som han ba! Hvor inderlig han talte med sin Far! Selv nå, i de siste timene, var det ikke så mye seg selv han talte om. Nei, det var disiplene bønnen hans gjaldt, de som hadde trodd på ham. Men nå skulle han snart forlate dem.

Og hva ba han om? Jo, det ser ut til at særlig to ting hvilte tungt på Jesu hjerte: at de måtte bli bevart fra verden, og at de måtte være ett.

Jesus så nok hvor farene for disiplene lå, og hvor de ville støte på de største vanskelighetene. Derfor ber han sin Far gang på gang om å bevare dem. Han sier: «Jeg ber ikke om at du skal ta dem ut av verden, men at du skal bevare dem fra det onde.» (*Joh 17,15*)

Men det vi særlig skal stanse ved i kveld, er det andre i bønnen hans: at de alle må være ett. Ett med ham og ett med hverandre.

Jesus visste hvor vanskelig det ville bli for disiplene å være ett. Han hadde flere ganger merket at de var tilbøyelige til trette og splid. Det var jo ikke lenge siden de hadde trettet om hvem som var den største av dem. En mente at Johannes var størst, en annen mente Peter, en tredje mente Andreas, siden Jesus hadde kalt ham først. Når det var slik mens Jesus selv var midt iblant dem, hvordan ville det da bli når han var tatt fra dem?

Selv denne siste kvelden var det mye av dette hos dem, og det gjorde Jesus vondt. For han visste at hvis dette fikk rom i hjertene deres, ville de aldri komme til å holde sammen og være ett.

Men Jesus så lenger. Han så fremover i tiden, helt til i dag, og han så alle dem som siden skulle tro på ham. Han så at mørkets fyrste ville sette alt inn på å skille og splitte hjorden hans, for splittelsen er den største hindringen for at Guds rike skal gå fram. Han så at det frøet den onde hadde sådd i hjertene til disiplene, ville spire og spre seg videre blant de troende.

Derfor vender han seg nå, i de siste timene, til sin Far og ber for dem – for disiplene og for alle dem som siden skulle tro på ham ved deres ord – og sier: «Far, jeg ber at de alle må være ett.»

Mange ganger ser det ut som om det er umulig at Jesu bønn skal bli oppfylt, fordi det er så mye splid blant Guds folk. Men la oss da holde fast ved – og trøste oss med – at Jesus aldri ville ha bedt denne bønnen

hvis det ikke var mulig. For han sa selv en gang: «Jeg visste jo at du alltid hører meg» (Joh 11,42).

Jesus ville heller aldri ha bedt denne bønnen hvis det ikke også skulle skje. For han ba alltid i samsvar med Farens vilje.

La oss nå se litt nærmere på denne bønnen: «Far, at de alle må være ett.»

Hva mente Jesus når han ba om at de alle måtte være ett? Hvilken enhet var det han tenkte på?

Det finnes mange slags enhet her i verden, og det er mange som har liten forståelse av hva som menes med enhet i Kristus.

På Jesu tid fant to store religiøse partier sammen: fariseerne og saddukeerne. De rakte hverandre hånden og ble enige om å stå Jesus imot. Men det var ikke den enheten Mesteren ba om.

Det var likevel ikke bare de store partiene som ble enige i de dagene, men også personer som før ikke kunne forenes. Herodes og Pilatus hadde lenge vært uvenner og sett skjevt til hverandre. Men da det gjaldt å stå Jesus imot, ble de enige og rakte hverandre brorhånd.

Også i våre dager kan mennesker skape en slags enhet – i det ytre. Den blir laget etter menneskelige bestemmelser og begreper, men før eller senere går den i stykker. Det var heller ikke den enheten Jesus ba om.

Det er også noe annet som gjennom århundrene har gått for å være enhet, nemlig den katolske kirkes enhet. Alle som hører til det samfunnet, må blindt adlyde prestenes bud og befalinger. Men det er en dødens enhet – en enhet som bygger på død og ikke på liv.

Da Jesus ba denne bønnen, mente han en enhet blant hele Guds folk – enhet i den menigheten der det er ett legeme med mange lemmer, og der han selv er hodet. Enhet betyr å være forent under det ene hodet, i det ene legemet. Det betyr derfor ikke at alle skal være like.

Lemmene på et legeme er ikke alle like, og de har ikke alle fått den samme plassen. Slik har heller ikke vi, som er Kristi lemmer, fått den samme plassen og den samme tjenesten. Nei, vi kan til og med være svært forskjellige fra hverandre. Men vi kan likevel alle være ett i ham.

Mange har vanskelig for å forstå dette når de tenker på denne bønnen til Jesus. La oss ta et bilde som Jesus selv brukte. Kanskje det kan gjøre saken klarere.

Jesus sammenligner seg selv med et tre, der han er stammen og vi er grenene. Når vi ser på et tre, ser vi hvor forskjellige grenene er. Det er knapt to som er like. Men de er likevel alle ett med stammen – de er alle forent i den.

Slik skal også vi som er Guds barn, være ett i Kristus. Selv om vi er forskjellige både i oppfatning, i tanke og i vesen, skal vi likevel alle forenes og være ett i Kristus.

Hvem var vel mer forskjellige og mer ulike hverandre enn disiplene?

Tenk på Peter! Hvem i flokken lignet vel ham? Den brå, uforferdede Peter, han som var så snar til å tale og snar til å handle. Alltid var han først.

Vi ser en annen. Han kommer langt bak i flokken. Han tenker sent og kommer sent. Alltid tviler han. Det er Tomas. Han er så forskjellig fra Peter. Men vi ser aldri at Jesus prøver å gjøre Tomas til Peter eller omvendt.

La oss se på en annen. Vi ser en som alltid prøver å komme så nær Jesus som mulig. Han er verken fremfusende eller tvilende. Nei, øynene hans stråler av den ømmeste kjærlighet og en grenseløs tillit når han ligger ved Mesterens bryst og ser inn i øynene hans. Det er Johannes.

Og senere, når han skulle tale eller skrive, handlet det alltid om det han hadde erfart av Kristi inderlige kjærlighet. Til slutt, da han var blitt så gammel at han ikke lenger kunne gå, og derfor måtte bæres til de kristnes møter, ser vi ham rekke ut hendene og si: «Mine barn, elsk hverandre!» Han var Johannes hele veien.

Vi ser enda en. Han har ikke Johannes' milde ansikt og blikk. Nei, han ser heller ut til å være streng og hard. Han tenker før han taler, men han prøver alltid å gjøre noe og er rede til enhver tjeneste. Det er Jakob. Det han senere talte og skrev, handlet også om arbeidet og om å tjene. Hvor forskjellig var han ikke fra de andre! Men vi ser likevel aldri at Jesus prøver å omdanne Jakob til Johannes, eller Johannes til Jakob.

Det er en stor feil hos oss i våre dager at vi så gjerne vil støpe andre i den samme formen som oss selv, i stedet for å la Peter være Peter og Tomas være Tomas – men begge i forening med Jesus.

Vi er så forskjellige og ulike hverandre, og vi har ikke alle det samme synet og den samme oppfatningen i mange spørsmål. For vi ser stykkevis. Men vi følger alle én, og det er Jesus, som er vårt hode – han som ba: «Far, at de alle må være ett.»

Måtte da vi som elsker Herren Jesus og gjerne vil vandre etter hans vilje, også på dette punktet prøve å oppfylle bønnen hans. Måtte vi ikke stå i veien med vår stivsinthet og vår uforstand, så vi hjelper til med å bygge skillevegger mellom de troende og bedrøver vår Herre og Mester.

Å, om hjertene våre måtte bli mer utvidet og fylt med Kristi kjærlighet, så vi kom bort fra all smålighet og lærte mer å elske hverandre! Da kunne vi rekke samfunnshånd til alle de troende, alle som i sannhet og oppriktighet følger Herren Jesus.

Slik gjorde apostlene. Paulus hadde ikke vært med dem mens Jesus vandret blant dem, men kom med senere, etter at han var blitt omvendt på veien til Damaskus. Ham tok de imot med kjærlighet og glede, og han fikk den samme plassen som de som hadde fulgt Jesus hele veien. Det ble ikke spurt hva han trodde om dette eller hint, eller om han hadde de samme erfaringene og opplevelsene som de. Nei, det var bare dette ene som gjaldt: Tror du på Jesus fra Nasaret, den oppstandne Frelseren, og har du fått syndenes forlatelse?

Paulus skriver så vakkert i Gal 2,9: «Da de som gjaldt for å være støttene – Jakob og Kefas og Johannes – ble kjent med den nåde som var meg gitt, ga de meg og Barnabas samfunnshånd.»

Der var det enhet. De var ett med hverandre – ett i Kristus og ett med Faderen. Disiplene var seg selv, og likevel var de ett med hverandre. De prøvde ikke å etterligne hverandre. Nei, Jesus alene var stor og opphøyet blant dem, og det var ham de prøvde å ligne.

Det var ikke lett for dem å glemme bønnen Jesus ba i de siste timene sine: «… at de alle må være ett, likesom du, Far, i meg, og jeg i deg – at også de må være ett i oss, for at verden skal tro at du har utsendt meg.»

Dette hadde brent seg inn i sjelen deres, og det ga dem ett eneste begjær: å gjøre hans vilje og å opphøye ham og gjøre ham stor.

Måtte det også være vårt begjær i dag! Hvis Ånden for alvor får gjøre Kristus levende for hjertene våre, så han blir stor for vår sjel, vil det føre oss nær Faderen. Da kjenner vi at vi er ett med ham – ett

med Sønnen og også ett med hverandre. Og da blir det aldri snakk om å danne partier blant Guds folk.

D. L. Moody var en sterk personlighet med et klart og bestemt syn på Bibelens sannheter. Men det som mest preget ham, var hans store syn på Kristus. Når han talte og begynte å male Kristus for folket, sank de troende ned i tilbedelse for Herren. Og de som før hadde stått fiendtlige og uforsonlige mot hverandre, rakte hverandre brorhånd og jublet ved tanken på hvor herlig det var å være barn av den samme Far og ha en felles Frelser i Jesus Kristus.

Men det var ikke bare de troende som ble ført nær til Faderen, så de ble ett. Nei, også syndere ble ført til Kristus og fikk syndenes forlatelse, så de ble ett med Gud.

Å, hvor vi trenger å bli fylt av denne ånden i våre dager, nå som det er så mye strid og partiånd blant oss, og så mye som vil skille og splitte Guds barn!

La oss se på noen av de tingene som splitter Guds folk og skaper partier.

En av grunnene er at det blir lagt vekt på bisaker i stedet for på hovedsaken.

Hva er så bisaker? spør kanskje noen.

Er ikke alt annet bisaker i forhold til troen på Herren Jesus Kristus? Er ikke den alene hovedsaken?

Hvis du og jeg ønsker å danne partier og egge til strid, så la oss bare holde fram våre meninger og vårt særsyn. Da hjelper vi til med å bygge opp skrankene mellom de troende. Men hvis vi opphøyer den felles Frelseren, blir vi aldri partistiftere.

Hva var vel grunntonen i reformasjonen? Det var forkynnelsen om rettferdiggjørelse ved troen alene – Kristus opphøyet. Det var den grunntonen som samlet før, og den samler også i dag.

Det er ingen kunst å bygge skranker så de troende blir splittet. Men det er langt vanskeligere å løfte vår felles Frelser så høyt at skrankene forsvinner og vi alle samles om ham – ja, om ham alene.

En ensidig forkynnelse av Guds ord kan også skape partier blant Guds folk.

Blant dem som taler Guds ord, er det noen som legger den største vekt på «blodet», men på en feil måte. Det er jo den største og dyreste sannheten: at Jesus døde for vår frelse, og at blodet renser fra all synd.

Men det blir en ensidig forkynnelse når det blir talt om det på en slik måte at en kan leve omtrent som en vil, for blodet renser oss, og nåden strekker til. Hvis det da kommer noen som taler om å leve som en kristen, blir han beskyldt for å forkynne lov, og det vil de ikke høre.

Det er andre som legger den største vekt på dette: Følg Kristus i hans liv. Dette er jo også en stor sannhet. Men når det hele tiden bare blir talt om denne ene tingen, ender de som stadig hører dette, med at de ikke vil høre noe annet. For dem er det det eneste rette.

Noen legger også all vekt på hellighet. Hvem ønsker vel ikke å bli helt helliget Herren? Paulus sier jo: «Jag etter … helliggjørelse» (*Hebr* 12,14). Men å forkynne bare hellighet skaper også partier.

Atter andre legger den største vekt på Ånden og Åndens gaver – så sterkt at ingenting er rett for dem hvis det ikke stadig blir talt og vitnet om dette.

Vi kjenner bare altfor godt til hvordan en slik ensidig forkynnelse skaper partier, og hvor høye skrankene da blir mellom de troende. Men en allsidig forkynnelse av Guds ord og Kristus opphøyet – det samler Guds barn.

Det er også en tredje ting som kan skille de troende og skape partier. Men den faller særlig tilbake på oss som forkynner Guds ord. Det skjer når forkynneren er mer opptatt av den misjonsgrenen han reiser for, enn av å forkynne evangeliet.

Vi har erfart dette mer enn én gang når vi har vært på slike møter. Forkynneren har lest et ord fra Bibelen og talt litt over det. Det han sa, var sant og godt, men det var så kaldt og likegyldig, og vi forsto at det ikke var dette som lå ham mest på hjertet å få sagt. Men så begynte han å tale om den misjonen han reiste for, og straks kom han i fyr og flamme – da ble han ildnet opp.

En slik mann er like mye en partimaker som en annen som pukker på læresetninger. For han er mer opptatt av noe annet enn av Jesus. Det var noe annet enn den store hovedsaken som kunne ildne ham opp og sette ham i brann.

Venner! Hvis vi ønsker at Guds barn skal være ett, så la oss be om å bli mest opptatt av Jesus selv, han som ba: «Far, at de alle må være ett.»

Det er enda mange flere ting som skiller og splitter de troende, men vi kan ikke stanse lenger ved dette punktet nå. Likevel skal vi kanskje se på enda én ting som ofte reiser temmelig høye skranker mellom

de troende. Det er partinavnet. Hvor ofte hører og ser vi ikke troende som kjemper for et annet navn enn Jesu navn, og klynger seg til det som om det var deres gud!

Dette er ikke noe nytt. Det begynte allerede på apostlenes tid og har fortsatt hele tiden siden. I den første tiden var det noen som likte Peter, eller Kefas, så godt at de ville kalle seg etter ham. Andre foretrakk Apollos, og atter andre Paulus.

Det var ingenting å utsette på disse mennene. De var gudfryktige og hellige menn, som til slutt satte livet til for Herren Jesus. Men de var likevel ikke gode nok til å bli kalt opp etter. For det er Jesu navn alene som skal opphøyes. Paulus sier at det ikke var fordi de var åndelige, men fordi de var kjødelige, at de ville kalle seg med et menneskes navn (*1 Kor* 3,3–4). Jesus var ikke alt for dem. Han var ikke stor iblant dem.

La oss prøve oss selv og se hvordan det står til med oss. Og når vi kjenner lyst til å kjempe på den måten, la oss da spørre oss selv: Kommer dette av at vi er åndelige, eller av at vi er kjødelige?

Men hvordan står det til i våre dager? Er det noe tegn til at denne bønnen til Jesus skal bli oppfylt? Ja, det er det.

Det ser ofte mørkt ut i de små kristne kretsene rundt omkring oss, der de troende strides om dette og hint. Men det betyr lite mot de mektige kreftene som er i bevegelse blant de troende over hele verden – krefter som virker for at nettopp Jesu bønn om enhet skal bli oppfylt.

Tenk bare på misjonsarbeidet ute på misjonsmarken blant hedningene. Det er en mektig makt som fører de troende sammen. Det er som et pust av Ånden som går over misjonsmarken og de troende. For de kjenner at det gjelder å stå sammen og stride for Herren i stedet for å stride mot hverandre.

«Den kristne studentbevegelsen» er også en makt som peker i samme retning. Hvor mye betyr det ikke at landenes beste unge menn – kjernen i folket – over hele verden kommer sammen på den felles, store grunnvollen: Jesus Kristus!

På samme måte er det med KFUM. Det er den samme grunntonen, og det er stort å se arbeidet deres over hele verden.

Hvor det gleder oss å se disse unge fra de forskjellige leirene komme sammen og forenes om dette ene: å opphøye Jesus Kristus, den felles Frelseren! Måtte også de eldre kristne være med på å løfte Kristus høyt

opp over alle skranker, så de unge ikke skulle stå alene i denne store og viktige saken – at Jesu bønn blir oppfylt.

Det ville være et vitnesbyrd for verden. For det var jo dette Jesus ba om: «… at de alle må være ett, likesom du, Far, i meg, og jeg i deg – at også de må være ett i oss, for at verden skal tro at du har utsendt meg.»

De troende kan vitne om Jesus, den oppstandne Frelseren, ved at de er ett med hverandre. For det er et mektig vitnesbyrd for verden. Men hvis de kives og strides med hverandre, vanærer de navnet hans.

Det er to ting som burde være de kristnes oppgave i dag. Det ene er «å opphøye Kristus», det andre «å trå ned skrankene mellom de troende».

Hvordan kan vi da være med på å trå ned skrankene? Jo, ved å begynne hos oss selv. For begynner vi først hos andre, bygger vi skrankene opp i stedet for å trå dem ned.

La oss ransake oss selv og se hva det er i oss som gjør det vanskelig for oss å være sammen med andre Guds barn og elske dem som ser annerledes på en del ting enn vi gjør. Så må vi be Gud om nåde til å trå ned disse skrankene – og begynne hos oss selv.

Vi vet at vi alle en dag skal få være ett hjemme i himmelen hos Jesus. Men måtte vi også her på vandringen prøve å venne oss til å samles om ham alene. For når han blir *alt* for oss, kan vi også bli ett med hverandre.

Det står i Åp 22,14: «Salige er de som vasker sine kapper, så de må få rett til livets tre, og til å gå gjennom portene inn i byen.»

Ja, det kommer snart en dag da alle Jesu venner skal gå gjennom portene inn i byen, og da skal vi alle være ett hjemme hos Herren. Da skal alle skranker og skillemurer være borte – ingen mislyd skal være der. Nei, Jesus – Lammet selv – skal være alt for oss.

Vi skal se ham og lovsynge hans navn – han som kjøpte oss fra jorden med sitt blod, for at vi skulle være ett.

Ett med hverandre, ett med ham og ett med Gud.

Mange er kalt, men få er utvalgt

1 *Sam* 15,23; *Matt* 22,14; 2 Pet 1,10

> Fordi du har forkastet Herrens ord, har han forkastet deg.
>
> For mange er kalt, men få er utvalgt.
>
> Vær derfor desto mer ivrige, brødre, etter å gjøre deres kall og utvelgelse fast!

Disse alvorlige ordene, «mange er kalt, men få er utvalgt», har drevet mange søkende sjeler nesten til fortvilelse. Ja, ikke bare søkende, men også oppriktige Guds barn som sjelefienden har klart å føre ned i mørke og tvil.

For når de har søkt tilflukt i Ordet for å finne trøst og hjelp der, har de flere steder truffet på disse ordene: «Mange er kalt, men få er utvalgt.» Og da har sjelefienden straks hvisket dem i øret: «Du blir aldri salig, for du er ikke en av de utvalgte. Gi opp kristendommen! Det nytter ikke likevel.» Til andre har han sagt: «Bry deg ikke med å tenke på å bli frelst, men mor deg i verden og nyt livet! For er du en av de utvalgte, blir du salig uansett hvordan du lever.»

På denne måten har den onde vugget mer enn én i søvn som hadde begynt å tenke på hvordan det sto til med sjelen, og som derfor spurte: «Hvordan skal jeg bli salig?»

Er du vekket til dette spørsmålet, venn, så vit at det er Herren som kaller deg. Vær derfor ikke uforstandig, og lytt ikke til det den onde vil innbille deg, for han vil føre deg til fortapelsen. Men ta imot kallet og få sjelen din frelst!

Forkast ikke Herrens kall, for da vil han en dag forkaste deg. Men ta imot den frelsen som blir tilbudt deg, og gjør ditt kall og din utvelgelse fast.

Men nå vil vi særlig se på noe som kan bli til hjelp for dere som har tatt imot Herrens kall og har begynt å følge Jesus. Satan vil på alle mulige måter prøve å lokke deg bort fra sannhetens vei og føre deg ned i mørke og tvil. Men det skal ikke lykkes for ham hvis du følger Herren med troskap og lyder hans ord.

Det er mange som en gang var utvalgt av Herren, men som ble forkastet på grunn av sin ulydighet.

La oss se på en slik mann fra Det gamle testamente. Det var kong Saul. Herren selv hadde utvalgt ham og sagt til Samuel: «Ham skal du salve til fyrste over mitt folk» (1 Sam 9,16).

Gud hadde gitt Samuel nøye beskjed om den mannen han hadde utvalgt, så profeten ikke tok feil da han helte en oljekrukke ut over hodet til Saul og sa: «Nå har Herren salvet deg til fyrste over sin arv» (1 Sam 10,1). Deretter stilte Samuel ham fram for folket og sa: «Ser dere ham Herren har utvalgt?» (1 Sam 10,24).

Og Herren viste at han hadde utvalgt Saul, for han var med ham. Ja, det står til og med at Herrens Ånd kom over ham, så han profeterte.

Men når vi så leser disse fryktelige ordene: «Herren har forkastet deg», må vi uvilkårlig spørre: «Utvelger da Herren en mann den ene dagen og forkaster ham den neste?» Hvorfor skulle han forkastes når Herren selv hadde utvalgt ham? «Forkastet» betyr jo «satt til side», «slengt bort».

Når vi ser ordet «mange er kalt, men få er utvalgt» i lyset av 1 Samuelsbok 15, kan vi bedre forstå dette.

Den dagen Saul ble utvalgt, ble det sagt til ham: «Så vil jeg la deg høre hva Gud har sagt» (1 Sam 9,27). Det var Herrens ord han skulle lyde. Og Herren talte flere ganger til ham gjennom profeten, og Saul adlød Herrens ord.

Så leser vi i 1 Samuelsbok 15,1 at han igjen får høre: «Så lyd nå Herrens ord!»

Hva var det nå han skulle gjøre? Jo, Herren bød ham gå og slå Amalek og ødelegge *alt* som tilhørte ham, og ikke spare noe. Og Saul gikk og slo amalekittene, slik Herren hadde befalt. Men det neste

budet adlød han ikke. I stedet for å ødelegge alt – slå det med bann – sparte han amalekittenes konge og det beste av feet.

Men da kom Herrens ord til Samuel: «Jeg angrer at jeg har gjort Saul til konge, for han har vendt seg bort fra meg og har ikke gjort det jeg har befalt ham» (1 Sam 15,11).

Nå skulle Samuel gå og forkynne dette for Saul. Det var et sørgelig budskap å gå med, og han ropte til Herren hele natten. Kanskje tenkte han at Herren ville angre beslutningen sin og igjen ta Saul til nåde. Men Gud så hva som bodde i Saul: at hjertet hans var fullt av falskhet, og at han hadde forkastet Guds ord.

Så sto Samuel tidlig opp om morgenen og gikk for å møte Saul. Det var tungt for Samuel å gå denne gangen. Nå skulle han si til Saul at Herren hadde forkastet ham – den mannen han for kort tid siden hadde salvet til konge og stilt fram for folket med ropet: «Ser dere ham Herren har utvalgt? Det er ingen som han i hele folket.»

Nei, det var virkelig ingen som Saul i hele folket, og nå skulle han forkastes. Det var tungt for Samuel å gå, for han sørget over Saul. Men han gikk.

Da Samuel kom til Saul, sa Saul til ham: «Velsignet være du av Herren! Jeg har gjort etter Herrens ord.»

Tenk, så fryktelig! Den mannen som Herren hadde utvalgt, var nå blitt en løgner og en hykler. Satan hadde fått ført ham så langt at han nå står der frekk foran profeten, mot bedre vitende, og sier: «Jeg har gjort etter Herrens ord», enda han visste at det var nettopp det han ikke hadde gjort. Han syndet mot Herren ved å være ulydig, og den ene synden dro den andre med seg.

Måtte dette minne oss Guds barn om å våke nettopp her: å være lydige mot Herren og gjøre etter hans ord, så vi ikke faller i fristelse og synd. Ellers får den onde makt over oss og fører oss så langt bort fra sannhetens vei at vi til slutt får høre: «Du er forkastet!»

Da Saul sto der så frekk foran profeten og løy, ante han ikke hvilket budskap Samuel kom med. Han visste ikke hva Samuel hadde hørt den natten. Kanskje ville profeten prøve om Saul nå ville innrømme og bekjenne synden sin, for han sier: «Hva er da dette for en breking av småfe som lyder for ørene mine? Og hva er det for rauting av storfe jeg hører?»

Men Saul bekjenner ingenting. Det var ingen sannhet i ham. Nei, han legger skylden over på folket og sier: «Folket sparte det beste av småfeet og av storfeet for å ofre det til Herren din Gud.»

Dette ble for mye for profeten, og han sier: «Hold opp! Så vil jeg forkynne deg hva Herren har talt til meg i natt.» Og han begynte å tale til ham.

Men Saul forsvarer seg enda en gang og sier: «Jeg har adlydt Herrens ord og har gått den veien Herren sendte meg.» Han var fremdeles hard og frekk og sier for andre gang: «Folket tok av feet for å ofre det til din Gud.» Til din Gud, Samuel!

Da holder profeten fram for ham hele synden hans, hvordan han har overtrådt Herrens bud i stedet for å lyde hans ord. Til slutt uttaler han disse forferdelige ordene: «Fordi du har forkastet Herrens ord, har han forkastet deg.»

Så leser vi i kapittel 16,14: «Men Herrens Ånd vek fra Saul.» En dag utvalgt av Herren – en dag fylt av Guds Ånd – men nå forkastet, og Herrens Ånd var veket fra ham. Og til slutt leser vi i 1 Krønikebok 10,13: «Slik døde Saul på grunn av den troløshet som han hadde vist mot Herren, fordi han ikke hadde holdt seg etter Herrens ord.»

Når vi har lest denne beretningen, kan vi da si at Gud hadde utvalgt Saul til å bli forkastet – satt til side? Nei, Saul var utvalgt til det største og herligste noe menneske kunne utvelges til. Han var kalt til å være leder for Herrens eiendomsfolk, det folket som Herren elsket og vernet om som sin øyesten.

Midt i dette folket hadde Saul fått den første plassen. Det var dette Gud hadde bestemt for ham. Men ved sin utroskap og ulydighet mot Herren gjorde Saul den høye utvelgelsen om til forkastelse. Han gjorde ikke sitt kall og sin utvelgelse fast.

Det er Gud som kaller og utvelger menneskene. Men det er de selv som bestemmer om de skal beholde den plassen de er utvalgt til, eller om de skal forkastes. Hvem kan med Bibelens ord bevise at Gud hadde bestemt at Saul skulle forkastes – settes til side? Nei, det var Saul selv som avgjorde det. Den dagen han ble utro og ulydig, stemplet han seg selv til å bli satt til side og forkastet.

Det er mulig å være utvalgt og kalt til den mest betrodde plassen og miste den ved utroskap. Men det er ikke det Gud har bestemt for den han har utvalgt. Nei, det er mennesket selv som bestemmer det

og forkaster kallet, så det blir satt til side. Og når Gud har satt et menneske til side, kan ingen makt på jorden sette det inn igjen.

Måtte dette minne hver den som har fått en tjeneste av Herren, om å være tro! Det er mange som en gang var betrodd en tjeneste og hadde fått kraft til den, men i dag er de satt til side. Det var utroskapen deres som førte dem dit.

La oss se på enda et bilde fra Skriften: en mann som Herren hadde utvalgt til en viktig tjeneste, men som mistet denne plassen ved utroskap og ble forkastet.

Denne mannen var en profet, en Guds mann fra Juda. Herrens ord kom til ham og sa at han skulle gå til Betel og profetere mot kong Jeroboam og alteret i Betel (1 Kong 13). Men han skulle ikke gå inn noe sted, ikke ete brød og ikke drikke vann, og ikke vende tilbake den veien han kom.

Og han gikk og kom til Betel og profeterte mot kongen og mot alteret, slik Herren hadde sagt. Men kongen ble sint, rakte ut hånden og sa: «Grip ham!» Da visnet kongens hånd, så han ikke kunne dra den til seg igjen. Og alteret revnet, og asken ble spredt fra det, etter det tegnet profeten hadde gitt.

Da ble kongen redd og sa: «Be for meg at jeg må kunne dra hånden til meg igjen!» Og profeten ba, og kongen fikk kraften i hånden tilbake.

Denne mannen var utrustet med guddommelig makt og kraft. Han var sendt med et budskap fra kongenes Konge og herrenes Herre. Og likevel leser vi i vers 24: «Så dro han av sted. Men på veien kom det en løve imot ham og drepte ham. Liket lå slengt bortetter veien.»

Hva var årsaken til dette? Jo, han hadde vært gjenstridig mot Herrens ord og ikke holdt det budet Herren hadde gitt ham. Han falt for en fristelse.

Kongen, som var blitt helbredet, ville ha ham med seg hjem for at han kunne styrke seg og få gaver. Men den fristelsen sto han imot og var lydig mot Herrens ord.

Men da fristelsen kom fra en annen kant, fra en som hadde vært profet som han selv, hørte han på ham i stedet for å være tro mot Herrens ord. Han vendte om og gikk hjem med den falske profeten, satte seg ned og åt brød og drakk vann i hans hus.

Og mens han ennå satt der ved bordet, kom Herrens ord til ham: «Fordi du var gjenstridig mot Herrens ord og ikke holdt det bud Herren din Gud ga deg, men vendte tilbake og åt og drakk på det stedet hvor han hadde sagt at du verken skulle ete eller drikke, så skal ditt lik ikke komme i dine fedres grav» (1 Kong 13,21–22).

Og det skjedde slik Herren hadde sagt. For da han dro av sted, kom en løve fra skogen og drepte ham.

Ulykkelige mann! I stedet for å gjøre sitt høye kall og sin utvelgelse fast var han ulydig og gjenstridig, så Herren måtte forkaste ham. Men det hadde ikke vært Herrens plan med ham. Nei, Gud hadde betrodd ham en høy stilling og utrustet ham med guddommelig kraft, men utroskapen hans gjorde den høye utvelgelsen om til forkastelse.

For en advarsel til alle som Herren har betrodd en plass! La oss be Gud om å gjøre oss våkne, så vi ikke faller i fristelse, men blir redde for hver overtredelse og hver synd, uansett hvilken skikkelse den viser seg i. Da kan vi være tro på vår plass og gjøre vårt kall fast.

Kanskje er det noen her som sier: «Jeg hadde ventet å høre noe om utvelgelse til salighet.»

Ja, du skal få høre noe om det, venn! Det står i 1 Timoteus 2,3–4: «Dette er godt og til behag for Gud, han som vil at alle mennesker skal bli frelst og komme til sannhets erkjennelse.»

Det står ikke «at alle de utvalgte skal bli frelst». Nei, det står «alle mennesker». Alle er utvalgt i Kristus Jesus. For da Gud sendte sin Sønn til verden for å lide og dø og frelse oss, var det «for alle». Kristus ble døren til salighet, og døren var «for alle».

«For det er én Gud, og én mellommann mellom Gud og mennesker, mennesket Kristus Jesus, han som ga seg selv til en løsepenge *for alle*» (1 Tim 2,5–6). «Og han døde *for alle*» (2 Kor 5,15). Står det «for de utvalgte»? Nei! Hvor vi enn vender oss i Skriften, møter vi dette «for alle».

Det er dette som gir oss frimodighet til å gå ut med evangeliet og rope: «Kom, for nå er det ferdig!» «Den som vil, kan komme!»

Gud innbyr hver sjel til å komme og ta imot frelsen. Evangeliet lyder så klart, og det skal lyde klart så lenge nådens tid varer. Men det er mennesket selv – den enkelte – som må bestemme om det *vil* ta imot kallet og bli med i den utvalgte skaren.

Hvis det var slik at noen skulle bli salige og andre ikke, trengte vi ikke å preke og forkynne evangeliet. Men nå står det «for alle», og derfor kan vi frimodig gå ut og innby «alle» til å komme til Jesus.

Men avgjørelsen ligger i din hånd, venn! Skal du si ja til Jesus og en dag være med blant de utvalgte, eller skal du si nei og bli forkastet? Forkastet for evig!

«Mange er kalt, men få er utvalgt.» I hvilken sammenheng sa Jesus disse ordene? Jo, det var like etter at han hadde fortalt lignelsen om bryllupet for kongesønnen.

Han forteller om kongen som gjorde bryllup for sønnen sin og sendte ut tjenerne sine for å kalle de innbudte til bryllupet. Og han ba dem si: «Alt er ferdig. Kom til bryllupet!»

Men de kom ikke. De hadde alle så mange unnskyldninger. Én sa: «Jeg ville nok gjerne komme, men det passer ikke for meg i dag, så jeg må nok si nei.» En annen sa: «Forretningen min krever all min tid i dag. Det har aldri passet så dårlig som i dag. Jeg kan nok ikke komme.»

De brydde seg ikke om innbydelsen og kallet. De var utvalgt og kalt til å komme, men de ville ikke ta imot denne innbydelsen, og derfor ble de forkastet. De gjorde ikke sitt kall og sin utvelgelse fast.

Selv om dette er uklart for mange nå, skal vi i evigheten få se at det som hindret menneskene i å bli med blant de utvalgte, var nettopp at de ikke selv ville.

De forkastet Herrens ord. Men Gud, som er kjærlighet og vil at «alle» skal omvende seg og komme til sannhets erkjennelse, forkaster ikke en eneste sjel før den har forkastet hans innbydelse – hans ord. Saul adlød en del av Herrens ord, men forkastet resten og gjorde som han selv ville. Derfor ble han forkastet. Guds mann fra Juda adlød Herrens ord et godt stykke, men så lyttet han til andre røster og handlet mot Herrens ord. Derfor ble han satt til side.

Ikke alle som var innbudt til bryllupet for kongesønnen, slo tjenerne. Nei, de sa bare: «Vi kan ikke komme.» Men likevel lød det: «De brydde seg ikke om det.»

Venner! Når nådens dør en dag blir lukket, da vil himmelens porter åpne seg for den frelste skaren, for de utvalgte. Det er de som hørte innbydelsen og tok imot den. Det skjedde kanskje med et bevende

hjerte og med tårefylte øyne. Men de sa: «Ja, jeg vil.» De adlød Herrens ord og gjorde sitt kall og sin utvelgelse fast.

Velg den gode del

Luk 10,38–42

> Mens de var på vandring, kom han inn i en landsby, og en kvinne ved navn Marta tok imot ham i sitt hus. Hun hadde en søster som hette Maria. Hun satte seg ved Jesu føtter og lyttet til hans ord. Men Marta var travelt opptatt med alt som skulle stelles i stand. Hun gikk da bort til dem og sa: Herre, bryr du deg ikke om at søsteren min har latt meg bli alene med å tjene deg? Si da til henne at hun skal hjelpe meg! Men Herren svarte og sa til henne: Marta, Marta! Du gjør deg strev og uro med mange ting. Men ett er nødvendig. Maria har valgt den gode del, som ikke skal bli tatt fra henne.

Til å begynne med vil vi stanse litt ved disse ordene i det første verset som ble lest: «En kvinne ved navn Marta tok imot ham i sitt hus.» Jesus og disiplene hans var på vei opp til Jerusalem. Dagen hadde kanskje vært anstrengende, så de var blitt trette – for da de kom til Betania, tok de inn der.

Denne byen er godt kjent fra bibelhistorien. Hvem kjenner vel ikke Betania? Den lille, vakre byen utenfor Jerusalem, med sin underfulle stillhet og velgjørende ro. Bare navnet ånder av fred.

Dette var kanskje første gang Jesus besøkte denne byen, men det ble ikke den siste. Det ser ut til at dette stedet trakk ham sterkt – ham som ikke bare elsket folkemengden, men også ro og stillhet. Han gikk ofte ut til Betania om kvelden for å hvile etter en anstrengende dag. Ja, selv den siste uken av livet sitt tilbrakte han mye tid der.

Det var her de tre søsknene Marta, Maria og Lasarus bodde, og det var deres hjem Jesus nå besøkte, for Marta hadde invitert ham. På den tiden var det ikke alle som ville ha invitert Jesus. Yppersteprestene

og de skriftlærde hatet ham, og blant folket var det mange som holdt ham for en opprører. Andre sa at han var en bedrager.

Men Marta brydde seg ikke om hva folk sa, eller hva de tenkte om henne. Hun trodde på Jesus og tok imot ham, og det ble til velsignelse for alle i hjemmet hennes. For vi vet at Jesus ble en venn som aldri sviktet dem, og det var nettopp hos dem at Jesu navn ble herliggjort, så mange kom til tro på ham (Joh 12,11). Lykkelig er det hjemmet der noen ber Jesus inn.

De av oss som er vokst opp i slike hjem og nå tilhører Herren, forstår hvilken lykke det var for oss at noen av våre egne tok imot Jesus. Slik fikk Ordet virke på oss, og vi ble vunnet for ham.

Du som har det første ordet i hjemmet ditt, har du sagt «velkommen» til ham? Det vil ha stor betydning for dine kjære om du gjør det. Selv om ikke alle liker det nå, men heller er misfornøyde, vil det likevel komme en dag da de takker Gud for at de hadde en far og mor, eller en annen av sine egne, som hadde bedt Jesus inn.

Måtte dette være en oppmuntring for deg som bare har møtt knurring og vonde ord fordi Jesus har kommet inn i hjemmet ditt. Hvis du har gitt ham den første plassen, kommer det en dag da også dine kjære vil søke til ham for å få den freden og gleden som de ser at du eier.

Men du må gi ham den rette plassen. Det ser vi at Marta hadde gjort, for da Maria kommer inn, går hun straks bort og setter seg ved Jesu føtter.

Dette er et alvorlig punkt for alle som har innbudt Jesus. Har du gitt ham æresplassen, så alle kan se hvem som er først i hjemmet ditt? Eller har du gitt ham en liten plass i en krok, så du bare viser ham fram når det passer for deg eller for selskapet du har, mens du skjuler ham til andre tider?

Hvis du ønsker å se slektningene eller vennene dine ta imot Jesus, må du selv gi ham den beste plassen. For det blir ikke mange som setter seg ved føttene hans hvis du gir ham plass i en krok.

Noen spør kanskje hva som menes med å gi Jesus den første plassen. Du vet det selv, venn! Når du har tatt imot ham, så han har tatt bolig i hjertet ditt, og du har fått Ånden som pant på at du er et Guds barn, vil du alltid være klar over om Jesus har den første plassen eller ikke. Hvis noe holder på å fortrenge ham fra hans rette plass, blir du

urolig og misfornøyd, og du hører en stemme i ditt indre som formaner deg til å slippe alt som står mellom deg og Jesus.

La oss da gi ham den rette plassen i livet vårt, så vi lever et helt og hellig liv for ham. Men la oss aldri sette oss selv høyere enn der vi står, så vi lever med en høy bekjennelse mens det i virkeligheten står dårlig til med oss. Ingenting er mer drepende for oss selv og mer avskrekkende for dem rundt oss enn nettopp dette. For der det er bekjennelse, må det også være erkjennelse.

La oss være ærlige på dette punktet og leve i en hel og full erkjennelse av oss selv. Måtte vi aldri late som om vi er bedre enn vi er, eller gi oss ut for å være lykkeligere enn vi er. Måtte vi aldri i det ytre gi inntrykk av at alt står bra til, hvis det er noe galt i det indre mennesket. La Jesus få den rette plassen, så du erkjenner feil som feil og synd som synd, så andre kan se og forstå at du har tatt imot ham.

Noen tror at et liv i uavbrutt glede og begeistring er det eneste som kan dra andre til Jesus, og at vi derfor må vise oss glade selv om hjertet gråter og sjelen er tynget av sorg.

Venner! Verden trenger ikke flere skuespillere, for de kan ikke føre sjeler til Jesus. Men det som trengs i dag, er ærlige menn og kvinner som har gitt Jesus den rette plassen i livet sitt, og som derfor lever helt og udelt for ham. Det er slike som kan føre andre til Jesus.

Da Marta hadde gitt Jesus den beste plassen, kom Maria og satte seg ved føttene hans. Hun fant at det stedet passet best for henne. Derfor sa også Jesus: «Maria har valgt den gode del, som ikke skal bli tatt fra henne» (Luk 10,42).

Her på jorden er alt omskiftelig, og det er så mye som blir tatt fra oss. Noen mister helsen, andre mister stillingen sin. Noen må gi slipp på sine kjære når de blir tatt fra dem, og glede og smil blir forvandlet til tårer. Måtte vi derfor gjøre som Maria og velge den gode del, som aldri skal bli tatt fra oss.

Hva var det så hun hadde valgt? Jo, hun hadde valgt plassen ved Jesu føtter. Å, om en sjel ville velge denne plassen i dag! Det er rom for flere enn Maria. Ved Jesu føtter får vi fred og tilgivelse for syndene våre, og det må vi alle få hvis vi vil nå den evige salighet.

Kanskje du som er her, tenker at du ikke trenger å velge plassen ved Jesu føtter, fordi du synes at du er så langt fra å være en synder. Du blir jo aktet av medmenneskene dine, lever et fint, moralsk liv og går

regelmessig i kirken og på møter. Kort sagt: Det er ingenting å utsette på deg.

Venn! Det betyr lite hva *du* synes, eller hva vennene dine synes *om* deg. Men la oss se hva Skriften sier. Det står i Rom 3,23: «Alle har syndet og mangler Guds herlighet.» Hvordan vil du komme forbi dette? Er ikke også du med i dette «alle»? I Jes 53,6 leser vi: «Vi for alle vill som får, vi vendte oss hver til sin vei.» Er ikke også du med blant disse «alle»? Eller er du et unntak, den eneste som ikke for vill og gikk bort fra farshuset?

Ta dommen over deg og erkjenn at du er en synder, mens det er nåde og barmhjertighet å få. Ennå står Jesus med åpne armer og sier: «Kom til meg, alle som strever og har tungt å bære, og jeg vil gi dere hvile!» (Matt 11,28).

Ved Jesu føtter er det plass for deg, men ikke for synden din. Den må du gi slipp på – ja, på alt som står mellom deg og Jesus.

Den rike unge mannen kom til Jesu føtter, men han ble ikke der. Han måtte gå bort igjen, for han ville ikke gi slipp på de tingene som sto mellom ham og Mesteren. Det var plass for ham ved Jesu føtter, men ikke for «lyst til verden» og «verdslig omgang». Derfor gikk han bedrøvet bort, og vi leser ikke at han noen gang kom tilbake for å innta den rette plassen og bli lykkelig. Han ble borte (Mark 10,22).

I Luk 7,47–50 ser vi en som kom til Jesus, inntok den rette plassen og ble lykkelig. Det var en stakkars kvinne som hadde kjent hvor bitter og tung synden var, og i sin fortvilelse søkte hun nå til Mesteren. Hun våget ikke å kaste seg ned foran Jesus, slik den rike unge mannen gjorde. Hun sto bak ved føttene hans, gråt og fuktet dem med tårer, kysset dem og tørket dem med håret sitt.

Alle andre hadde støtt henne bort. Det fantes ikke noe sted for henne, og nå sto hun der skjelvende: «Vil også Jesus støte meg bort?» Det kom ikke et ord fra henne, ingen bønn over leppene hennes. Men hun hadde inntatt den rette plassen. Og Jesus så henne. Han som har sagt: «Den som kommer til meg, vil jeg slett ikke støte ut», vendte seg også til denne kvinnen og sa: «Dine synder er deg forlatt.» Hun fikk fred i sin fredløse sjel, og hun ble lykkelig.

Veien står åpen også for deg som vandrer langt borte fra farshuset, og som synden er blitt bitter for. Om du føler deg knust og ulykkelig og ikke finner hvile noe sted, så kom til Jesu føtter. Selv om du ikke

kan si noe, og hjertet ditt er fullt av sorg, så innta den rette plassen. Du skal få høre disse livgivende ordene: «Dine synder er deg forlatt», og hans røst skal tale fred til ditt urolige hjerte.

Men jeg vet at det er noen her som sier: «Jeg er ikke en så stor synder som denne kvinnen var. Det ville være forferdelig å bli satt i samme bås som henne. Jeg kan vel ha forsett meg noen ganger, og når jeg tenker godt etter, har jeg kanskje gjort noen små synder. Men å sammenligne meg med den kvinnen – det passer ikke på meg.»

Det står: «Alle har syndet.» Det står ikke: «Noen har syndet lite, andre har syndet mye.» Nei, alle har syndet, og alle må gå den samme veien for å få tilgivelse for synden sin. Det finnes ingen mellomvei. Gud måler og veier ikke synden slik menneskene gjør, for i hans øyne er all synd forferdelig. Å, om du måtte få se deg selv i Guds lys! Da ville du se at hjertet ditt var fullt av fordervelse. Ja, du ville se at du var en stor synder som trengte nåde.

Jeg husker en ung kvinne som en gang kom på møtet vårt. Hun var fra et svært godt hjem og var blitt skjermet helt fra hun var liten, så hun hadde levd et fint, moralsk liv. Etter møtet gikk jeg ned og hilste på henne og spurte om hun hadde fred med Gud og hadde fått syndene sine tilgitt. «Jeg trenger nok ingen tilgivelse,» sa hun, «for jeg har aldri gjort noen synd.» «Da må det være en feil i Bibelen min,» svarte jeg, «for der står det at alle har syndet.» Så gikk jeg fra henne.

Hun kom igjen kveld etter kveld. En kveld var det svært mye folk og stor trengsel på møtet. Da så jeg henne ikke, og jeg tenkte at hun nå var blitt lei av å komme og høre. Men etter møtet kom noen bort og ba meg gå ned i salen og snakke med en ung kvinne som var så fortvilet. Jeg gikk ned, og der satt den samme unge kvinnen badet i tårer.

«Å,» sa hun, «jeg må gå fortapt, for jeg kan ikke bli frelst. Jeg er en for stor synder.» Hun var helt ute av seg av fortvilelse, og jeg måtte vente med å snakke til henne til hun var blitt roligere. Så sa jeg til henne: «Det er en plass for deg ved Jesu føtter, for han har sagt: ‹Jeg er ikke kommet for å kalle rettferdige, men syndere til omvendelse.› Da er det nettopp deg han kaller, for å gi deg syndenes forlatelse, fred og hvile.»

Da vi hadde bedt og snakket sammen en stund, gikk lyset opp for henne. Hun ble løst og priste Gud for frelsen. Hun fikk fred der ved Jesu føtter, men hun måtte først innta den rette plassen.

Jesus sa til Marta: «Ett er nødvendig.» Ja, ett er nødvendig: å velge plassen ved Jesu føtter og bli der til du vet at han har sagt: «Dine synder er deg forlatt.» Da spør du ikke lenger om medmenneskene dine anerkjenner deg som en kristen. Nei, da vet du at Jesus anerkjenner deg. Da vet du at du er blitt et Guds barn, for det står i Rom 8,16 at «Ånden selv vitner sammen med vår ånd at vi er Guds barn».

Når vi er kommet til Jesu føtter og der har fått tilgivelse for syndene våre, må vi også bli der for å takke ham for frelsen.

I Luk 17 leser vi om de ti mennene som Jesus helbredet og frelste fra den forferdelige, dødelige sykdommen de led av. De gikk av sted for å vise seg for presten, så han kunne slå fast at de virkelig var helbredet. Så står det i vers 15 og 16: «Men en av dem vendte tilbake da han så at han var blitt helbredet, og priste Gud med høy røst. Og han falt ned på sitt ansikt for hans føtter og takket ham. Han var en samaritan.»

Han var en fremmed – en som en minst kunne vente noe av. Han kom tilbake for å takke, men alle de andre uteble. For en stille bebreidelse det ligger i Jesu ord: «Var det ikke ti som ble renset? Hvor er da de ni?» Denne ene fikk en særskilt velsignelse fordi han vendte tilbake og takket. Han gikk bort med en større glede enn de andre, som ikke kom til Jesu føtter for å takke.

Men la oss nå vende tilbake til teksten vår i Luk 10. Det står i vers 39: «Hun hadde en søster som hette Maria. Hun satte seg ved Jesu føtter og lyttet til hans ord.»

Der ved Jesu føtter hadde Maria lært mer enn noen av disiplene. Hun så mange ting klarere enn noen av dem. Hun hadde forstått Jesu dype tale om hans lidelse og død. Den hadde disiplene ikke fått med seg. De var så urolige, så opptatt av å arbeide og gjøre noe, og de ønsket at Jesus skulle utføre noe riktig stort, så de alle kunne bli æret.

Men Maria hadde satt seg stille ved Jesu føtter. Ordene hans hadde trengt dypt inn i sjelen hennes. Hun forsto at Jesus måtte lide og dø. Det var hans frelsesplan, og det fantes ingen vei utenom. Nå ønsket hun bare å få vise Mesteren sin store kjærlighet og hengivenhet. Derfor tar hun den kostbare salven og heller den ut over ham, som vi leser om i Mark 14,3.

Men dette gjorde flere forarget. De syntes det var sløseri å bruke salven på Jesus, og de skjelte ut Maria. Men Jesus forsvarte henne og sa til dem: «La henne være! Hvorfor plager dere henne?» Han som ser

hjertene, så ikke bare handlingen hennes, men også grunnen til den: at hun gjorde det av kjærlighet til ham. Ja, han så også at hun hadde forstått hans dype tale, og han sa: «Hun gjorde det hun kunne. Hun har på forhånd salvet mitt legeme til gravferden.»

Bare den sjelen som setter seg dypt ned ved Jesu føtter og lytter til ham i stillhet, får et glimt av Guds herlighet og får se inn i de største sannhetene. Hvor salige er ikke slike stille timer når Herren åpner Skriftene for oss, så hjertene våre brenner av kjærlighet til ham, og vi fylles av lov og takk for det han har gjort for oss! En slik stille stund ved Jesu føtter er nødvendig for oss, så vi kan få velsignelse for oss selv og være til velsignelse for andre.

Maria hadde også lært at det heller ikke i sorg og motgang finnes noen plass som den ved Jesu føtter, og i Joh 11,32 finner vi henne der igjen. Hun trenger hjelp, hun trenger trøst, for døden har revet bort hennes elskede bror, og hjertet hennes er fullt av sorg. Mens hun sitter der hjemme og ruger over sorgen sin, får hun høre at Jesus kommer.

Straks reiser hun seg. Hun vet at det finnes en plass der hun kan lette sitt tyngede hjerte, og nå skynder hun seg av sted for å møte Mesteren. Så snart hun ser ham, kaster hun seg ned for føttene hans. Der er plassen. Der har hun sittet i de lyse dagene, da hjertet var fullt av fred og glede. Men det er kommet mørke, tunge dager også for henne, og straks søker hun til det kjente stedet. Nå ligger hun der ved Jesu føtter og gråter ut sorgen sin.

Irettesetter Jesus henne nå og taler strengt til henne? Nei, da han ser Marias sorg og gråt, gråter også han. Underfulle Jesus! Hvem er som han! Han gråt med den sørgende Maria. Han forsto henne så godt og tok del i sorgen hennes. Det er ingen som han.

La oss aldri glemme å gå til Jesus i de mørke dagene. Om ingen andre kan forstå oss og møte oss på den rette måten – Jesus kan, og Jesus vil.

I Mark 7,25 ser vi en annen kvinne som søker til Jesu føtter og ber. Men hun ber ikke for seg selv, hun ber for barnet sitt. Hun hadde valgt den gode del, den beste plassen til å be om hjelp. Og hun fikk hjelp. Barnet hennes ble helbredet – reddet.

Du som har slektninger eller venner som ikke er kommet til Jesus: Søk deg en plass ved føttene hans. Bli der og be for dem, nevn navnene

deres for ham. Han vil møte deg og bønnhøre deg. Noen har vært lenge ved Jesu føtter og bedt for sine kjære, men de har ikke vært der for lenge. Herren skal svare og bønnhøre dem i rette tid.

La meg fortelle om noe jeg opplevde på et møte i Brooklyn for noen år siden. En kveld ved slutten av møtet spurte jeg om det var noen som ville overgi seg til Herren, og jeg ba dem reise seg for å vise det. Det ble helt stille, en underlig stillhet i salen. Så reiste en ung mann seg, så en til, og så enda en. Jeg ba dem komme fram så vi kunne be sammen, og de kom. Men så snart de fikk se hverandre, løp de sammen og omfavnet hverandre. Det undret jeg meg over, og jeg spurte: «Kjenner dere hverandre?» «Ja,» sa de, «vi er brødre.»

Jeg ba dem fortelle historien sin, og de fortalte: De hadde en troende mor som alltid ba for dem. Da den eldste skulle reise hjemmefra, sa hun til ham: «Jeg skal fortsette å be for deg, slik jeg alltid har gjort mens du var hjemme.» Da den andre reiste, sa hun til ham: «Du må hilse ham som er der borte, og si at jeg fortsatt ber. Og slik jeg ber for ham, vil jeg fortsette å be for deg.»

Så kom den dagen da den tredje skulle reise. Moren sa: «Hils de to der borte og si at jeg ber, og nå skal jeg be for dere alle tre til jeg ser dere frelst.»

Da den siste kom over, fortalte han brødrene sine hva moren hadde sagt. Men de svarte: «Stakkars mor, hun mener det godt, men hun er enfoldig, og hun kommer nok til å be lenge for oss.» De mente det var unyttig å være en kristen.

Denne kvelden var de tilfeldigvis kommet inn på møtet. De så folk strømme inn og gikk med av nysgjerrighet. Men det ble den siste kvelden deres i synden, for Guds Ånd ble for sterk for dem, så de måtte overgi seg til Herren.

Den gamle moren der hjemme i Norge hadde valgt den beste plassen. Dag etter dag hadde hun bedt for dem og nevnt dem ved navn for Gud, og nå hadde han bønnhørt henne. Hun fikk se alle tre frelst. Han som har sagt: «Be, så skal dere få», står fast ved sitt ord. Han har fått all makt i himmelen og på jorden. Han har makt til å vekke de hjertene som menneskers overtalende ord aldri kan nå.

Jesus sa at den plassen Maria hadde valgt, aldri skulle bli tatt fra henne. Den skal heller aldri bli tatt fra deg. Johannes skriver i Åp 7,9.16–17: «Deretter så jeg – og se: En stor skare som ingen kunne

telle, av alle folkeslag og stammer og folk og tungemål. De sto for tronen og for Lammet, kledd i lange, hvite kapper, og med palmegreiner i sine hender. … De skal ikke hungre mer, heller ikke tørste mer. Solen skal ikke falle på dem, eller noen hete. For Lammet, som er midt for tronen, skal vokte dem og føre dem til livets vannkilder. Og Gud skal tørke bort hver tåre fra deres øyne.»

Hvem er det Johannes ser der foran tronen? Jo, det er de som her nede valgte den gode del. Nå har de fått plass hjemme i herligheten ved tronens fot, og den skal aldri bli tatt fra dem.

Vi ønsker alle å være med i den frelste skaren. Men da må vi her velge plassen ved Jesu føtter. For det er bare de som får være med ham i herligheten – dit døden ikke når, der ingenting skal skille oss fra ham som vår sjel elsker.

La meg få en dobbel del av din ånd!

2 Kong 2,9

> Da de nå var gått over, sa Elia til Elisja: Si hva du ønsker jeg skal gjøre for deg før jeg blir tatt bort fra deg! Elisja sa: La meg få en dobbel del av din ånd!

Elia hadde salvet Elisja til å være profet etter seg. Det hadde Herren befalt, som vi leser i 1 Kong 19,16. Nå var arbeidsdagen hans til ende – han var ferdig. Det var Elisja, den unge mannen, som nå skulle ta plassen hans.

Elia går ut fra Gilgal, og Elisja følger ham. Begge vet at dette er deres siste vandring sammen, og at Herren snart vil hente sin trofaste tjener hjem.

Vi hopper over alt som hendte på veien fra de gikk ut fra Gilgal til de kom over på den andre siden av Jordan, og går rett til teksten vår.

Mens de går og taler sammen, sier Elia til Elisja: «Si hva du ønsker jeg skal gjøre for deg før jeg blir tatt bort fra deg!» Her ble Elisja satt på en stor prøve. Hva skulle han be om? Tenk om han ikke hadde forstand til å be om det rette!

Hva ville andre ha bedt om? Noen ville kanskje ha ønsket seg rikdom – sølv og gull. Elisja var fri for slike tanker. Noen ville kanskje ha bedt om å bli en stor mann – en berømt profet. Elisja ba ikke om det, heller ikke om lærdom og visdom. Nei, han ba om ånd. «La meg få en dobbel del av din ånd!» sier han.

Ut fra 5 Mos 21,17 kan vi få en tanke om hva Elisja mente med «en dobbel del». I den gamle pakt var det en lov om at den førstefødte var den rettmessige arvingen, og som arving hadde han en særskilt rett

framfor de andre barna. Det står uttrykkelig at den førstefødte skulle få «dobbel del».

Kanskje det var dette Elisja tenkte på da han kom med ønsket sitt. Han var salvet til profet og var Elias arvtaker i det ytre. Derfor ville han også være hans arvtaker i det åndelige, og han ber: «La meg få en dobbel del av din ånd!»

Hva var grunnen til at Elisja ba om dette? Jeg tror at han i denne stunden kjente seg mindre og ringere i seg selv enn han noen gang før hadde gjort. Han har sett de vanskelige forholdene på profeten Elias tid, og han forstår hvilken oppgave som nå ligger foran ham – en ung, uerfaren mann. Han vet hvor stort ansvar han skal ta på seg, og det er nok derfor han ber Elia om en dobbel del av hans ånd.

Bønnen hans viser at han er fattig i ånden og har et ydmykt sinn. Det er som om han ville si: «Det eneste som kan gjøre meg i stand til å fylle denne plassen, er Ånden.»

Det en profet i den gamle pakt trengte, var Guds Ånd. Og mer enn noe annet trenger en predikant, et Herrens vitne, en kristen, ånd – Ånd og kraft fra Gud. For menneskelig visdom og makt strekker ikke til. Det er bare de som har vært fylt av Guds Ånd, som har utrettet noe i verden.

Stefanus var fylt av Den Hellige Ånd da han sto fram og vitnet, og det står i Apg 6,10: «Men de kunne ikke stå seg mot den visdom og Ånd som han talte med.» Fiendene kunne ikke stå seg mot denne Ånden, for den var fra Gud.

Måtte Herren få skrive dypt i sjelen vår at det vi først av alt trenger, er Ånden fra det høye, så vi, likesom Elisja, ber om «en dobbel del».

Men vi kan aldri be om Den Hellige Ånds fylde og kraft før vi også har kommet dit Elisja var. Vi må komme til det punktet der vi ser at vi umulig kan fylle plassen vår i livet i egen kraft.

Har vi som forkynner for andre, lært dette? Vi kan velge den teksten vi er mest hjemme i, eller det emnet der vi best kan uttrykke tankene våre – men holder Gud sin Ånd tilbake, blir det bare tomhet og ikke velsignelse for dem som hører. Har vi ikke lært dette, kommer vi aldri til å be: «Herre, fyll meg med din Ånd!»

Er ikke oppgaven din å forkynne for andre, men å vitne om Jesus med livet ditt i hjemmet, så vil du aldri be om Den Hellige Ånds kraft

før du kjenner dette: «Jeg kan ikke leve som en kristen i hjemmet mitt i egen kraft.»

Der sto Elisja. Han skalv da han så på den oppgaven som lå foran ham. Det er som om vi hører ham si: «Elia, jeg kan ikke ta plassen din slik jeg er nå – i min egen kraft.»

Å, om vår Mester kunne føre hver enkelt av oss dit, så han kunne si til oss også: «Be om det du vil jeg skal gjøre for deg, og du skal få det!» Hadde Elia makt til å svare på Elisjas bønn, hvor mye mer har da ikke han den makten, han som har det navn som er over alle navn! Han er mektig til å gi oss det vi ber om. Han har selv sagt: «Hvis da dere som er onde, vet å gi barna deres gode gaver, hvor mye mer skal da den himmelske Far gi Den Hellige Ånd til dem som ber ham» (Luk 11,13).

Men la oss gå tilbake til Elisjas bønn. Når han ba: «La meg få en dobbel del av din ånd!» – hvilken ånd var det da han ba om?

La oss kort se over Elias liv. Det vil gi oss svar på spørsmålet. For handlingene i et menneskes liv, de gjerningene en mann gjør, viser hva som bor i ham. Derfor vil vi en stund se nærmere på Elia for å finne ut hvilken ånd som bodde i ham. Da kan vi bedre forstå hva den unge mannen ba om.

Elia var en mann som ba og trodde. Vi som hører til den nye pakt, må skamme oss når vi ser hvilken tro Elia ba med. Det første eksemplet på bønnen hans og den store troen han hadde på Gud, står i 1 Kong 17,21–22.

Elia var hos enken i Sarepta. En dag ble hennes eneste barn sykt og døde. Men Elia «strakte seg tre ganger bortover barnet og ropte til Herren og sa: Herre min Gud! La sjelen vende tilbake til dette barnet!» Tre ganger ba han den samme bønnen. «Og Herren hørte Elias bønn. Barnets sjel vendte tilbake, så det ble levende igjen.»

Her er mange sønner og døtre som er døde i synd og overtredelse. Å, hvor vi trenger Elias ånd, så vi kunne stille oss blant dem og be: «Gud, kom med din Ånd og gjør disse levende!» Vi trenger menn og kvinner som i tro kan stille seg ved siden av de døde og rope: «Herre, jeg slipper deg ikke før du åpenbarer din kraft på disse sjelene til liv og frelse!»

Jesus vil at vi, hans disipler og vitner, skal eie den ånden som i tro på ham ber om store ting.

En gang sa han til en kvinne: «Kvinne, din tro er stor!» (Matt 15,28). Hvordan var den troen, siden han sa noe slikt om den? Jo, denne kvinnen stilte seg foran ham i tro, og hun slapp ham ikke før hun fikk det hun ba om.

Vi vet at Jesus svarte henne nokså skarpt, for han sa: «Det er ikke pent å ta brødet fra barna og kaste det til de små hundene!» Men det ser ut som om kvinnen fant trøst til og med i dette ordet. Det er som om hun ville si: «Herre, sammenligner du meg med en hund, så må jeg ha en hunds rettigheter. Den får jo av det som faller fra bordet, den får jo smulene. Herre, gi meg derfor et ord – bare et ord!»

Vår tid er så fattig på denne ånden. Men vår Mester vil at vi skal ha den troen og den ånden.

En annen gang sa han til disiplene sine: «Det var en dommer i en by, som ikke fryktet Gud og ikke tok hensyn til noe menneske. Og en enke i byen kom til ham og sa: Hjelp meg til å få rett over motstanderen min!» Og hun sto så lenge der hos dommeren at han til slutt ble trett av å høre på henne og hjalp henne til hennes rett. Og så legger Jesus til: «Men skulle da ikke Gud hjelpe sine utvalgte til deres rett, de som roper til ham dag og natt?» (Luk 18,2–7).

Burde ikke vi som er Guds barn, da tre fram for Herrens ansikt og si: «Herre, gi meg av din Ånd, den Ånd som ber uten å bli trett – bønnens Ånd!»

Det finnes mange eksempler på Elias bønneliv. Men nå vil vi se på innholdet i bønnen hans i 1 Kong 18,36–37. Der sier han: «Herre, Abrahams, Isaks og Israels Gud! La det i dag bli kjent at du er Gud i Israel, og at jeg er din tjener, og at det er på ditt ord jeg har gjort alt dette! Svar meg, Herre! Svar meg, så dette folket må kjenne at du, Herre, er Gud, og at du nå vender deres hjerte tilbake til deg!»

La oss legge merke til hvorfor profeten ba slik. Det var en mørk tid i Israel. Paktsfolket hadde vendt seg bort fra den Gud de hadde lovet å tjene. De hadde vendt seg bort fra ham som hadde vernet om dem og hjulpet dem så mange ganger, og nå hadde de begynt å tjene fremmede guder. Da trer Elia fram og roper: «Svar meg, Herre! Svar meg, så dette folket må kjenne at du, Herre, er Gud!»

For en bønn, for en tro! Leser vi den første delen av vers 38, ser vi at Herren svarte, for der står det: «Da falt Herrens ild ned.»

Det vi trenger, og det Gud trenger, er tjenere som står og roper: «Svar meg, Herre, så dette folket må kjenne at du er Gud!» Når slike tjenere roper, svarer Herren med ild.

Det står i Jak 5,17: «Elia var et menneske under samme kår som vi.» Var han et menneske som oss, står veien åpen for oss også: Vi kan komme dit han var og bli fylt med den samme Ånd, så vi bringer velsignelse til folket vårt. For Gud er den samme nå som på Elias tid.

Elia var ikke bare fylt med bønnens og troens ånd, men også med sannhetens ånd. Helhjertethet og sannhet trer så klart fram i denne mannens liv. Han står alltid helt på Herrens side.

Vi ser et eksempel på det i 1 Kong 18, der han refser folket fordi det ikke er helt på Herrens side. I vers 21 sier han: «Hvor lenge vil dere halte til begge sider? Dersom Herren er Gud, så følg ham! Og dersom Ba'al er det, så følg ham! Men folket svarte ham ikke ett ord.»

Vi kan aldri lede andre lenger enn vi selv er kommet. Er vi selv helt med Herren og tjener ham helhjertet, så kan vi også bli et redskap til å føre andre dit. Men er det noe halvt i hjertene våre, kan vi aldri bli det Gud vil at vi skal være, og det vi burde være for søsknene våre i nåden.

Måtte Gud gjøre denne sannheten levende for oss! Ser vi noe halvt hos dem vi står blant – at de deler seg mellom Gud og verden – så la oss gå fram for Guds ansikt og spørre: «Har jeg noen skyld i dette?»

Det er forferdelig når en Herrens tjener begynner å slå av på Guds sannhet for at den skal passe for ham og for det han forkynner. La oss være menn og kvinner med Elias ånd, så vi stiller oss helt på Herrens side og tjener ham med et udelt hjerte. Da kan vi rope ut til hverandre: «Er det Herren som er Gud, så tjen ham!»

Elia hadde aldri blitt det han ble for folket hvis han ikke hadde stått helt på Herrens side. For at vi skal kunne rope ut til andre: «Lev helt med Herren!», må vi først selv vise i livet vårt at vi lever helt med ham.

Det var sannhetens ånd som fylte Elias hjerte, og så sterkt at han måtte si sannheten selv om det skulle koste ham livet. I 1 Kong 18 ser vi ham stå foran kong Akab. Kongen er sint og sier til ham: «Er det deg, du som fører ødeleggelse over Israel?» Men Elia svarer: «Jeg har ikke ført ødeleggelse over Israel, men du og din fars hus, fordi dere har forlatt Herrens bud og har fulgt Ba'alene» (v. 17–18).

Det kunne koste ham mye – kanskje livet – å stå der foran den ugudelige kongen og si: «Det er du, Akab, som har ført ødeleggelse over Israel.» Men han gjorde det.

For en ånd som bodde i denne mannen! Å, hvor vi trenger denne sannhetens og helhjertethetens ånd! La oss be som Elisja om at den ånden må bli vår. Så sant Elias Gud er vår Gud, skal den ånden bli gitt oss.

Men det er enda noe som preger hele Elias person. Han eide lydighetens ånd, den ånden som handlet etter Herrens ord. Derfor hører vi ham også si i bønnen sin til Herren da han bærer fram matofferet: «Jeg er din tjener, og det er på ditt ord jeg har gjort alt dette!»

For en grunn å stå på når prøvelser og vanskeligheter kommer! Tenk å kunne si: «Gud, jeg overlater alt til deg, for jeg har handlet etter ditt ord.»

Peter sier i Apg 5,32 at Gud gir Den Hellige Ånd til dem som lyder ham. Her hører vi hva som kreves av oss for at vi skal få Guds egen Ånd: Vi må lyde Gud. For at vi skal kunne leve et hellig liv til Guds ære, må vi gå lydighetens vei.

Noen har flere ganger fått særskilte velsignelser fra Gud. De var så lykkelige da. Men det tok snart slutt. Hvorfor? Det kom noe der de ikke adlød Gud. Måtte disse ordene brenne seg inn i sjelen vår: «Den Hellige Ånd gis til dem som lyder ham.»

Elia var en mann som adlød Gud. Han fikk ikke alltid gå behagelige veier. Nei, ofte var det en tung gang han måtte gå. Men målet er herlig når en går lydighetens vei.

Se på Elia da Herrens ord kom til ham slik: «Gå herfra og ta veien mot øst og gjem deg ved bekken Krit øst for Jordan. Du skal drikke av bekken, og jeg har befalt ravnene å gi deg mat» (1 Kong 17,3–4). Det var ingen behagelig vandring, men Elia gikk på Herrens ord.

Da han hadde vært der en tid, kom Herrens ord til ham igjen, og han fikk befaling om å gå til Sarepta. «Jeg har befalt en enke der å gi deg mat,» sier Herren (v. 9). Det var heller ingen lett vei – å skulle gå til Sarepta for å la seg forsørge av en fattig enke. Men Gud hadde sagt: «Gå!» Og Elia gikk.

Kanskje kommer det dager da mange av oss kjenner det tungt å lyde Herren og røsten i hans ord. La oss da huske: «Den Hellige Ånd gis til dem som lyder ham.» Det er salig å lyde Gud.

Se på Elia den gangen Herren befalte ham å gå til kong Akab og tre fram for ham. Elia adlød, enda han visste at Akab var ute etter livet hans. Han eide lydighetens ånd, og derfor gikk han på Herrens befaling. Det var denne ånden Elisja ba om.

Vet vi hva vi ber om når vi ber om Den Hellige Ånds fylde og kraft? Vet vi hva det koster å gå lydighetens vei?

En gang hadde jeg talt til uomvendte på et møte om hva det koster å ta korset opp og følge Jesus. Da sa en kjær bror til meg: «Tror du at noen vil bli en kristen etter en slik preken?»

«Det vet jeg ikke,» svarte jeg, «men er det ikke sant, det jeg har forkynt?»

«Jo, det er sant,» sa han, «men hvem kan få lyst til å følge Jesus etter en slik framstilling?»

Jeg svarte at det var Jesus selv som sa: «Om noen vil komme etter meg, da må han fornekte seg selv, ta sitt kors opp og følge meg» (Matt 16,24). Og hadde Jesus sagt det, så var det også rett å forkynne det.

Etter det møtet var det en hel liten flokk som bekjente: «Vi vil følge Jesus!»

Vi kan aldri framstille livet i Gud vakkert og herlig nok, men heller aldri for alvorlig.

Elisja hadde sett hvilken mann Elia var, og han hadde sett den veien han hadde gått. Men likevel ba han: «La meg få en dobbel del av din ånd!»

La oss nå se hvordan det gikk med Elisja. Slå opp i det kapitlet teksten vår står i. Der leser vi i vers 14–15: «Og han tok Elias kappe, som var falt av ham, og slo på vannet og sa: Hvor er Herren, Elias Gud? Slik slo også Elisja på vannet, så det skilte seg til begge sider, og han gikk over. Profetenes disipler i Jeriko som sto rett imot ham, så ham, og de sa: Elias ånd hviler over Elisja.»

Bønnen hans var oppfylt. Han hadde ikke bare fått den ånden han ba om; de som kjente ham best, de som hadde vært mest sammen med ham, så også at den samme mektige ånden som hadde hvilt over Elia, nå hvilte over Elisja.

Men hva var det som åpenbarte dette for dem? Det var vanskelighetene han møtte – da vannet i Jordan stengte veien for ham. Når vi møter prøvelser og vanskeligheter, hva blir da åpenbart hos oss?

Å, om Herrens Ånd måtte få hvile over oss! Da ville livet vårt vise hvilken ånd som bodde i oss når vi møtte prøvelser og tunge dager.

Vi kan ikke gi hverandre Herrens Ånd, men vi kan vise hverandre hvilken vei vi skal gå for å få denne Ånden. Han sier også til oss: «Be meg om det du vil jeg skal gjøre for deg!» Å, om mange måtte svare med Elisjas bønn og gå lydighetens vei!

Du er Simon

Joh 1,40–42

> Andreas, Simon Peters bror, var en av de to som hørte det Johannes sa, og som fulgte etter Jesus. Han finner først sin egen bror Simon og sier til ham: Vi har funnet Messias, – det betyr Kristus. Og han førte ham til Jesus. Jesus så på ham og sa: Du er Simon, Johannes' sønn. Du skal kalles Kefas, det betyr Peter.

Det kunne vært mye å si om hvert enkelt av disse versene. Men nå vil vi feste oppmerksomheten bare ved det siste, og særlig ved disse ordene: «Du er Simon. Du skal kalles Kefas: Klippe.»[1]

Det var Andreas som hadde ført sin bror Simon til Jesus.

Vi vet svært lite om Andreas sammenlignet med det vi vet om de andre disiplene. Men her fortelles det at han førte Simon til Jesus. Det må ha vært en stor gjerning i Guds øyne, siden den er skrevet ned for å bli lest gjennom slektene.

Andreas var nok en av dem som syntes det var den største glede å få føre andre mennesker til Jesus. For han visste at det ikke fantes noe bedre sted å være enn hos Jesus. Han hadde selv erfart det, og derfor speidet han ivrig etter om det var noen han kunne få føre til Mesteren.

Slike mennesker er dyrebare i Herrens øyne. Å, om Guds barn hadde mer av den ånden Andreas hadde – han som så etter sjeler for å føre dem til Jesus!

La oss et øyeblikk stanse ved hvordan Andreas førte Simon til Jesus. Andreas hadde hørt vitnesbyrdet om Jesus fra døperen Johannes, som sa: «Se der Guds lam!» (Joh 1,36). Men han hadde ikke bare hørt vitnesbyrdet om Jesus. Nei, han var også kommet til ham, for

[1] NB: «Du skal kalles Kefas, det betyr Peter.» Navnet Peter betyr «klippe».

Jesus hadde selv bedt ham komme, og det står at han kom og ble hos ham (Joh 1,39).

Derfor kunne han si til sin bror: «Du, Simon, jeg har ikke bare hørt Johannes' vitnesbyrd om Jesus, men jeg har selv vært hos ham. Jeg vet hvem han er. Han er Messias.»

Ordene hans hadde en slik overbevisende makt, og øynene hans strålte av glede da han sa: «Jeg har funnet Messias – ham som vi har ventet på, ham som sjelen vår har lengtet etter. Nå har vi funnet ham!» Andreas hadde selv vært hos Jesus, og det var dette som ga vitnesbyrdet hans kraft, så han fikk føre sin bror til ham.

Vi går videre. Det står: «Jesus så på ham.» Johannes, som var til stede og har skrevet evangeliet, har særlig merket seg dette. Det var vel noe i Jesu blikk som gjorde at selv disiplene la merke til at han så på Peter. Jesus sendte ikke Peter et flyktig øyekast. Nei, han så på ham. Han gjennomskuet ham. Han så ikke bare hva Peter var, men også hva han kunne bli.

Ønsker vi som er Guds barn, at Jesus skal se på oss? Ønsker vi at Guds Ånd skal lede oss til Jesus, så han kan se på oss slik han så på Peter, og gjennomskue oss? Er det vår bønn i dag: «Herre, gjennomskue meg! Si meg hvem jeg er, og hvordan det står til med meg!»

Jesus så på Peter. Dette blikket kan vi følge gjennom hele livet hans. Riktignok var det første gang Jesus rettet det mot ham, men lovet være Gud, det var ikke siste gang.

Peter møtte dette blikket mange ganger siden. Noen ganger møtte det ham som tukt, slik vi leser i Matt 16,23. Der snudde Jesus seg mot ham og sa: «Vik bak meg, Satan!» For en tukt det lå i blikket hans da! Jesus så at det var noe i Peter som ikke var villig til å gå korsets vei. Derfor prøvde Jesus å lede ham inn på den rette veien med blikket og ordene sine.

Så leser vi om den minneverdige gangen i Luk 22,61, da Jesus førte Peter tilbake på den rette veien bare med blikket sitt, uten å si et ord. Det var da Jesus så på ham ved ilden i yppersteprestens gård. Dette blikket var nok til at Peter fikk se seg selv og sin synd, og han gikk ut og gråt bittert. Blikket vekket ham opp.

En far og en mor gikk en kveld inn på soverommet, der den lille gutten deres lå og sov så rolig. Da faren ble stående og se på barnet, sa moren: «Ikke se slik på ham. Han kan lett våkne.»

Å, om Herren ville se slik på oss i dag at hver sjel våknet! Vi trenger det. Gud være takk at et blikk fra Mesteren er nok. Måtte det møte oss alle!

La oss gå tilbake til teksten vår. Da Jesus så på Peter, sa han til ham: «Du er Simon.» Men så la han til: «Du skal kalles Kefas», eller Peter, som betyr klippe.

Navnet «Simon» sies å bety «den ustadige». Når Jesus derfor sa: «Du er Simon, den ustadige, men du skal bli Peter, en klippe», hvor mye lå det ikke da i disse ordene!

«Du er Simon.» Jeg lurer på hvor mye dette betydde for ham! Var han kjent som ustadig i hjemmet sitt? Var han kjent slik blant arbeidskameratene sine? Var han i alt han gjorde, kjent under dette navnet: Simon, den ustadige?

Vi vet at da Jesus sa dette til ham, tidde han helt stille. Kanskje bøyde han hodet og sa: «Herre, du har gjennomskuet meg! Du vet hvem jeg er!»

Om vi kom fram for Herrens åsyn i dag, og hver av oss møtte Jesu blikk – hva ville han da si til oss? Hva ville han si til oss som prøver å arbeide for ham?

Det er slett ikke sikkert at han ville refse og tukte oss med blikket og ordene sine. Kanskje så han at vi var for svake til å tåle tukt. Et Guds barn kan komme i en situasjon der Herren må møte oss med noe annet enn tukt. Ikke fordi vi ikke hadde fortjent den, men fordi vi var for svake til å tåle den.

Det står om Israel at da de dro ut fra Egypt, førte Gud dem en lang omvei, for de tålte ikke å se krig. Slik kan det være med noen av oss. Vi hadde fortjent refsing, vi hadde fortjent straff. Men Herren måtte handle annerledes med oss. Han så at vi var for svake, og at det måtte noe annet til først.

Ville han ikke si til noen som er sløve og trette, det han sa til disiplene i Mark 6,31: «Kom med til et øde sted hvor vi kan være for oss selv, og hvil dere litt!»? Jesus gjennomskuet disse arbeiderne og så hva de trengte. Derfor sa han: «Kom med til et øde sted.» De fulgte innbydelsen, og det ble til stor velsignelse for dem. Herren alene vet hvor mange av oss som i dag trenger en slik innbydelse: å komme bort sammen med ham og ta imot det vi trenger for dagene som kommer.

Eller kanskje han ville ta noen av oss til side og spørre oss, slik han spurte disiplene sine i Mark 9,33: «Hva var det dere snakket sammen om på veien?» Hvor stille ble de ikke da han så på dem og spurte slik! For de visste at de hadde snakket om hvem som var den største blant dem. Skal Jesus se på noen av oss i dag for å minne oss om hvor høye tanker vi har hatt om oss selv?

Hvor mange av oss troende er det som kjenner seg truffet av dette: «Du er Simon!» Du er ustadig. Ustadig i iveren i arbeidet for Jesus, ustadig i bønnen, ustadig i å granske Skriften og lese Ordet.

Akk, om hele livet vårt som kristne skulle få dette stempelet: «Du har vært en Simon!» La oss i så fall bøye oss for det og erkjenne hvordan det står til med oss. Det er det første vi må gjøre.

Jeg tror ikke disse ordene gjorde Peter glad, men bedrøvet. Slik går det alltid når Herren minner oss om hva vi er i oss selv. Det gir ingen glede, men bedrøvelse. Likevel er det den første gjerningen Herren gjør med den enkelte: Han viser oss hva vi er i oss selv.

Kanskje er det noen her som Jesus måtte si til: «Du er fremmed for livet i Gud! Til denne dag er du, tross alt du har hørt, fremmed for samfunnet med Gud.» Å, om dere da kunne få erfare det samme som Nikodemus i sin tid! For han fikk se at han manglet alt, og at han måtte bli født på ny.

Nå vil vi se på det siste i dette verset: «Du skal kalles Kefas!» Med andre ord: «Du skal bli Peter, en klippemann!» Ved Guds nåde skulle den ustadige Simon forvandles til det motsatte: en klippemann.

Når vi ser på Peter, kunne det virke umulig. Men vi som er samlet her, vet at det skjedde. De ordene Jesus talte til ham, gikk i oppfyllelse. Derfor er det håp for alle som erkjenner hvordan det står til med dem, og sier: «Jeg er Simon, jeg er den ustadige.» Ved Guds nåde kan du bli det motsatte.

La oss kort se på hvilken vei Jesus førte Peter for å gjøre ham til en klippemann. Vi kan nevne et par ting.

Det første finner vi i Mark 1,17–18. Jesus kalte ham til å forlate alt og følge ham. Slik tok Jesus det første skrittet for å gjøre ham til en klippemann: Han ga ham et personlig kall og prøvde om han var villig til å forlate alt for å følge ham. Det var sikkert ikke så lett for Peter å forlate Betsaida, den lille byen der han alltid hadde bodd, eller å gå fra båten og fiskegarnet og dra av sted med Herren Jesus. Nei, det kunne

nok være vanskelig. Men vi vet at Peter forlot alt og fulgte Jesus. Med det var det første skrittet tatt.

Hva er det første Herren gjør med oss for å gjøre oss til klippemenn, til sanne, levende kristne som tjener ham helt og udelt? Han gir oss et personlig kall, et kall til å forlate alt og følge Jesus. Vi må si farvel til det gamle livet.

Det neste Jesus prøvde å lære Peter, var å tro, å stole helt på Herren og hans ord.

Hvorfor tok Jesus Peter med opp på fjellet og lot ham være vitne til den åpne himmel, se Moses og Elia og høre Guds røst? Denne erfaringen på fjellet skulle styrke troen hans og gjøre ham til en klippemann.

Hvorfor tok han ham med i båten og lot stormen og sjøen rase, så de var nær ved å gå under? For å lære ham å tro og stole på Gud i alle vanskeligheter og gjøre ham til en klippemann.

Hvorfor tok han ham med ut i ødemarken og lot ham se at fem brød og to små fisker kunne bli nok til så mange? Med det samme målet: å gjøre ham til en klippemann.

Og så kommer vi til Peters fall. Hvor trist er det ikke å se dette, og hvor ofte har vi ikke grått når vi har fulgt Peter i det han gjorde da han fornektet Herren Jesus! Og likevel var også dette med på å gjøre ham til en klippemann.

Peter stolte på noe i seg selv og ikke bare på Jesus. Derfor lot Herren dette fallet komme. Ikke bare fallet, men også Herrens tilgivelse og Peters gjenreisning hjalp til med å oppfylle det Jesus før hadde sagt: «Du skal bli Peter, klippemannen.» Gjennom dette ble Peter moden til å ta imot kraften fra det høye. Han måtte først lære å kjenne sin egen svakhet og udugelighet, og at han ikke kunne gå i sin egen kraft.

Så ser vi ham på pinsedagen, fylt med Guds kraft, foran den store mengden. Nå er Jesu ord til ham gått i oppfyllelse, for nå er han blitt «Peter, klippemannen». Han fornekter ikke lenger sin Frelser. Nei, han står fram uten frykt og beven og taler til den store mengden om den korsfestede, men oppstandne Jesus. Ordet var båret av Den Hellige Ånds kraft og rammet sjelene, så tre tusen kom til tro på Jesu navn.

Slik kan også vi ved Guds hjelp, tross vår ustadighet og våre feil, bli det Herren vil vi skal være. Men vi må være villige til å la oss føre og lede av ham.

Men det første skrittet for alle er å bli omvendt til Herren Jesus Kristus, å forlate alt og følge ham. Å, om dette måtte være klart for dere alle! For er dette uklart i et menneskes liv, blir alt annet uklart.

Prøver noen å leve som en kristen uten å ha blitt en kristen, fører det til egenrettferdighet og trelldom. Ærlige sjeler blir motløse og mismodige, så de gir opp alt og synker ned i håpløshet. Derfor må vi først få det klart at vi er blitt Guds barn ved omvendelse fra synden og verden, og at vi tror på Herren Jesus Kristus.

Kanskje vil Herren i dag gi dette kallet til noen av dere. Hva vil du svare når han sier til deg: «Følg meg!»?

Vil du, om enn med et bevende hjerte, svare: «Ja, Herre, jeg kommer som jeg er og vil bli din disippel. Hjelp meg å ta det første skrittet, og siden å bli en Peter, en klippemann»? Du som alt er uklart for: Måtte Gud gi deg nåde til å ta dette første skrittet.

Eller du som til i dag har vært en Simon, ustadig i ditt kristenliv, ustadig i bønn og lesning av Guds ord, ustadig i ditt arbeid for Herren: Vil ikke du be: «Herre, se på meg, si meg hvem jeg er!»? Ville det glede deg om du hørte ham si: «Du har vært en Simon, men jeg vil gjøre deg til en klippemann, til en sjelevinner»?

Om du synes det er umulig å bli en slik, skal du likevel få erfare dette: Så sant du er villig til å gå den veien Herren leder deg, kan han gjøre deg til en som lever til hans navns ære og tjener ham med troskap.

Og når vandringen vår her nede er til ende, og vi har tjent vår Herre med troskap, skal det lyde til oss: «Kom hit, dere som er velsignet av min Far! Arv det riket som er beredt for dere fra verdens grunnvoll ble lagt.»

Jeg kjenner ham ikke

Luk 22,54–62

> Da de nå hadde grepet ham, tok de ham med seg, og førte ham inn i yppersteprestens hus. Men Peter fulgte langt baketter. De hadde tent et bål midt på gårdsplassen og satt der sammen. Og Peter satte seg blant dem. En tjenestepike fikk se ham sitte mot lyset. Hun stirret på ham, og sa: Også denne var med ham! Men han nektet og sa: Jeg kjenner ham ikke, kvinne! En kort stund etter fikk en annen se ham og sa: Du er også en av dem. Men Peter sa: Menneske, jeg er ikke det! Omkring en time senere var det en annen som forsikret: Sannelig, også denne var med ham! Han er jo en galileer. Men Peter sa: Menneske, jeg skjønner ikke hva du snakker om! Og straks, mens han ennå talte, gol hanen. Og Herren vendte seg og så på Peter. Da mintes Peter Herrens ord, det han hadde sagt til ham: Før hanen galer, skal du fornekte meg tre ganger. Og han gikk ut og gråt bittert.

I dag vil vi prøve å se på hva som hindrer livet vårt i Gud.

Det er nødvendig for oss troende å få se hva som kan hindre oss i kristenlivet. Det vil hjelpe oss fram og over hindringene, for det er lettere å seire over en kjent fiende enn over en ukjent.

La oss derfor be om at Gud ved sitt ord og sin Ånd må kaste lys over disse tingene som vil skade oss og hindre oss på vandringen.

Teksten som er lest, handler om Peter. Det er et mørkt bilde. Men selv om det er mørkt, kan det være nyttig å se på, for det er mulig at mange av oss nettopp trenger å få se hva som hindret Peter i livet hans. Det var mange ting han måtte kjempe med, men vi vet at han ved Guds nåde overvant alt og kom seirende igjennom.

I dag vil vi se på seks eller sju steder som viser at det var noe som hindret Peters liv i Gud, og som derfor måtte fjernes.

Det første stedet er Matt 16,21–24. Der taler Jesus til disiplene sine om korset – at han skulle lide og dø og gå vanærens vei. Men da tar Peter ham til side og sier: «Herre, dette må aldri skje deg! Du må aldri gå din vei – korsets vei. Nei, spar deg selv, Herre!»

Når vi leser disse ordene, er det lett å tenke: «Det var pent sagt av Peter. Så høyt han må ha elsket Mesteren, siden han så inntrengende ber ham om å spare seg selv og ikke gå korsets vei.»

Men leser vi vers 24, ser vi at Jesus tenkte noe annet, for han sier: «Om noen vil komme etter meg, da må han fornekte seg selv, ta sitt kors opp og følge meg.»

Med sitt altseende øye så Jesus at det på bunnen av Peters hjerte var noe som var redd for korset, og at det var Peter selv som ikke ville gå den veien.

Nei, Peter hadde ikke lyst til å gå korsets vei. Derfor måtte Mesteren stanses og rokkes i beslutningen sin, for ellers måtte jo Peter, som var disippelen hans, følge ham.

En kjent mann har sagt at fra den stunden ble det en kløft mellom Jesus og Peter, og at Peter først på pinsedagen kom inn igjen i det nære samfunnet med Herren Jesus.

Det ligger mye i dette. Det er sikkert at den dagen vi tar et skritt bort fra korsets vei og bort fra å følge Jesus, blir det nære samfunnslivet med ham brutt. Det vil skade kristenlivet vårt. For vi har fått liv ved korset, ja, ikke bare liv, men også fred, og vil vi leve i samfunn med Herren Jesus, må vi ta vårt kors opp og følge ham.

Har du ikke erfart det i ditt eget liv som kristen? Og har du ikke sett det i andre troendes liv: Hvis de tok det minste skritt bort fra korset, forandret de seg. De var ikke lenger som de hadde vært før. Nei, de hadde mistet noe. Kraften var borte, gleden og freden var borte.

Det var kanskje lettere å leve livet som troende før, da verden nesten med makt la korset på de kristne, og det førte med seg store forfølgelser å leve som kristen. Da var det enten – eller. Ville en være en kristen, måtte en ta korset opp, og de første kristne gjorde det. De fulgte Jesus og tok hans vanære på seg på en slik måte at alle måtte se det.

På en måte er vår tid god, siden vi har full religionsfrihet. Men den fører med seg den faren at vi blander oss så mye med verden at det blir liten eller ingen forskjell på de troende og verden. Korset

blir borte. Dette gjelder menigheten som helhet, og det gjelder den enkelte kristne.

La oss ransake oss selv og spørre: «Er det dette som hindrer meg i å leve som en kristen – at jeg ikke tar korset opp og bærer det som en Jesu disippel, at jeg ikke følger ham og bærer hans vanære?»

Vi har ikke alle det samme korset å ta opp. For den ene kan det være *det*, og for den andre noe annet. Du vet selv hva du har å ta opp, for Den Hellige Ånd viser hver enkelt sjel hva det er. Måtte Gud hjelpe deg til å være lydig, så du bøyer deg og tar korset opp, hva det enn vil koste! For det stolte mennesket koster det på å komme til korset og bære Kristi vanære. Men det er veien vi må gå, og Jesu egne ord lyder slik: «Den som ikke tar sitt kors og følger etter meg, er meg ikke verd.» (Matt 10,38)

Den neste hindringen for Peter finner vi i Matt 26,33. Vi kan kalle den selvtillit.

Jesus prøvde å komme ham og de andre til hjelp ved å fortelle dem at en prøvelse sto foran dem, og minnet dem om at de var svake og ustø. «I denne natt,» sier han, «kommer dere alle til å ta anstøt av meg.»

Men da trer Peter fram i disippelflokken og sier: «Om så alle tar anstøt av deg, skal jeg aldri ta anstøt!»

Dette viser at Peter hadde stor tillit til seg selv. Han kjente ikke sin svakhet. Han visste ikke at det ennå var noe i ham av Simon, den ustø og ustadige. Nei, han hadde stor tro på seg selv.

Er det ikke som om han sier: «Selv om det ikke står så godt til med de andre, og de kanskje vil ta anstøt av deg – selv om du ikke kan stole på dem: Herre, stol på meg! Jeg er mannen!»

Denne selvtilliten var en stor hindring for Peter, og de neste timene viser hva det betydde for ham å ha en slik tillit til seg selv. Det hindret Jesus i å komme ham til hjelp. Nei, Peter syntes ikke at han trengte noen hjelp, han som var bedre enn alle de andre. Men vi vet hvordan det gikk. Han falt, og fallet hans var stort.

La oss tenke oss at han i stedet hadde sagt: «Ja, Herre, du vet at jeg kanskje er den svakeste av oss alle, og at det kanskje er jeg som først tar anstøt av deg og først flykter fra deg. Men, Herre, hjelp du meg!» Men det gjorde ikke Peter. Slike tanker lå så langt fra ham.

Noe av det som mest hindrer oss i kristenlivet, er selvtilliten – å mene at vi er noe i oss selv, ja, at vi er et skritt foran alle de troende. Å, så farlig det er!

Vismannen sier i Ordsp 16,18: «Forut for undergang går overmot, og forut for fall en hovmodig ånd.» Så sant dette er! Måtte Herren hjelpe oss til å miste alle store tanker om oss selv og i stedet bli et «intet», så vi søker hjelp hos ham hver eneste stund.

Selvtilliten hindrer oss i arbeidet for Herren. Det har alle vi som prøver å gjøre noe for ham, erfart. Når vi begynte et arbeid i tillit til det vi selv kunne utrette, la det seg en klam hånd over det, og det ble ingenting av det hele.

Selvtilliten har hindret oss mang en gang når vi sto fram for å vitne om Herren og tenkte at nå skulle vi gjøre det riktig godt. Da ble vi gjort til skamme. Herren kunne ikke bruke oss. Annerledes var det når vi kom fram for Gud og sa: «Herre, jeg kjenner meg så ringe og fattig. Jeg har ingenting å si i dag og burde helst tie.» Nettopp da viste Herren at han var mektig, og han åpenbarte sin kraft gjennom oss. For når vi erkjenner vår egen svakhet og hjelpeløshet og ser opp til ham, gir han oss kraft og hjelp i arbeidet.

Selvtilliten er også noe av det som hindrer samfunnslivet blant de troende. For hvor vanskelig er det ikke å smelte sammen med mennesker som har store tanker om seg selv og stor tillit til seg selv! En kan ikke bli ett i Ånden med dem. Nei, det kjennes som om en mur stengte mellom oss.

Slik kjennes det ikke når en kommer sammen med folk som har ringe tanker om seg selv. Nei, da er det som om en med en gang kommer dem inderlig nær. En smelter straks sammen til ett, og det føles som om en har kjent hverandre i årevis.

Selvtilliten hindrer ikke bare samfunnslivet blant de troende. Den hindrer også samfunnslivet med Gud.

En gang kom to unge menn på besøk til Moody. Begge var nylig blitt omvendt til Gud. Den ene kom med et fornøyd ansikt og fortalte at han var blitt en kristen. «Det var godt, unge mann,» sa Moody. «Måtte du også bli bevart.» «Å ja,» svarte han, «jeg blir nok bevart.» Da han gikk, sa Moody: «Stakkars sjel, han står i fare. Måtte Gud vende det til det gode!»

Så kom den andre. Han kom med tårer i øynene og sa: «Jeg har gitt mitt hjerte til Jesus, men jeg er så redd for at jeg ikke skal bli bevart, for jeg er så svak og så lett å rokke.» Da han gikk, sa Moody: «Takk, Herre Gud! Den sjelen kan du få bevare. Han vil stå fast.»

Er vi av dem som skjelver når vi ser på oss selv, og som sier: «Å Herre, kan du bevare meg, som er så svak og hjelpeløs?» Eller er vi av dem som stoler på seg selv i stedet for å være helt avhengige av Herrens hjelp?

La oss nå se på det tredje som hindret Peter. Det finner vi i Mark 14,37. Denne tredje tingen var en følge av de to andre. Slik er det også i vårt liv. Det ene er en følge av det andre – det ene drar det andre med seg. Hva var det så som hindret Peter her? Han sov i stedet for å våke og be.

Legg merke til Jesu ord i vers 37. Han sier: «Simon, sover du?» Jesus sier ikke: «Peter, Jakob og Johannes, sover dere?» Nei, han griper tilbake til Peters gamle navn, som for å minne ham om hvor ustadig han er, og sier: «Simon, sover du?» Er det ikke som om Jesus sier: «Om de andre sover, burde i hvert fall ikke du – du som sto fram og lovte mer enn de andre. Simon, hvor er du?»

Har ikke også vi gitt Herren løfter? Har ikke vi lovt å følge Jesus og tjene ham? Hvor forferdelig ville det da være om vi skulle sovne inn! Og likevel må vi med sorg erkjenne at det er vanskelig å bli holdt våken – våken i bønn, våken over seg selv, våken i tjenesten og våken med Jesus i kampen for at syndere skal bli frelst.

Derfor er det en stor nåde når Herrens vekkende røst lyder til oss: «Simon, sover du?» Tre ganger vekket Jesus Peter for at han skulle våke og be, og jeg tror at det lå den inderligste kjærlighet i Jesu stemme da han kalte på den sovende disippelen. Å, måtte Herren vekke en sovende Simon i dag!

Da Jesus vekket disiplene tredje gang, sa han: «Det er forbi. Timen er kommet.»[1] Hvor tungt det må ha vært å gå ut av Getsemane hage og vite: «Det er for sent! Det er forbi!» Det var for sent å våke med Mesteren, for sent å kjempe sammen med ham i bønn.

[1] NB: «Det er nok. Timen er kommet.» (Mark 14,41).

Tenk om Herrens ord i dag lyder for siste gang til noen her: «Våkn opp! Du holder på å sovne inn!» Vil du la Herrens røst gå deg forbi og rolig sovne inn?

Når bønnen hører opp, går det galt med kristenlivet vårt. Da blir livet hindret for den enkelte, og da blir livet i menigheten hindret. Måtte Herren i sannhet få vekket oss opp her! For vi vet hvor vanskelig det er å bli holdt våken i bønn, og vi vet hvor vanskelig det er å få riktig velsignede bønnemøter, slik at en kjenner at sjelene er våkne og i kamp med Herren.

Så går vi til det fjerde punktet. Det finner vi i Joh 18,10–11. Der ser vi Jesus og disiplene utenfor Getsemane hage, og soldatene kommer for å gripe Jesus. Da kommer Peter styrtende til, og uten å se på Mesteren og uten å la seg lede av blikket hans, trekker han sverdet sitt og hugger øret av ypperstepresten tjener.

Men da sa Jesus – og nå var det ingen inntrengende bønn i stemmen hans, nei, nå var det en befaling: «Stikk sverdet i sliren!» Det var ikke den slags tjeneste Peter var kalt til.

Hva fikk Peter til å gjøre dette? Noen vil kanskje gi det et mildt navn og kalle det «overilelse». Andre vil kanskje til og med kalle det nidkjærhet for Herren, og andre igjen vrede. Én ting er sikker: Det var ikke etter Herrens vilje, og det vi gjør mot Guds vilje, blir til skade både for oss selv og for andre.

Blir vi overilte og sinte, blir det en stor hindring i kristenlivet vårt. Det hindrer oss personlig, så vi står der som slagne og ikke har noen frimodighet når vi etterpå skal tale eller vitne om Gud.

Det hindrer oss når vi har vært overilte og sinte hjemme, så det etterpå har vært vanskelig å se opp til Gud og be.

Hvis Peter hadde våket, ville han ha sett Mesterens kamp og hørt ham be: «Far, la ikke min vilje skje, bare din.» Og da ville han også ha vært lik Mesteren utenfor hagen.

Er vi lik Peter på dette punktet? Har vi latt oss overile og kjenner at det er blitt en hindring for oss? Da skal vi likevel huske at det er tilgivelse og hjelp å få hos Gud. Men for å få hjelp må vi komme fram for Gud og bekjenne vår synd. For hvis vi begynner å unnskylde overilelsen og synden vår, kan vi ikke få hjelp, og da er vi kommet i en farlig stilling.

Vi går til det femte punktet. I Luk 22,54 står det: «Men Peter fulgte langt baketter.» Vi tør ikke legge for sterk vekt på dette når det gjelder Peter. Men om oss selv tør vi bruke sterke ord, for vi vet at det hindrer livet vårt som kristne når vi kommer i den stillingen at vi følger langt bak Jesus.

Tenk på Peter der han følger langt baketter. Han ser Jesus en gang iblant – får kanskje et glimt av ham ved et hushjørne, og så igjen ved et annet hjørne – men på lang avstand.

Er det ikke mange kristne som lever på denne måten? Ved enkelte anledninger får de et glimt av Herren, kanskje på særlige møter, men med lange mellomrom.

Er slike kristne lykkelige eller frimodige i Gud? Var Peter lykkelig der han fulgte langt bak Jesus? Nei, det var sikkert en nagende smerte og uro i ham. Men han søkte seg ikke nær til Jesus, og avstanden mellom ham og Mesteren ble større og større.

Sjel! Følger du langt bak Jesus? Kjenner du at avstanden mellom dere blir større for hver dag? Da er du i fare. Skynd deg og kom nær din Frelser! Følg ham på korsets vei, så skal du siden herliggjøres med ham.

Det sjette punktet finner vi i Luk 22,55: «Og Peter satte seg blant dem.» Kan vi tenke oss et mørkere bilde? Peter sitter midt blant Jesu fiender! Det var følgen av at han fulgte langt baketter. Det endte blant Jesu fiender.

Tenk for en forskjell fra den stunden da han sto i disippelflokken og sa: «Om så alle tar anstøt av deg, skal jeg aldri ta anstøt!» Hvordan var det med livet hans nå? Var han ikke nå hindret i løpet sitt, og hadde ikke livet hans nå tatt skade?

Å, nær forbindelse med Kristi fiender er en farlig plass for Guds folk – ikke når en blir ført dit fordi en må være der, men når en søker den plassen av egen fri vilje.

La oss ikke glemme hvordan det gikk med Peter. Måtte dette eksemplet tale til oss om å holde oss borte fra verden og ikke søke verdslig selskap. La oss være et folk som er skilt ut, skilt ut for Herren.

Det står i 2 Kor 6,14–15: «Dra ikke i fremmed åk med vantro! For hva delaktighet har rettferd med lovløshet? Eller hva samfunn har lys med mørke? Og hva samklang er det mellom Kristus og Belial? Eller hva samfunn har en troende med en vantro?»

Både Det nye og Det gamle testamente taler klart om at Guds folk ikke skal blande seg med verden. Og vi har ennå aldri sett noen gjøre det uten at det har skadet kristenlivet deres.

Vi går til det siste punktet, i Luk 22,57: «Jeg kjenner ham ikke!» Så langt kunne det gå med Peter, så dypt kunne han falle, at han kunne si: «Jeg kjenner ham ikke, og vil dere ikke tro meg, så sverger jeg på at jeg ikke vet hvem dere snakker om.»

Stakkars Peter! For en ulykkelig stilling! Nå hadde han fornektet sin Mester, han som hadde vært så sikker på at det aldri kunne skje. Men han kjente ikke seg selv, og han hadde ikke våket over seg selv, så det hadde gått nedover steg for steg. Nå våknet han opp og fikk se hva han hadde gjort: Han hadde sverget på at han ikke kjente sin Frelser. I det samme ble Jesus ført forbi, og Peter møtte blikket hans. Da gikk Peter ut og gråt bittert.

Venner! Når en Peter kunne synke så dypt, han som hadde vandret med Jesus og hatt så mange herlige stunder sammen med ham – hvor stor er ikke da faren for oss! La oss be Gud bevare oss, så vi aldri viker av fra korsets vei, blir sløve og sovner inn. Tenk om det skulle gå med oss som det gikk med Peter, som gikk gradvis nedover og til slutt fant seg selv midt i verden og fornektet Jesus.

Men selv her slapp ikke Jesus Peter. Han så hva som rørte seg i den stakkars disippelens hjerte. Han så den store fortvilelsen og angeren hans over synden, og at Peter nå var villig til å ta korset opp og følge tett etter ham.

Derfor sendte også Jesus bud til Peter da han var oppstått fra de døde. Peter skulle ikke lenger gå bedrøvet og sørge, for synden hans var tilgitt, og Jesus elsket ham nå som før.

Det er håp for alle som vender om og bekjenner sin synd. Selv om du er kommet aldri så langt bort fra korsets vei og kjenner deg som den elendigste av alle, skal du likevel få tilgivelse den dagen du vender om til Herren. For han sier i sitt ord: «Vend tilbake, frafalne barn! Jeg vil lege deres frafall.» (Jer 3,22)

Så lytt da til Herrens røst og vend om, både du som en gang har fulgt Jesus, og du som aldri har gått på korsets vei! Vend om, før det lyder fra himmelen: «Det er forbi! Timen er kommet!» Da er det for sent å vende om, for da er nådens tid forbi, og du må gå bort i det

evige mørket og høre disse ordene fra Jesu munn: «Jeg kjenner dere ikke!» (Matt 25,12)

Guds kjærlighet

Høys 2,4

Hans banner over meg er kjærlighet.

Kjærligheten er vakker og dyrebar, og den kan ikke uttrykkes med ord. Kjærligheten stiller sorgen, den tørker tårer og lindrer savn, den gir uten å kreve noe igjen – og den varer ved.

I teksten vår i dag tales det om et banner: «Hans banner over meg er kjærlighet.» Når vi nevner et banner, må vi uvilkårlig tenke på alle de tusener og atter tusener som har vært samlet og har kjempet under de forskjellige bannerne. Hvor mange trette krigere er ikke blitt fylt av begeistring og har fått nye krefter når blikket falt på det vaiende banneret! Og hvilke sterke følelser strømmer ikke gjennom brystet på dem som igjen får se de kjente fargene etter å ha vært lenge borte fra hjemlandet! Vi kjenner at det ligger en forunderlig makt i et banner.

Men aldri har det vaiet et så vakkert banner som det teksten vår i dag taler om: «Hans banner over meg er kjærlighet.» Det er bruden som sier dette når hun ser opp til brudgommen sin, Herren Jesus. Ingenting kan sammenlignes med dette banneret. Ingen jordisk tunge kan uttrykke hvor vakkert det er, og ingen kan måle lengden og bredden av det.

Måtte Guds Ånd hvile over møtet vårt! Måtte mange som til nå har hatt det tungt og mørkt – ja, som kanskje har følt seg forlatt av både Gud og mennesker – få bryte ut: «Jeg ser at Gud elsker meg!»

Ingenting er så vanskelig å få menneskene til å forstå som dette at Gud er kjærlighet, og at han elsker dem. Vi som har fått se et lite glimt av hans uendelige kjærlighet, blir bedrøvet over at vi forstår oss så

dårlig på å forklare og uttrykke det for medmenneskene våre. Nei, det er Guds Ånd alene som kan åpenbare dette for hjertene.

La oss nå prøve å stanse ved dette: «Hans banner over meg er kjærlighet!» Først vil vi bruke ordene på de troende. Hans banner over deg, bror og søster, er kjærlighet. Er ikke dette nok til å fylle sjelen din med salig lykke og fred? Er ikke det nok til å gi deg kraft og styrke når du blir trett og foten din begynner å vakle? Du er elsket av Gud!

Men noen ganger er det vanskelig for den troende å se og forstå dette. Det er dager da en lett tenker: «Jeg er glemt av Gud. Han kan umulig elske meg nå.» Slik var det for mange av dem som fulgte Jesus den gangen han var her, og slik er det for mange av de troende i våre dager.

La oss se på de tre søsknene i Betania. Så lenge Jesus gikk ut og inn hos dem og holdt måltid med dem, tvilte de ikke på at han elsket dem. Men det kom andre dager. Sykdommen kom på besøk i huset deres, og Lasarus ble syk. Straks sendte de bud til Jesus og lot si: «Herre, han som du elsker, er syk.» Så satt de to søstrene i spent forventning ved sykesengen, men Mesteren kom ikke. Hele dagen satt de der og ventet, og hver gang noen nærmet seg huset, tenkte de: «Det er ham!» Men han kom ikke, og Lasarus døde.

Var det ikke vanskelig for dem nå å forstå at Jesus elsket dem? Jo, sannelig! Det hadde ikke vært rart om tvilen hadde sneket seg inn hos dem. Men en dag kom Jesus. Han kom som en venn som delte sorgen deres, og han gråt med dem, ja, han ble sterkt beveget da han så stedet der Lasarus lå. Da kunne de bedre forstå at han elsket dem.

Men Jesus gjør mer. Han roper inn i graven: «Lasarus, kom ut!» Og den døde stod opp, og de fikk ham igjen. Nå kunne de tre søsknene forstå det fullt ut: «Hans banner over oss er kjærlighet.»

Kanskje er det noen her som står på samme sted som disse søsknene i de tunge dagene. En gang trodde du nok at Gud elsket deg, men ikke nå, for du synes ikke at du får svar på bønnene dine. Du har kanskje sendt bud etter bud til Jesus for dine kjære som er grepet av syndens sykdom, men du får ikke noe svar. For deg ser det ut som om de holder på å dø, ja, dø for evig.

La ikke vantro og tvil formørke sjelen din fordi Herren nøler med å svare. La dette stå klart for deg: «Hans banner over meg er kjærlighet.» Det lyser opp i den mørkeste natt.

Eller er det noen her som er blitt bitter og hard i sorgen over en elsket som er død, en som Herren har funnet det godt å kalle hjem til sin evige herlighet? Å, la ikke sjelefienden bruke dette til å formørke øyet i sjelen din, så du ikke ser Herrens godhet!

Han har handlet med deg i nåde. Kanskje ville han spare deg for en smerte som var bitrere enn atskillelsen i døden. Eller kanskje så han at hjertet ditt hang fastere ved den som er gått bort, enn ved ham, og at han derfor måtte ta den du har mistet, hjem. Det han har gjort, har han gjort fordi han elsker deg, for hans banner over deg er kjærlighet.

I Matt 14,22 ser vi at det også var vanskelig for disiplene å forstå disse ordene. Herren hadde befalt dem å gå om bord i båten og dra over sjøen. De gjorde også som Herren hadde sagt, men da de kom ut på sjøen, møtte de motvind og storm. De rodde og kjempet mot stormen hele natten, til det lysnet av dag. Hvor trette var ikke disse mennene! Ja, ikke bare trette, men også motløse, for midt i kampen mot stormen kom disse tankene til dem igjen og igjen: «Elsker Jesus oss virkelig, når han sender oss ut i en slik storm og lar oss kjempe slik?»

Det er ikke vanskelig for oss å forstå at hans banner over oss er kjærlighet, når vinden er med og alt ser ut til å gå så glatt og lett. Men når du har motvind, når motgang og prøvelser møter deg og du ser alt mørkt, også da er hans banner over deg kjærlighet.

Jesus var disiplene nærmere enn de ante, der ute i stormen og mørket. Han hadde gått opp på fjellet for å be, men blikket hans fulgte dem hele natten. Og da han så at kreftene deres var uttømt og de ikke maktet mer, kom han gående til dem på sjøen. Aldri møter et Guds barn en storm eller en motgang uten at Herren er nær og venter på å få hjelpe. La derfor dette stå klart for deg, du Guds barn: Hva som enn møter deg, er hans banner over deg alltid kjærlighet.

I Apg 16 møter vi to menn som alltid hadde dette klart for seg. Det var Paulus og Silas. De hadde sannelig møtt motgang og misforståelser. De kom til Filippi for å forkynne fredens evangelium, men der ble de sett på som opprørske og farlige menn. De ble forfulgt, grepet og pisket, og til slutt kastet i fengsel, ja, i det innerste fengselet, og føttene deres ble satt fast i stokken. Men verken motgang, misforståelse eller lidelser maktet å rokke troen deres på at Gud elsket dem, og

at hans farsøye voktet over dem. Nei, de var trygge og lykkelige midt i stormen.

Hvis dette ble levende for oss, ville vi heller aldri få en overskyet dag eller en mørk natt, for vissheten om at «hans banner over meg er kjærlighet», ville spre alle skyer.

Skriften taler så mye om hvordan Guds kjærlighet er, og bruker så mange bilder for at vi skal forstå og fatte denne uendelige kjærligheten. Bibelen sammenligner den med en fars kjærlighet, en mors kjærlighet, en brors kjærlighet og en brudgoms kjærlighet.

David sier i Sal 103,13: «Som en far forbarmer seg over sine barn, forbarmer Herren seg over dem som frykter ham.» Tenk på dette! Gud sier ikke bare: «Som en far elsker», men: «Som en far forbarmer seg.» Du som er far! Hvor mange ganger har du ikke forbarmet deg over barna dine, helt fra de var små? Men de har kanskje ikke alltid forstått at du handlet med dem i kjærlighet.

Kanskje har du en og annen gang måttet tukte dem. Barna var ulydige, og fordi du elsket dem og ville deres beste, så du at tukt var nødvendig. Men det gjorde mer vondt for deg å straffe enn for dem å bli straffet. Hvorfor tukter Gud oss? Fordi han elsker oss. Men la oss huske at det er tungt for hans kjærlige hjerte å gi oss denne tukten. Selv om vi krymper oss når vi rammes av Guds straffende hånd, er smerten vår ingenting mot den som Guds farshjerte kjenner.

David hadde kjent hva det var å bli tuktet av Herren, for han sier i Salme 32: «… idet jeg stønnet hele dagen. For dag og natt lå din hånd tungt på meg.» Men likevel sier han etterpå: «Som en far forbarmer seg over sine barn, forbarmer Herren seg over dem som frykter ham.» Han tvilte aldri på at Gud elsket ham med en fars kjærlighet.

I Jes 66,13 står det: «Som en mor trøster sitt barn, slik vil jeg trøste dere.» Hvem kan trøste som en mor? Ingen blikk er så ømme som hennes, ingen ord så fulle av legedom, ingen hånd så myk og så varsom som en mors. Og slik er vår Gud – som en mor.

Du bedrøvede, tyngede sjel, legg deg inn til hans ømme hjerte! Legg deg til ro ved hans bryst. Selv om det stormer der ute, er det fredfullt og stille der. Han forstår sorgen din, han forstår de skjulte sukkene dine, og ingen kan trøste som han.

Men han går enda lenger, for han sier: «Glemmer vel en kvinne sitt diende barn, så hun ikke forbarmer seg over sitt livs sønn? Om også

de glemmer, så glemmer ikke jeg deg. Se, i begge mine hender har jeg tegnet deg» (Jes 49,15–16). Hvem kan måle en slik kjærlighet og en slik ømhet? Han sier: «Om det var mulig for en mor å glemme det lille barnet sitt, kan likevel ikke jeg noen gang glemme.»

Men kan en mor glemme barnet sitt? Hun kan kanskje ha falt så dypt i synd at hun forlater det, men tror dere at hun noen gang virkelig glemmer det? Men selv om det var mulig – Herren glemmer aldri deg, venn, for han har tegnet deg i begge sine hender. Hans øye våker over deg og over hvert skritt du tar.

Skriften sammenligner også Guds kjærlighet med en brors kjærlighet: «Det finnes en venn som henger fastere ved en enn en bror» (Ordsp 18,24).[1] Mange av oss har kjent hvor dyp og trofast kjærligheten mellom søsken er. Vi har hørt om dem som har satt livet til for å redde en bror eller en søster. Har du søsken som du elsker og vet at du kan stole på? Det er en som henger fastere ved deg enn en bror – en trofast venn.

Så kommer vi til det siste: «Som en brudgom gleder seg over sin brud, skal din Gud glede seg over deg» (Jes 62,5). Slik elsker Gud oss. Han elsker oss som en far, som en mor, som en venn og bror og som en brudgom. Er ikke dette nok til å styrke og hjelpe oss i hverdagen, hvor mange prøvelser og vanskeligheter det enn er? Hans banner over oss er kjærlighet.

Kanskje er det noen her som sier: «Ja, det er nok sant at Gud elsker sitt folk og dem som elsker ham, men meg elsker han ikke, for jeg er full av synd. Jeg har løpt bort fra ham og gått mine egne veier.» Venn! Vimpelen på farshuset er kjærlighet! Vi har ikke ord til å uttrykke den kjærligheten Gud har til syndere. Den er så sterk at den løfter opp den som er dypest falt, og den som har gått lengst bort.

Kan vi utdype disse ordene: «For så har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal fortapes, men ha evig liv» (Joh 3,16)? Hva kan vi vel føye til dette verset? Tankene våre står stille. Hvordan kan noen utdype en kjærlighet som ga sin eneste, sin elskede Sønn til en ugudelig verden for at han skulle dø for syndere?

[1] NB: «Men det finnes venner som henger fastere ved en enn en bror.» Lunde bruker den eldre ordlyden i entall, og poenget hans bygger på at det er én venn.

Paulus sier i Rom 5,8: «Men Gud viser sin kjærlighet til oss ved at Kristus døde for oss mens vi ennå var syndere.» Ja, han «ga seg selv til en løsepenge for alle» (1 Tim 2,6).

Er ikke dette nok for deg som har syndet og er borte fra farshuset? Å, se da hvor høyt Gud har elsket deg, og at døren til farshuset står åpen! Du trenger bare å vende om, så vil Herren forbarme seg over deg – forbarme seg som en far og trøste deg som en mor, for hans banner over deg er kjærlighet.

Jeg kjente en gammel mor som hadde en sønn som levde langt borte fra Gud. En dag tok han alle morens penger og det andre hun eide som kunne gjøres om i penger, og reiste til Amerika. En tid etter skulle jeg selv reise dit. På det siste møtet jeg holdt hjemme, kom den gamle moren bort til meg og sa: «Du kommer kanskje dit der sønnen min er. Vil du ikke prøve å oppsøke ham?»

Jeg lovte det og spurte om det var noe jeg skulle si til ham hvis jeg fant ham.

«Ja,» sa hun, «jeg er redd for at han går der borte og tror at jeg er sint på ham. Si til ham at jeg har tilgitt ham alt.»

«Er det noe mer?» spurte jeg.

«Ja, si at jeg elsker ham som før,» sa hun.

«Så er det vel ikke mer,» sa jeg.

«Bare det at jeg lengter slik etter å høre fra ham. Kanskje han ville skrive litt til meg,» sa den gamle moren.

Jeg hadde oppholdt meg en stund i en av de store byene da jeg fikk vite at sønnen bodde et sted i nærheten av byen. Etter tre dager med leting fant jeg huset der han bodde. Jeg gikk inn. Han så ikke ut til å bli særlig glad for besøket mitt, men satt der helt likegyldig og spurte ikke om noe hjemmefra.

Til slutt sa jeg: «Grunnen til at jeg kommer, er at moren din ba meg oppsøke deg.»

«Mor,» sa han, «lever mor ennå? Hva sa mor?»

«Hun ba meg si deg at hun har tilgitt deg alt,» sa jeg.

Da skjedde det plutselig en forandring med denne mannen som hadde vært så hard. Han sank sammen, skjulte ansiktet i hendene og hulket høyt mens han sa: «Mor! Mor!» Lenge satt han slik. Til slutt sa han: «Sa mor noe mer?»

«Ja,» sa jeg, «hun ba meg bringe deg det budskapet at hun elsket deg som før, og at hun lengtet etter å høre fra deg.»

Det var som om det harde hjertet hans brast under denne kjærligheten – og likevel var det bare et menneskes kjærlighet.

Det er en som elsker mer enn noen mor. Han har bedt oss gå og oppsøke de sønnene og døtrene som har gått seg vill, og bringe dette budskapet fra ham: «Si til dem at min kjærlighet til de fortapte og bortkomne sjelene er like stor i dag som den dagen jeg gikk til Golgata og lot meg nagle til korset for deres synd. Si til dem at jeg elsker dem og lengter etter å høre fra dem.»

Skal den himmelske Far i dag få høre fra en sønn eller datter som har gått seg vill? Vi synes ikke at denne moren krevde for mye da hun ba om å få høre fra sønnen sin. Og likevel kan ikke hennes kjærlighet sammenlignes med Jesu kjærlighet – han som bar din synd og skam og ga seg selv i døden for å frelse deg og åpne veien for deg.

Stans i dag og vend om! Vimpelen på farshuset er kjærlighet! Bli ikke lenger borte fra farshuset, men kom hjem, og du skal få erfare at «hans banner over deg er kjærlighet».

Der vil jeg møte deg

Am 3,3

Går vel to sammen uten at de har avtalt det med hverandre?

I den gamle pakt finner vi at det var bestemte steder der Gud hadde avtalt å møte folket sitt. Der ville han komme sammen med dem, og der ville han tale med dem.

I dag vil vi særlig stanse ved tre av disse stedene. Måtte Herren velsigne ordet for oss, så vi som har møtt ham på det første stedet, blir drevet til å søke videre til det neste. Og la oss også be om at en søkende sjel som er uten fred, i dag må finne veien helt inn til Faderen.

Det første stedet der Gud avtalte å møte folket sitt, finner vi i 2 Mos 25,17–22. Der befaler Gud Moses å lage en nådestol over arken og beskriver nøyaktig hvordan den skal være. Så sier han i vers 22: «Og jeg vil komme sammen med deg der … der vil jeg tale med deg.»

Det første stedet der Gud ville møte folket sitt, var altså ved nådestolen. Det hadde han lovet dem. Sto Gud fast ved ordet sitt? Oppfylte han løftet? Ja! Gud har alltid vært tro mot løftene sine. La oss aldri tvile på hans ord. Vi leser i 4 Mos 7,89: «Og når Moses gikk inn i sammenkomstens telt for å tale med ham, da hørte han røsten tale til seg fra nådestolen.»

Når Israel sto overfor vanskelige ting og ville vite Herrens vilje, kom de sammen ved sammenkomstens telt, og Moses gikk inn for Herrens åsyn for å tale med ham. Det var en alvorlig stund for folket når Moses gikk inn i teltet og forhenget skjulte ham for øynene deres. Det var nok også alvorlig for Moses å tre inn på det hellige stedet for å tale med Herren. Men han trengte ikke å frykte, for Gud selv hadde

avtalt dette møtestedet og sagt: «Der vil jeg komme sammen med deg, og der vil jeg tale med deg.»

Nådestolen var et hellig sted. I den gamle pakt var det det eneste stedet der en kunne møte Gud. Slik hadde Herren ordnet det.

Men vi vet at den gamle pakt bare var skygger og forbilder på det som skulle komme. Slik har vi i den nye pakt en nådestol som ikke er gjort med hender. Den er ikke laget av forgjengelige ting – nei, Gud selv har stilt den fram for oss.

I Hebr 9,4–7 leser vi om nådestolen i den gamle pakt. Der står det at når ypperstepresten én gang om året gikk inn i Det aller helligste, inn for Herrens åsyn, måtte han ta med seg et kar med blod. Med dette blodet skulle han stenke på nådestolen for sine egne og folkets synder. Så sto han der ved den blodbestenkte nådestolen og ventet på at Gud skulle tale til ham. Og Herren talte med ham, for der var møtestedet, etter Herrens egen ordning.

Det var dyrebart og vakkert og til stor trøst for Israel at de hadde en nådestol, et sted der de kunne møte Gud. Likevel blekner alt dette når vi leser Hebr 9,11–12. For der står det: «Men da Kristus kom som yppersteprest for de goder som skulle komme, gikk han gjennom det teltet som er større og mer fullkomment, som ikke er gjort med hender – det vil si: som ikke er av denne skapning. Ikke med blod av bukker og kalver, men med sitt eget blod gikk han inn i helligdommen én gang for alle, og fant en evig forløsning.»

La oss lese enda et vers som bekrefter dette, Rom 3,25: «Ham stilte Gud til skue i hans blod som en nådestol ved troen, for å vise sin rettferdighet, fordi han i sin langmodighet hadde båret over med de syndene som før var gjort.»

Legg merke til disse ordene: «stilte Gud til skue … som en nådestol ved troen». Veien til denne nådestolen er åpen og fri. Den er ikke stengt av med et forheng, slik den var i den gamle pakt. Da var det bare ypperstepresten som hadde lov til å gå inn, og bare én gang om året – bare da kunne han gå inn og møte Gud.

Nei, i dag er veien åpen for alle som søker dit for å møte Gud. Det finnes ikke noe forheng som stenger. Den dagen Kristus døde på korset, skalv jorden og klippene revnet – og da revnet også forhenget foran nådestolen. For en underfull dag, da nådestolen kom til syne! Nå var den ikke lenger tildekket, men stilt til skue.

Kristus, vår Frelser, var gått inn i helligdommen med sitt eget blod, og der fant han en evig forløsning for oss. Ved hans død og ved hans blod har du og jeg – ja, den største synder – rett til å møte Gud. Ikke bare har vi rett til det – det er selve evangeliet, budskapet vi skal forkynne for all verden: «Gud vil møte deg, sjel! Han har stilt fram en nådestol ved troen på Jesus Kristus. Det er møtestedet han har avtalt med deg.»

Vil du komme? Vil du gå til det avtalte stedet og møte Gud? Veien er åpen!

Men å, hvor mange har ikke hørt dette og vet at det er sant, men vil likevel ikke komme og går en annen vei! Er det noen her som ikke vil gå til det avtalte stedet for å møte Gud, men går en annen vei? Da vil jeg si til deg: «Tenk på hva du gjør, venn!»

Amos sier: «Går vel to sammen uten at de har avtalt det med hverandre?» Har du ikke gått veien om nådestolen, går du på veien til fortapelsen, og da går du i følge med mørkets fyrste. Da har du avtalt å gå sammen med ham. For det finnes ingen mellomvei. Den ene veien går til evig salighet og glede, den andre til evig fortapelse, borte fra Herrens åsyn. Du ville ikke møte Gud her! Der kan han ikke møte deg.

Men i dag kan du komme. I sin uendelige kjærlighet innbyr Gud deg til å komme. Kanskje er det noen her som er redd for å møte Gud på grunn av synden sin. Du kan trygt komme! Kristus har vunnet en evig forløsning for deg. Han lot sitt eget blod renne, og med det gikk han inn i helligdommen for å sone for din synd. I kraft av dette blodet er veien til Faderen åpen. Sønnen har gjort sin sjel til et skyldoffer. Den største synder kan komme og møte Gud.

Så vil vi se på det andre møtestedet. Det finner vi i 2 Mos 29,42–43. Der står det: «Dette skal være et stadig brennoffer hos deres etterkommere. Det skal bæres fram for Herrens åsyn ved inngangen til sammenkomstens telt, der hvor jeg vil komme sammen med dere for å tale til dere. Der vil jeg komme sammen med Israels barn, og teltet skal helliges ved min herlighet.»

Det andre møtestedet var altså ved brennofferalteret. I 3 Mos 6 finner vi loven om brennofferet. Det første vi legger merke til der, er at det kalles et stadig offer. Så ser vi at ilden aldri måtte slokne. Til sist finner vi at det som en gang var lagt på Herrens alter, aldri måtte tas tilbake igjen. Når noe var båret fram og lagt på Herrens alter, tilhørte

det Herren, og den som tok det tilbake, ble straffet svært strengt. Om dette offeret sier Herren: «Det skal helliges ved min herlighet.» Der ved brennofferet ville Gud møte folket sitt og åpenbare sin herlighet for dem.

Kanskje er det noen her som nå spør: «Men finnes det da også et brennoffer i den nye pakt?» Ja, Gud være lovet, det gjør det. Men dessverre er det talt altfor lite om dette viktige møtestedet, så mange oppriktige Guds barn vet ingenting om det. De kjenner at de mangler noe, og de kjenner at det skal mer til enn å møte Gud ved nådestolen, men de forstår ikke hva som skal til. Og likevel er det like nødvendig for et Guds barn å møte Gud ved brennofferalteret som det er for en synder å møte Gud ved nådestolen.

Brennofferalteret i den nye pakt finner vi i Rom 12,1–2. Der står det: «Jeg formaner dere altså, brødre, ved Guds miskunn, at dere fremstiller deres legemer som et levende og hellig offer til Guds behag. Dette er deres åndelige gudstjeneste. Og skikk dere ikke lik denne verden, men bli forvandlet ved at deres sinn fornyes, så dere kan dømme om hva som er Guds vilje: det gode, det som han har behag i, det fullkomne.»

Hvem er det Paulus her formaner til å fremstille seg som et offer til Guds behag? Det er brødrene, eller, som han kaller dem i første kapittel, vers 7, i dette brevet: de hellige. Det er som om han legger hele sin sjel i denne formaningen når han sier: «Jeg formaner dere, brødre, at dere fremstiller dere som et levende og hellig offer til Guds behag.»

Og hva blir så følgen når vi har møtt Gud ved brennofferalteret og fremstilt oss selv som et offer på hans alter? Jo, vi blir helt forvandlet i sinnet vårt. Vårt indre menneske blir fornyet, så vi lærer å forstå hva som er Guds gode vilje, det han har behag i, og det fullkomne.

Når vi ser på de kristne i våre dager, ser vi så tydelig at mange aldri har møtt Gud ved brennofferalteret. De trenger ikke å si det – livet deres vitner om det. Det finnes dessverre skarer av kristne som aldri har tatt denne formaningen fra Paulus til hjertet og fulgt den. De lever livet sitt som om Paulus hadde skrevet: «Vær kristne, men skikk dere så likt verden som mulig.»

Slike mennesker spør ikke etter hva som er Guds vilje, det han har behag i. Nei, spørsmålet deres lyder slik: «Går det ikke an å gjøre både

det ene og det andre, selv om jeg bekjenner meg som en kristen?» Kjenner vi igjen disse spørsmålene? Har vi hørt dem fra andre, eller lyder de i vårt eget hjerte? La oss prøve oss selv, venner, om vi har møtt Gud ved brennofferalteret. Har vi fremstilt oss selv som et offer på hans alter? Har vi møtt Gud i en hel og full overgivelse?

Det er ikke fritenkere som er det største hinderet for Guds rikes sak i dag. Nei, det største hinderet er de som bekjenner seg som kristne, men som lever et liv som vitner om noe annet, fordi de skikker seg lik verden. De har aldri møtt Gud ved brennofferalteret. Herren har aldri åpenbart sin herlighet for dem, i dem og gjennom dem.

Vi skal ikke bare leve som et folk som er skilt ut, og ikke skikke oss lik verden. Det er heller ikke nok at vi lever og vandrer etter det Gud tillater, så vi spør: «Herre, kan jeg ikke gjøre både det ene og det andre?» Nei, Paulus går enda et skritt videre og taler om Guds fullkomne vilje.

Hvem spør etter Guds fullkomne vilje for å vandre etter den? Bare de som har møtt Gud ved brennofferalteret, bare de som har møtt Gud i en hel og full overgivelse. Er vi helt ofret på Herrens alter, helt overgitt i hans hånd, spør vi ikke: «Herre, kan jeg ikke gjøre både det ene og det andre?» Nei, da lyder det: «Herre, hva vil du at jeg skal gjøre?»

Og hva er så løftet? «Det skal helliges ved min herlighet.» Gud vil åpenbare sin frelsende kraft. Den samme kraften som reiste Jesus opp fra de døde, vil gjøre oss i stand til å leve et liv etter Guds fullkomne vilje. Da vil Gud herliggjøre seg gjennom oss.

Har vi ofret oss selv på Herrens alter og stilt oss selv til tjeneste for ham, enten det er i den stille gjerningen i hjemmet, på arbeidet eller som sjelevinnere, da vil Herren åpenbare sin herlighet gjennom oss, selv om vi i oss selv er aldri så svake og udugelige.

Hvem har ikke hørt om Moody? Herren åpenbarte sin herlighet gjennom ham, så han ble til velsignelse for tusener av sjeler. Og likevel var han et ringe redskap. Som ung var han så ringe og uanselig og uten noen utdannelse at styret i søndagsskolen der han prøvde å bli lærer, ikke en gang ville ta ham inn.

Men han hørte en predikant si at det ikke fantes noen grense for hva Gud kunne gjøre med et menneske når Gud fikk det helt. Og Moody sa: «Herre, du skal få meg helt.» Han møtte Gud ved brennofferalteret,

fremstilte seg selv som et levende og hellig offer til Guds behag – og han ble der.

Gud gledet seg den dagen den unge mannen la seg helt på hans alter. Sa ikke Herren da: «Jeg tar imot offeret, og jeg vil åpenbare min herlighet»?

Ønsker vi å herliggjøre Herrens navn? Ønsker vi å leve som lykkelige kristne, som aldri tenker på å gjøre sin egen vilje, men Faderens? Da må vi møte Gud ved brennofferalteret, ja, ikke bare møte ham, men bli der. For la oss aldri glemme at det skulle være et stadig offer. Derfor er det ikke nok at vi én gang møter Gud og sier: «Herre, jeg legger meg helt på ditt alter.» Nei, vi må også bli der – bli der som det stadige offeret.

Den sjelen som slik er helt overgitt i Herrens hånd og overlatt til hans ledelse, er stille og rolig. Det er hemmeligheten bak et lykkelig kristenliv. All denne rastløsheten og all den uroen som finnes blant de kristne i dag – er den en følge av et liv som er helliget Herren?

Hvorfor vokser det opp så mye ungdom i kristne hjem som ikke søker Gud og ikke har lyst til å gå på de troendes møter? Jeg tror en av de viktigste grunnene er at de unge ser så mange troende, ja, til og med sine nærmeste, leve et sløvt kristenliv fordi de ikke har fulgt Rom 12,1–2. Og så mister de respekten for kristendommen og lysten til å bli kristne.

Å, at noen i dag måtte søke til brennofferalteret for å møte Gud! Verden trenger hellige menn og kvinner. Hjemmene trenger slike kristne.

Til sist vil vi se på det tredje møtestedet. Det finner vi i 2 Mos 30,1–10. Det er røkelsesalteret. Etter at Herren har gitt Moses beskjed om hvordan det skulle være, og hva som skulle brennes på det, sier han: «Der hvor jeg vil komme sammen med deg … Det er høyhellig for Herren.»

Finner vi også røkelsesalteret igjen i Det nye testamente? Ja, i sannhet! Men la meg sitere et vers fra Sal 141,2 før vi går til Det nye testamente. David sier der: «La min bønn gjelde som røkoffer for ditt åsyn!»

En gang fikk jeg anledning til å se et kinesisk avgudstempel i New York. Der så jeg noe som gjorde disse ordene så levende for meg. Jeg så nemlig at det brant røkelse i templet, og røken steg rett opp. Da jeg sa

at jeg undret meg over det, sa den kinesiske presten: «Når røkelsen er ekte, stiger røken alltid rett opp. Men er den uekte, slår den ned.» Jeg hadde vanskelig for å tro det, og presten forsto at jeg tvilte. For straks tok han litt uekte røkelse og tente på den. Det viste seg at han hadde talt sant, for med én gang begynte røken å slå ned.

Mens jeg sto der og så på dette, gikk tankene mine til røkelsesalteret i den gamle pakt. Der skulle det heller ikke brennes uekte røkelse. Nei, alt skulle være ekte og uforfalsket. Det skulle være høyhellig, og løftet lød at der ville Herren komme sammen med folket sitt.

Vi som lever i den nye pakt, har et løfte som er enda vakrere. Det lyder slik: «Igjen sier jeg dere: Alt det to av dere på jorden blir enige om å be om, skal de få av min Far i himmelen. For hvor to eller tre er samlet i mitt navn, der er jeg midt iblant dem» (Matt 18,19–20).

For Israel var røkelsesalteret det stedet der Herren særlig hadde avtalt å møte dem. Vårt røkelsesalter er der vi kommer sammen for å be. For Jesus har sagt: «Der er jeg midt iblant dere.» Jesus har også sagt: «Men du, når du ber, da gå inn i lønnkammeret ditt og lukk din dør, og be til din Far som er i lønndom» (Matt 6,6).

Venner, har dere tenkt over hvor stort dette er? Når vi går inn på rommet vårt og lukker døren for å be, er Gud selv der inne. Han vil møte oss der. Det er vårt møtested. Skulle ikke tanken på dette drive oss til å søke ofte dit?

Men når vi kommer, må vi huske at det er ren, ekte røkelse vi skal ofre. Må vår bønn være ekte! Er det noe uekte og falskt i den, stiger den ikke opp, og da når den ikke fram til Herrens trone. Har du noe å bekjenne for Gud, så bekjenn det sant. Har du noe å takke for, så la Gud få takken din. Har du noe å be Gud om, så be – men be i ånd og sannhet.

La oss til slutt lese Åp 5,8: «Da det tok boken, falt de fire livsvesener og de tjuefire eldste ned for Lammet. Hver av dem hadde en harpe, og gullskåler fulle av røkelse, – det er de helliges bønner.» Der finner vi røkelsen igjen – de helliges bønner, røkelse i himmelens gullskåler.

Les enda noen vers, Åp 8,3–5: «En annen engel kom og sto ved alteret. Han hadde et røkelseskar av gull. Og det ble gitt ham en stor mengde røkelse for at han skulle legge den til de helliges bønner på gullalteret foran tronen. Og røken av røkelsen steg fra engelens hånd opp for Gud sammen med de helliges bønner. Og engelen tok røkel-

seskaret og fylte det med ild fra alteret, og kastet den på jorden. Da kom det tordendrønn og røster og lyn og jordskjelv.»

Disse versene lærer oss at de helliges bønner er samlet og gjemt hos Gud. Og de lærer oss at det kommer en dag da ilden fra alteret skal røre ved denne røkelsen, og den skal komme tilbake til jorden igjen.

Derfor, Guds barn, la oss stå ved røkelsesalteret! Måtte ingenting drive oss bort fra den plassen. Måtte vi også være med og be den bønnen som nå i snart 2000 år har steget opp til Herrens trone: «Kom, Herre Jesus, kom snart!»

Hvor mange Guds barn har ikke bedt denne bønnen under lidelser og forfølgelser! Den har lydt fra hulene i fjellene, den har lydt fra de mørke fengslene, den har lydt rundt omkring på jorden: «Kom, Herre Jesus, kom snart!»

Og dagen skal komme – Herren vil svare. Men inntil da må vi tjene Herren helt og udelt. Inntil da må Guds folk stå ved røkelsesalteret.

Da han nølte

1 Mos 19,15–17

> Da nå morgenen grydde, skyndte englene på Lot og sa: Stå opp, ta din kone og dine to døtre som er her, så du ikke blir revet bort på grunn av ondskapen her i byen! Men da han nølte, tok mennene både ham og hans kone og hans to døtre ved hånden, for Herren hadde barmhjertighet med ham, og de førte ham ut og ledet ham til han var utenfor byen. Da de nå hadde ført dem utenfor byen, sa den ene: Fly for ditt liv! Se deg ikke tilbake og stans ikke noe sted på hele sletten. Fly opp i fjellene for at du ikke skal bli revet bort!

Når vi leser om Lot og ser på livet hans, ser vi at han hadde det bedre enn mange andre på hans tid. Ja, selv om han bodde i Sodoma – den byen som skulle ødelegges – må vi innrømme at han hadde flere fordeler framfor mange andre der og slik var bedre stilt enn de. Det ordet jeg hadde tenkt å stanse ved i kveld, finner vi i vers 16: «Men da han nølte.» Men før vi går til denne teksten, skal vi se på noen av de fordelene Lot hadde.

En av disse fordelene var at Lot hadde en venn – ja, en slektning – som ba mye for ham. Det var Abraham.

Den som skal be til Gud – be slik at han blir bønnhørt og får svar – må stå i et nært forhold til Gud. Det gjorde Abraham, for vi leser om ham at han ble kalt Guds venn. Og denne Guds venn ba særskilt for Lot. Det ser vi i siste del av kapittel 18. Det er både lærerikt og oppbyggelig å lese hvor frimodig, og samtidig hvor ydmykt, Abraham ba for Lot.

Etter at Herren og englene hans hadde vært gjester hos Abraham, følger han dem et stykke på veien. Mens de går bortover veien, åpenbarer Gud for Abraham at han vil ødelegge Sodoma.

Englene forlater dem og går til Sodoma, men Abraham blir stående der for Herrens åsyn. Han kan ikke vende tilbake. Hjertet hans er fullt av sorg og angst. Sodoma skal ødelegges – Sodoma, der Lot bor! Lot, slektningen hans, som var med da de dro opp fra Egypt! De vandret sammen på veien til Kanaan, og de hadde opplevd og sett hvordan Herren hadde hjulpet og bevart dem gjennom alt. Og nå skal Sodoma ødelegges – Lot og hustruen hans og alle hans skal dø.

Nei, det må ikke skje! Det er som om Abrahams sjel vrir seg i smerte ved tanken på det. Nå makter han ikke lenger å bli stående; han går nærmere til Herren. Nøden driver ham helt fram til Gud. Og når han er kommet nær til Gud, begynner han å be.

Det er en bemerkelsesverdig måte Abraham begynner å be på. Han sier ikke: «Herre, frels Lot og alle hans.» Abraham visste at Gud var nådig og langmodig, men han visste også at han var rettferdig og aldri kunne gjøre noe urett. Derfor sier han: «Det være langt fra deg å handle på dette vis og slå i hjel den rettferdige sammen med den ugudelige, så det går den rettferdige på samme måte som den ugudelige. Slikt være langt fra deg! Skulle ikke all jordens dommer gjøre rett? Kanskje er det femti rettferdige i byen. Vil du da rive dem bort? Vil du ikke bære over med stedet for de femti rettferdiges skyld som kunne være der?» (1 Mos 18,24–25)

Vi ser at Gud hørte Abrahams bønn, for han sier: «Dersom jeg finner femti rettferdige i byen Sodoma, vil jeg spare hele stedet for deres skyld.» (1 Mos 18,26)

Nå var vel Abraham rolig og tilfreds, når Gud hadde lovt ham å spare Sodoma hvis det var femti rettferdige i byen? Nei, han var ennå ikke tilfreds. Han hadde begynt å spørre seg om det virkelig fantes femti rettferdige i byen. Derfor blir han fortsatt stående for Herrens åsyn og ber igjen: «Kanskje kunne det mangle fem på de femti rettferdige? Vil du da ødelegge hele byen på grunn av disse fem?» (1 Mos 18,28)

Også nå hørte Gud Abrahams bønn, for han sier: «Jeg skal ikke ødelegge den dersom jeg finner førtifem der.» Slik holdt Abraham fram med å be Gud til han kom ned til ti, og Gud lovte å spare stedet hvis det fantes ti rettferdige der.

Lot var sannelig en mann som det var bedt mye for, og det var en stor fordel for ham.

Kanskje er det noen her som har dette felles med Lot? Kanskje noen har bedt mye for deg og ofte båret deg fram for nådens trone – nevnt navnet ditt for Gud og tryglet ham om at sjelen din må bli frelst. Da er du sannelig godt stilt, og du kan prise deg lykkelig hvis den som ber for deg, står i et nært forhold til Gud.

En sjel som det blir bedt mye for, kan aldri leve et rolig og uforstyrret liv i synden. Er du en av disse fredløse, urolige sjelene som kaster deg inn i den ene fornøyelsen etter den andre og griper etter ethvert middel for å døyve den stemmen i ditt indre som maner og kaller? Da vil jeg si deg dette, venn: Det er Guds Ånd som besøker deg. Det er noen som ber for deg – noen som igjen og igjen ber Gud om at sjelen din må bli frelst.

Den evige morgenen, når alt skal fram i lyset, skal vise oss hva det betydde å ha slektninger og venner som på en særskilt måte bar oss fram for nådens trone.

Guds folk! Skal vi ikke be Gud om å gjøre oss lik Abraham, så vi kan be for det folket vi lever blant, eller for de enkelte sjelene vi er knyttet til som slektninger eller venner? Det er en stor ting å være en slik forbeder. Vi ser at Abraham anstrengte seg mye for å frelse Lot ved forbønn. Og Lots frelse var virkelig et svar på Abrahams bønn.

Men la oss nå se på en annen fordel Lot hadde framfor de andre i Sodoma. Han visste hva som skulle komme. Det ser vi av vers 13, der englene sier til ham: «For nå skal vi ødelegge dette stedet, fordi klageropet mot dem er stort for Herrens åsyn, og Herren har sendt oss for å ødelegge det.»

Han var altså ikke uvitende om straffen som skulle ramme stedet. Nei, himmelens sendebud ble sendt for å fortelle ham det. Og selv om det ikke var et gledelig budskap, var det likevel et nådens budskap.

Hvor mange er det ikke som også har dette felles med Lot? De vet hva et liv i synd og ugudelighet fører til, og hvor det ender. Igjen og igjen blir de tydelig minnet om det: Gud *vil* og må straffe synd, og det livet de lever, ender i evig fortapelse, borte fra Herrens åsyn.

Var det ikke en nåde for Lot da det lød til ham: «Fly for ditt liv, og stans ikke noe sted på hele sletten»? Er det ikke nåde når det lyder til deg, sjel: «Vend om fra synden før det er evig for sent!»?

Du synes kanskje det er ubehagelig å få et slikt budskap, for helst ville du bli i synden og more deg der uten å tenke på hva som kommer

etterpå, når du har tømt syndens giftbeger. Å, om jeg i dag kunne få sagt det slik at du aldri mer fikk ro i synden din: «Vend om! Fly for ditt liv!» Det er av nåde at ropet lyder til deg.

La oss gå videre til den tredje fordelen Lot hadde: Han fikk vist veien til frelse. Han fikk ikke bare høre at byen skulle ødelegges, og at han måtte gå ut derfra. Englene sa også: «Fly opp i fjellene!» (vers 17). Lot trengte ikke å spørre: «Hvor skal jeg gå for å bli reddet?» Nei, han fikk vite veien til frelse i samme øyeblikk som han fikk høre at han ville dø hvis han ble i byen.

Er det en sjel her som ikke kjenner veien til frelse? Er det en synder her som ikke vet at veien til frelse går gjennom Jesus Kristus? Jo, det er nok mange her som må si: «Jeg vet veien.» For de vet at det blodet som rant ned fra Kristi kors der på fjellet – der på Golgata – renser fra all synd.

Hans blod er en soning for all din synd. Og hvis du flykter til ham og tar din tilflukt hos ham, er du tryggere enn Lot i fjellene. Er det ikke nåde at du vet veien til frelse? Du kan bli frelst hvis du vil forlate synden og gå denne veien. Hvor forferdelig vil det ikke bli for deg i evigheten hvis du forakter denne nåden! Men du kan aldri bebreide Gud og si at han var hard og urettferdig. For du visste veien til frelse, men du ville ikke komme.

Før vi kommer til selve teksten, skal vi også se på den fjerde fordelen. I vers 15 står det: «Da nå morgenen grydde, skyndte englene på Lot.» Var ikke det nåde!

De himmelske sendebudene måtte drive ham til å flykte, for at han skulle bli frelst. Tenk at det var nødvendig, når han hadde hørt om dommen og visste at døden ventet ham hvis han drøyde og ble i byen!

Hvor mange opplever ikke det samme i dag? Noen her har vært drevet – ikke av en Herrens engel, men av Guds egen Ånd, han som er ett med Faderen og Sønnen. De har vært drevet av ham til å flykte til Jesus og bli frelst.

Kanskje sier noen her: «Jeg har aldri vært drevet av noen guddom. Den guddommelige Hellige Ånd har aldri kommet til meg og bedt meg forlate synden og la meg frelse.»

Selv om du ikke har forstått at det var Guds Ånd som talte til deg og gang på gang forstyrret deg i den tryggheten du innbilte deg, så har det likevel vært ham. Han har talt til deg og drevet på deg gjennom

Guds ord. Han har talt til deg gjennom samvittigheten din. Han har drevet på deg når du har stått ved en avdøds båre, og du har hørt en stemme i ditt indre som sa: «Snart kan *du* ligge der kald og stiv.»

Når du ser tilbake på livet ditt, vil du finne at Gud har brukt mange ting for å drive deg til å søke frelse. Guds Ånd har talt til deg mange ganger. Skal det være siste gang for deg i dag, slik det var for Lot den dagen da morgenen grydde over den trygge byen?

Lot syntes kanskje at byen aldri hadde vært så vakker som denne morgenen, da den lå der forgylt av solens første stråler. Alt var så fredelig og stille – skulle han virkelig forlate denne vakre byen? Men englene skyndte på Lot, for ødeleggelsen var nær. Sjel, ligner du Lot også på dette punktet?

Så kommer vi til selve teksten, som vi finner i vers 16: «Men da han nølte.» Vi må virkelig undre oss over Lot. Tenk at han nølte! Han visste så godt hva som skulle komme, for han hadde jo fått bud om det. Han hadde fått vist veien til frelse, og englene hadde skyndet på ham – og likevel nølte han. Er det ikke nesten utrolig?

Men selv om Lot nølte, forlot ikke Gud ham eller overga ham til ødeleggelsen. Tiden hastet, morgenen grydde, og fortsatt drøyer Lot i Sodoma. Men da tok de to englene ham ved hånden og førte ham ut.

Hvorfor lot ikke Gud Lot bli i Sodoma? Hvorfor tvang englene ham og nesten dro ham ut – frelste ham som en brann revet ut av ilden? Jo, Abraham, Guds venn, hadde bedt for ham. Han hadde bedt på en slik måte at Gud måtte frelse Lot.

La oss stanse litt her og se på hvor farlig det er å nøle. Det kan ses fra to sider. For det første er det farlig for en selv. For det andre er det farlig for andre, for den som blir stående og nøle, hindrer andre i å søke frelse.

Det er farlig for den sjelen som står som Lot og ser frelsens vei klart, men likevel nøler med å vende om. Nølte Lot fordi han hadde det godt og var fornøyd med livet sitt? Å nei! Apostelen Peter har sett hvordan Lot hadde det, og sier at han «led dag for dag pine i sin rettferdige sjel» (2 Pet 2,8).

Her har vi et svært klart bilde av mange som nøler. De er engstelige dag og natt, de er fulle av uro og sjelekval. For de går med en ufrelst sjel, selv om de vet hvilken vei de skal gå for å finne fred og lykke.

Sjel! Hva er det du venter på? Hvorfor vil du leve i denne ulykkelige, usikre stillingen, når du får tilbud om liv og evig salighet? Hvorfor dvele i synden og stå imot Guds Ånd, som så mange ganger har kalt deg og drevet deg til å vende om? Jo lenger du venter, desto vanskeligere blir det for deg. De båndene du er bundet med i dag, blir fastere for hver dag, til du til slutt oppdager at du ikke kan rive deg løs.

Har du nølt med å komme helt til du ble voksen mann – ja, til du fikk grå hår – er det vanskeligere for deg enn for den som er i ungdomsårene. Du har viklet deg inn i så mange ting, og verden har fått et så fast grep om deg at du står der maktesløs og sukker: «Jeg kan ikke komme løs. Hvordan kan jeg vende om nå? Hadde jeg bare kommet i ungdommen!»

Sjelefienden vil gjøre det umulig for deg å komme, og han legger sterkere bånd på deg for hver dag som går. Derfor: Nøl ikke lenger, men vend om!

Jeg vil bruke en liten fortelling for å vise dette. En søndagsskolelærer talte en gang til elevene sine om nettopp dette: hvor mye lettere det er å rive seg løs fra verden og komme til Jesus i de unge årene. For å gjøre det riktig klart for dem, ba han en liten gutt komme fram. Han tok en tynn tråd, viklet den rundt armene hans og sa til ham: «Riv deg løs!» Og gutten rev seg løs uten det minste besvær.

Nå tok læreren tråden og viklet den flere ganger rundt ham og sa igjen: «Riv deg løs!» Gutten rev seg løs, men denne gangen var det vanskeligere. Læreren tok tråden for tredje gang og viklet den mange ganger rundt armene hans og sa så: «Riv deg løs nå!» Gutten rykket og slet i de tynne trådene, men han kunne ikke komme løs. Det var blitt for mange bånd.

Slik gjør sjelefienden. Fra den tidligste alder prøver han å innbille sjelen at synden ikke er så farlig, og at det ikke haster med å bli en kristen. Og sjelen nøler og blir mer og mer innviklet i Satans bånd. Slik har den onde lykkes med å lokke mange inn i fortapelsen – mange som en gang var kalt av Gud og drevet av Den Hellige Ånd til å la seg frelse. Men de nølte, og de nølte så lenge at de til slutt gikk evig fortapt.

En slik sjel går til fortapelsen med et forherdet hjerte. For når et menneske gang på gang er blitt bløtgjort av Den Hellige Ånd og kalt av Gud, men likevel går ut i synden og forakter nådens kall, blir hjertet

til slutt så hardt at det ikke finnes noen makt, verken i himmelen eller på jorden, som kan smelte det. Og da er det bare ett sted for en slik sjel – og det stedet er helvetes ild.

For noen år siden var jeg i Hartford i Amerika. En dag leste jeg en annonse om at den kjente dr. Campbell Morgan skulle holde et møte bare for menn, og at han der ville tale om den største av alle synder. Jeg bestemte meg for å gå dit og kom til fastsatt tid. Det store teatret der møtet ble holdt, var fylt til siste plass.

Det var en underlig stillhet og spenning i den store forsamlingen da Campbell Morgan trådte fram på plattformen og begynte å tale. Han sa: «Jeg vil i dag tale til dere om den største av alle synder. Det er ikke drukkenskap, selv om det er en stor synd. Det er heller ikke utukt, for det finnes en synd som er verre enn den. Jeg vil heller ikke tale om løgn, tyveri eller mord. Nei, jeg vil tale om – et forherdet hjerte. For det er den største av alle synder.»

«Men et forherdet hjerte får en ikke plutselig», sa han. «Nei, det er en prosess en går igjennom.»

Han viste det på denne måten: «Noen av dere har kanskje vært i en smie og sett en smed i arbeid. Hva gjør smeden når han vil gjøre et jernstykke til stål? Jo, han tar jernet, stikker det inn i ilden, legger kull oppå og blåser på det. Så tar han det ut og ser på det. Ser han at det ikke er gjennomglødet, stikker han det inn i ilden igjen. Når det så er gjennomglødet, tar han det raskt ut og stikker det ned i vann. Men når det er avkjølt, tar han det opp for å legge det inn i ilden på nytt. Slik holder han på, og den som ikke kjenner smedens arbeid, ville tro at han ikke var helt klar i hodet. Men han vet hva han gjør. Han fortsetter å varme opp og kjøle ned jernet til han tar det ut for siste gang. Da er det hardt nok – for da er det stål.»

Det er denne prosessen Satan så gjerne vil føre menneskesjelene gjennom. Hjertet blir varmet opp av evangeliet. Ordets glør kommer til, og Den Hellige Ånd puster på dem. Da er sjelen bløtgjort, ja, den er nær ved å gli ut av Satans hender. Men Satan skynder seg å få den avkjølt, og da er han sikker på den for den gangen.

Igjen kommer sjelen i berøring med Guds ord og blir varmet opp. Men så bløtgjort som første gang blir den ikke, og igjen blir den avkjølt i verden og synden. Sjelefienden har ikke noe imot at hjertet blir varmet opp av evangeliet på denne måten, bare han kan få det raskt

avkjølt. Og når sjelen har gått gjennom denne prosessen flere ganger og for siste gang er blitt pustet til av Den Hellige Ånds ild, men igjen er blitt avkjølt, da er den herdet som stål. Den er hard nok, for den er – forherdet.

Venn! Jeg ber deg: Nøl ikke så lenge at det til slutt skal sies om deg: «Nå er den sjelen hard nok – den er forherdet!» Da er det ikke lenger noen fare for at hjertet ditt skal bli bløtgjort av evangeliets varme, så du blir frelst. Gud gi at den som nøler, i kveld må få se hvor farlig det er å nøle, og at han må bli grepet av Gud, slik Lot i sin tid ble grepet av englene og ført ut.

Den som nøler, kan også hindre andre i å søke frelse. Var ikke Lots nøling til hinder for svigersønnene hans? Det kan godt hende at de tenkte: «Lot tror ikke selv at Sodoma skal ødelegges. Da ville han nok hatt det travlere med å komme seg ut. Når han kan ta det så rolig, er det vel heller ingen fare for oss.» Kanskje hadde de forlatt byen hvis Lot hadde flyktet ut så snart han fikk det alvorlige budskapet, i stedet for å nøle slik han gjorde, til det nesten var for sent.

Det er heller ikke usannsynlig at Lots nøling hadde innflytelse på hustruen hans. Hun så hvor fast han var bundet til stedet, og hvor vanskelig det var for ham å rive seg løs. Hun hadde vel de samme følelsene og interessene som han. Men da de var ført ut, tok de overhånd hos henne, og hun kunne ikke la være – hun måtte se seg tilbake, bare en eneste gang. Og hun snudde seg – og lenger kom hun aldri, for hun ble til en saltstøtte. Hun ble stående der på sletten, med blikket vendt mot Sodoma.

Å, om du som ennå nøler med å komme til Jesus, visste hvilken innflytelse dette har på dem du ferdes blant! Jeg har hørt foreldre som er kommet til Gud i høy alder, bryte ut: «Å, om vi hadde kommet før, mens vi hadde barna rundt oss! Da ville vi ha talt til dem om Jesus og prøvd å lede dem til ham. Men vi har nølt for lenge. Noen er gått bort, så stemmen vår ikke lenger når dem. Andre er kommet så langt ut i verdens virvel at de er døve for alt annet.»

Hvem kan beskrive disse foreldrenes anger og hjerteskjærende sorg? De var selv blitt lykkelige, men tanken på barna, som de ikke lenger kunne gjøre noe for, syntes å tynge dem ned. Anledningen hadde gått fra dem mens de nølte.

Å, venner! Dere som Herren har betrodd barn, men som selv ikke har søkt til ham for å bli frelst – har dere tenkt på det store ansvaret dere har? Dere vet ikke når de blir revet fra dere. Har dere gjort det dere kunne, for at de skulle bli lykkelige for tid og evighet? Eller har dere med eget eksempel og egen nøling hindret dem i å komme til Jesus? Vil dere nøle så lenge at det blir for sent, så barnas forbannelser skal lyde i ørene deres gjennom hele evigheten, der hvor «deres orm aldri dør og ilden ikke slokner»?

Vi har nå kastet et lite blikk på hvor farlig det er å nøle med å komme til Jesus, og hvor dårlig innflytelse det har på dem en ferdes blant – det betyr mer enn en tror. Men like mye betyr det å ta imot ham straks, uten å nøle, for det fører lykke og velsignelse med seg.

Hvilken velsignelse ble det ikke for kvinnen i Betania som ikke nølte med å ta imot Jesus! Hennes egen søster ble ført helt nær til ham, ja, så nær at hun tok plass ved føttene hans. Og den dagen da Jesus sto ved brorens grav og ropte: «Lasarus, kom ut!» – og den døde kom ut og ble gitt tilbake til livet – var hun ikke lykkelig da? Tenk om hun hadde nølt og ikke tatt imot Frelseren den dagen anledningen var der! Hvilken forskjell hadde det ikke vært i det hjemmet da? Men hun tok imot ham, og det ble til velsignelse for dem alle.

Andreas nølte heller ikke, men forlot alt og fulgte Jesus, og like etter fikk han med seg sin bror Simon. Skal noen av dere få med seg sine kjære til himmelen? Eller skal dere nøle så lenge at det ikke lenger blir gitt noen anledning, og slik også stå i veien for dem?

Lot ble i siste øyeblikk grepet av englehender og ført ut. Gud har også mange ganger grepet inn i menneskers liv og ført dem ut. Noen har han drevet til å søke frelse gjennom omsorgen og de inntrengende bønnene fra kjære venner.

Andre har han grepet gjennom skuffelser i livet. De gikk ut i livet frimodige og fulle av mot. Livet lå så lyst for dem, og de tenkte å komme fram og vinne lykken. Men de tenkte ikke på den sanne lykken, selv om de flere ganger var blitt minnet om å søke den, og så måtte Gud gripe inn. Han veltet planene deres, den ene etter den andre. Det ble bitre skuffelser og tunge dager, og sjelen kom i nød. Da fikk Herren reddet dem og ført dem ut.

Det er noen som Herren har grepet på andre måter. De hadde kanskje nok av denne verdens herlighet og glans. De var fast bundet

til rikdommen sin og likegyldige overfor sin sjels salighet. Men så begynte rikdommen å svinne inn. Glansen ble borte, vennene ble borte, og til slutt var det ingenting igjen av det som før hadde blendet og tilfredsstilt sjelen. Det var Gud som i sin store kjærlighet grep inn for å frelse disse sjelene.

Enda andre har Herren grepet gjennom sykdom. Han kunne aldri nå dem når de var friske og sunne. Men så lot Herren en hånd gripe inn i hjemmet. Det kom sykdom, og hånden lå så tungt på dem. Men det er mange som en gang skal takke Gud for at han grep inn slik og førte dem ut, så det ble til frelse for dem.

Med noen har Herren måttet gripe enda sterkere inn. Så lenge hjemmet var fullt og det ikke var noen tomme stoler, var det ingen røst som kunne nå hjertene deres. Men en dag tok Herren bort den de hadde kjærest, den de minst kunne unnvære, og gjennom det ble de grepet og ført ut.

En gang talte jeg med en fortvilet mor som hadde mistet alle sine seks barn på én gang i en ulykke. Den stakkars kvinnen var knust, og det var forferdelig å se hvordan hun jamret. Men det som grep meg mest, var hennes fortvilte utrop: «Å, hvorfor har jeg stått Gud imot og nølt så lenge at mine små, uskyldige barn måtte dø for min skyld!»

Venn! Står du Gud imot så lenge at han til slutt må legge sin hånd tungt på deg for å føre deg ut, vil du da minnes disse ordene: «Men da han nølte»?

«Da de nå hadde ført dem utenfor byen, sa den ene: Fly for ditt liv! Se deg ikke tilbake og stans ikke noe sted på hele sletten. Fly opp i fjellene for at du ikke skal bli revet bort!»

Lot ble grepet for at han skulle komme bort fra den fordervede byen og bli ført ut fra det stedet der sjelen hans hadde lidt så mye. Du som kjenner og vet at du er grepet av Gud – er du ført ut? Er du ført ut fra synden, ut fra den verden som ikke vil la seg frelse, men som vil leve i synd? Gud har fredstanker med deg, og han vil føre deg ut – utenfor leiren, ut til fellesskapet med ham og alle de hellige. Han vil ikke at du skal gå til grunne sammen med den ugudelige.

Til slutt vil jeg nevne det ordet som er en formaning til alle oss som er ført ut. Det er engelens ord til Lot: «Fly – se deg ikke tilbake – stans ikke.» Det ordet trengte Lot, og det trenger alle vi som er ført ut og har begynt løpet. Vi minnes Mesterens ord: «Husk Lots kone!» (*Luk* 17,32)

Hun var grepet – hun var ført ut – men hun så seg tilbake, og det blikket kostet henne frelsen. Det hjalp ikke at hun var ført ut. Hun kunne like godt ha blitt i Sodoma som der på sletten.

Å, venner, la oss flykte og ikke stanse i løpet! Målet for flukten vår er herlig – sjelens frelse, evig salighet. La oss derfor fullføre løpet og nå målet.

De er Guds barn

Rom 8,14

For så mange som drives av Guds Ånd, de er Guds barn.

Dette er et av Bibelens mest alvorlige ord til selvprøvelse. Når vi legger merke til hvilken sammenheng det står i, ser vi at det også er skrevet til selvprøvelse for dem som har kommet til troen på Jesus og er blitt Guds barn.

I den første delen av dette kapitlet skriver apostelen om hvordan Kristus har gjort soning for alle våre synder og oppfylt lovens krav. Når vi tar imot ham, går vi derfor fri for den dommen som lød: «Den som synder, skal dø.»

Hvor trøsterikt taler han ikke i det første verset: «Så er det da ingen fordømmelse for dem som er i Kristus Jesus, som ikke vandrer etter kjødet, men etter Ånden.»[1] Men er det trøsterikt, så er det også svært alvorlig. For apostelen sier ikke bare dette: «Så er det da ingen fordømmelse for dem som er i Kristus Jesus.» Nei, han fortsetter med disse tungtveiende, prøvende ordene: «som ikke vandrer etter kjødet, men etter Ånden.»

Det er som om han vil si: Det er ikke nok at dere en gang har fått syndenes forlatelse og er kommet til troen på Jesus. Nei, dere må også vandre etter Ånden. For det er Guds Ånd alene som skal lede og veilede dere til hele sannheten.

I de følgende versene prøver han å gjøre klart hva som skiller disse to tingene: å vandre etter kjødet og å vandre etter Ånden. Men i vers

[1] NB: «Så er det da ingen fordømmelse for dem som er i Kristus Jesus.» Leddet «som ikke vandrer etter kjødet, men etter Ånden» står i NB i vers 4.

14 går han enda lenger, for der sier han: «For så mange som drives av Guds Ånd, de er Guds barn.»

La oss stanse her og prøve oss selv: Drives vi av Guds Ånd?

Det er mange som er redde for å prøve seg selv. De er redde for å gå på møter der de vet at Ordet blir holdt fram på en alvorlig, prøvende måte. Og likevel sier Skriften: «Ransak dere selv om dere er i troen!» (2 Kor 13,5).

Vi mennesker er så raske til å ransake andre i stedet for oss selv, men det er ikke det Bibelen lærer. Det var jo nettopp dette Mesteren prøvde å lære disiplene sine da han sa: «Hvorfor ser du flisen i din brors øye, men bjelken i ditt eget øye blir du ikke var?» (Matt 7,3).

Hvor ofte skriver ikke Paulus også om dette! Til korinterne skriver han: «La hvert menneske prøve seg selv» (1 Kor 11,28). Og i brevet til galaterne leser vi: «La enhver prøve sin egen gjerning!» (Gal 6,4). Likevel synes jeg at ingenting prøver oss så mye som dette ordet fra Rom 8,14: Drives jeg av Ånden? Er jeg et Guds barn?

Er det noen her som er redd for å prøve seg selv på dette ordet, av frykt for å oppdage at han ikke er et Guds barn? Da vil jeg si til deg: Det er bedre å få klarhet i denne saken mens det er tid og anledning til det, enn å oppdage i de siste øyeblikkene av livet at du har bedratt deg selv.

Kanskje er det noen her som har bedratt seg selv på dette punktet og ment at han var et Guds barn, men som ved slutten av møtet må bryte ut: «Å, jeg ser klart at jeg aldri har vært en kristen.» Da vil jeg si deg: Du har fått en stor nåde.

På en rekke møter som jeg holdt for noen år siden, var det en lærerinne som hadde kommet flere kvelder på rad. Så sa hun: «Hit vil jeg ikke komme mer. Da mister jeg alt det jeg har bygd opp og satt min lit til. Jeg har jo mistet noe hver kveld.»

Hun var borte en uke, men en søndag formiddag kom hun igjen. Ved slutten av møtet kom hun bort til meg og sa: «Å, jeg er så ulykkelig! For nå forstår jeg at jeg aldri har vært et Guds barn.»

Jeg svarte: «Takk Gud for det.»

Hun så forundret på meg, for hun trodde at jeg hadde misforstått henne. «Skal jeg takke Gud fordi jeg ser at jeg ikke er en kristen?» sa hun.

«Ja,» sa jeg. «De har grunn til å takke Gud. For det første skrittet til visdom er å lære sin egen dårlighet å kjenne.»

Så lenge et menneske står der og tenker: «Ja, hvem vet om jeg ikke er en kristen? Kanskje jeg er en kristen likevel?» – så lenge vil den sjelen aldri søke Herren for å få visshet i denne viktige saken. Og før den søker ham, blir den aldri et Guds barn.

Men det er også en annen side ved dette ordet. Det vil gi visshet til de ærlige sjelene som har vendt om fra verden og synden, men som finner så mye som ikke er godt i seg selv når de ransaker og prøver hjertet sitt. Derfor bryter de ut: «Å, jeg har bedratt meg selv! Jeg er nok ikke et Guds barn …»

La meg nevne noen av de tingene folk ofte bruker som bevis på at de er Guds barn.

Noen sier: «Ja, jeg må da tro at jeg er en kristen. For jeg har aldri gjort noe galt, men alltid prøvd å gjøre det som er rett.» Hvis det i Rom 8,14 hadde stått: «Den som ikke gjør noe galt, er et Guds barn,» da hadde de jo hatt visshet.

Andre sier: «Jeg går stadig på møter og hører Guds ord, og jeg er også med i flere kristelige foreninger.» Og så ramser de opp en hel del av det de har hørt og gjort. Tenk om det i dette ordet hadde stått: «Den som stadig går og hører Guds ord, han er et Guds barn,» da hadde jo disse også hatt visshet.

Atter andre sier: «Det er nok ingen tvil om at jeg er en kristen. For jeg ble en gang så grundig vakt. Jeg ble ikke omvendt på en kveld, som så mange andre. Nei, jeg gikk grundig knust under loven i lang tid, før jeg til slutt våget å tro nåden.» Tenk om Paulus hadde sagt: «Den som har vært grundig knust og har angret mye, er et Guds barn,» da hadde også disse hatt visshet.

Men det sier han ikke. Det er som om han vil lede alle disse menneskene bort fra deres egne erfaringer og meninger. Derfor sier han: «Den som drives av Guds Ånd …»

Men hva vil det si å drives av Guds Ånd? Og hvis et menneske ikke drives av Guds Ånd, hva drives det da av?

Bibelen lærer at det er to åndsmakter som rår i verden. Disse to maktene har mange forskjellige navn. I Rom 6,16 er det synden og lydigheten vi tjener, men her i Rom 8 er det kjødet og Ånden.

Hvert menneske på jorden drives av en av disse maktene. Det finnes ikke en sjel som i dypeste forstand tilhører seg selv. Hver sjel drives av en av disse åndsmaktene. Likevel vet vi jo alle at det er stor forskjell også her. For innenfor hvert av disse to store maktområdene er det igjen mange forskjellige ånder som behersker og driver menneskene.

De menneskene som drives av syndige ånder, er slaver under disse åndene og kan ikke rive seg løs i egen kraft.

Noen er slaver under gjerrighetens åndsmakt. Har dere ikke hørt om folk som har vært så tyrannisert av gjerrighetens ånd at de ikke har unt seg selv det de trengte for å leve, fordi de bare tenkte på å samle og legge til side? Er det noen som tror at den åndens makt er fra Gud?

Andre er tyrannisert av drukkenskapens ånd, og de klarer ikke å la være å drikke.

Jeg vet ikke om dette noen gang er blitt så levende for meg som da jeg for noen år siden var i en av byene på Vestlandet. To små barn, en liten gutt og en pike, kom en dag bort til meg og sa: «Vi skulle spørre fra mamma om du ville komme hjem og snakke med far, for han drikker så.» Den lille gutten la til: «Og han er så slem.» Piken rykket ham i hånden og sa: «Pappa er ikke slem, det er bare når han drikker.»

Jeg ble med barna hjem. Både mannen og hustruen var hjemme. Den stakkars mannen, som nå var edru, fortalte hvor fortvilet han var over hvordan det sto til med ham. Men nå lovte han hustruen sin at han aldri skulle drikke mer, og han tok de små barna sine i fanget og sa: «Pappa skal aldri være slem mer.» Ingen av oss tvilte på at han mente det.

Men det gikk ikke mange dager før det samme skjedde igjen. Han gråt og sa: «Hva skal jeg da gjøre? Jeg vil slutte å drikke, men jeg kan ikke. For når jeg kommer forbi et brennevinsutsalg, er det som en makt driver meg, og jeg kan ikke gå forbi.»

Han var ikke sin egen herre. Han var drevet av en ånd, en syndig ånd som var så sterk at han var viljeløs i dens makt.

Atter andre er behersket av utuktens synd, og denne ånden har slik makt over dem at de går til grunne både på sjel og legeme. Ja, de blir som vrak, hvis ikke Gud får grepet dem og ført dem ut av denne forferdelige syndens makt.

Kanskje er det ingen her i denne forsamlingen som blir behersket av de åndsmaktene jeg nå har nevnt – og Gud gi at det var slik. Men hvis en ikke drives av Guds Ånd, er en ikke et Guds barn, selv om den ånden en drives av, har et pent skinn.

La meg ta enda et eksempel før jeg forlater dette punktet. Jeg kjente et hjem der den unge fruen bokstavelig talt var drevet av en ånd som alltid søkte fornøyelser. Hun visste hvor den veien førte, og hun så hvor vondt det gjorde for mannen og barna hennes. Men hun måtte ut på fornøyelser.

Mange ganger klappet hun de små barna sine og sa: «I kveld skal mamma være hjemme.» Men når kvelden kom, ble hun grepet av en febrilsk uro – hun måtte ut. Mannens alvorlige ord hadde ingen virkning. Barnas inntrengende bønn: «Å, vær hjemme, mamma!» hjalp ikke. Hun måtte ut, for hun var grepet av denne åndens makt og tilhørte ikke seg selv.

Det er mange vantro mennesker som har vært berørt av Guds Ånd. Men la ingen her ta feil og tro at det å være berørt av Guds Ånd er det samme som å være drevet av ham. Å være berørt – eller tiltalt – er ikke det samme som å være et Guds barn.

Jeg har møtt mennesker som har trøstet seg med at alt var vel, fordi de en gang hadde vært så berørt av Guds Ånd. Men det er ikke nok. For på samme måte som en kristen kan bli fristet og berørt av en syndig ånd, kan også vantro, som drives av syndige makter, bli berørt av Guds Ånd uten at de noen gang blir Guds barn.

Det er i virkeligheten svært få mennesker som ikke har vært berørt av Guds Ånd. Selv når vi snakker med de dypest falne, dem som lever det verste livet, finner vi at de aller fleste av dem vet om en dag eller en tid i livet sitt da Guds Ånd var dem nær.

Jeg er redd for at det samme gjelder mange av dem som går i kirker og forsamlingshus i dag. De var en gang tiltalt av Guds Ånd, og de kjente at han var dem nær. Men akk, det var ikke det samme som å være drevet av ham.

Hva vil det da si å drives av Guds Ånd?

Åndens første gjerning er å overbevise om synd. Når vi ser et menneske som gråter over synden sin, da vet vi at Guds Ånd er det mennesket nær. For det er Guds Ånd alene som kan føre sjelen til syndserkjennelse. Her kan ingen påvirke en annen. Nei, selv den

beste taler kan ikke utrette noe hvis ikke Guds Ånd fører Ordet inn i hjertene.

Jeg har sett pene, veloppdragne barn fra gode hjem – det var ingenting å utsette på dem. Men da Guds Ånd kom dem nær, brøt de ut: «Å, jeg er en så stor synder! Vil Gud ta imot meg?» Underfulle Ånd!

Jeg har møtt dannede, moralske mennesker som har levd et fint liv. De så også på seg selv som mye bedre enn alle andre og ville ikke høre snakk om at de var syndere som trengte nåde. Men en dag kom Guds Ånd en slik sjel nær. Å, for en forandring! Den mannen som før var så stolt og selvrettferdig, blir som knust, og han spør med et skjelvende hjerte: «Hva skal jeg gjøre? Finnes det frelse for meg?»

Er det noen her som står i samme situasjon? Det er ikke noe menneske som har ført deg dit. Det er Gud selv. Hans Ånd er deg nær. For det er hans gjerning å overbevise om synd og rettferdighet og å føre sjelen til Jesu kors. Og hvor mange er det ikke som nå kjenner at han påvirker dem og drar dem!

Men det er ikke nok at en blir dratt. En må *adlyde* Guds Ånd og komme til Jesu kors. Det finnes ingen annen vei til å bli et Guds barn.

Vil du komme til korsets fot? Der vil du finne hvile for din trette sjel. Der vil du få tilgivelse for synden din.

Har noen av dere ikke tatt dette skrittet før i kveld? Vil dere da ikke i dag adlyde Guds Ånd og la dere føre til Jesus?

Her er mange som med takk til Gud ser tilbake på den stunden da de oppga all motstand og adlød Åndens røst …

La oss så stanse en stund og se på hva Ånden vil være for oss etter den dagen vi har fått fred med Gud og har overgitt oss til hans ledelse.

Når apostelen sier: «For så mange som drives av Guds Ånd, de er Guds barn,» så mener han dette: Før var synden og de onde lystene den drivende makten i oss. Nå, etter at vi er kommet til Kristus, vil Den Hellige Ånd være den drivende makten.

Når vi ser på en som nylig er blitt frelst og lever med Gud, er det ikke vanskelig å forstå at den sjelen drives av Ånden. For både i vitnesbyrdet og bønnen hans hører vi dette: «Å, Herre, hjelp meg å leve helt for deg! Hjelp meg å leve slik at jeg ikke vanærer ditt navn.» Den sjelen har fått en frykt for å gjøre Gud imot, og en hellig lengsel etter å følge Jesus tett og ligne ham.

Hvem er det som har skapt denne trangen i det hjertet som før var fylt av lengsel etter verden og dens lyst? Det er Guds Ånd, den Ånden som har begynt å drive den sjelen som har fått fred med Gud.

Men vi legger merke til enda mer hos dem som nylig er frelst. De har mistet syndebyrden sin, men de har fått en annen byrde i stedet. Og hva er det? Det er byrden for andre sjelers frelse. Vi hører dem be med gråtkvalt stemme: «Herre, frels min far – min mor – mine søsken!» Og vi ser dem gå og snakke med sine gamle kamerater og be dem med tårefylte øyne om å komme til Jesus.

Jeg husker en kvinne som ble omvendt til Gud på et av møtene våre for noen år siden. Hun hadde levd et dårlig liv og var blitt reddet som en brann revet ut av ilden. En kveld senere så jeg henne nede i forsamlingen, og ved slutten av møtet satt hun og gråt. Den første tanken som slo meg, var denne: «Stakkars sjel, hun har vel falt tilbake igjen.»

Jeg gikk ned og hilste på henne og spurte hvordan det sto til.

«For min egen del står det godt til,» svarte hun, «men her sitter flere av mine tidligere venninner som jeg har snakket med, og de vil ikke overgi seg til Gud.»

Å, den Ånden som fylte Mesteren, så han glemte seg selv og ga sitt liv for å frelse den døende verden – den samme Ånden fylte også denne kvinnens sjel, så hun gråt for venninnene sine som ikke ville la seg frelse. Denne byrden for andre sjelers frelse var et bevis på at Ånden hadde begynt å drive henne. Hun var et Guds barn.

Skulle det ikke være godt om mange av dem som mener at de er Guds barn i dag, ransaket seg selv for Herrens ansikt og spurte: «Drives jeg av Guds Ånd? Er Den Hellige Ånd den drivende kraften i livet mitt, eller lever jeg på gamle minner og gamle erfaringer?»

Venner! Hvis det ikke var så nødvendig å prøve seg selv, ville da Skriften ha talt så mye om det? Hvis det ikke var fare for at den troende sovner inn, ville da Skriften ha talt så mye om å våke?

Å, la oss gi akt på Herrens ord og Åndens røst! Gjør vi det og vandrer etter det, skal vi aldri fare vill. Da skal vi gå seirende gjennom alle Satans angrep og nå det hjemmet som Herren har gjort i stand for alle dem som elsket ham og lot seg lede av hans Ånd.

Vi som arbeider for Herren og taler Guds ord, må også prøve oss selv: Hva er den drivende makten i oss? Hvorfor arbeider vi? Gud gi at vi alle kunne svare som Paulus: «Kristi kjærlighet tvinger

oss» (2 Kor 5,14). Ja, det er Kristi kjærlighet alene som skal drive oss til å arbeide for ham. Bare da står vi rett, og bare da kan vi tale i den rette ånd til sjeler som ikke har fred.

Å, hvor Paulus var fylt av denne ånden! Ja, den gjennomtrengte ham så helt at han brøt ut: «Jeg har en stor sorg og en stadig nød i mitt hjerte. For jeg skulle ønske at jeg selv var forbannet bort fra Kristus for mine brødres skyld, mine slektninger etter kjødet» (Rom 9,2–3).

«Forbannet bort fra Kristus.» Altså ikke forbannet bort fra verden, men fra Kristus! Å, for en kjærlighet – for en makt! Så langt hadde Ånden drevet Paulus, så mye hadde han fått av Kristi sinnelag, at han helt kunne glemme seg selv.

Hvordan er det med oss?

Det kunne sies mye mer om hvordan Guds Ånd og ord skal lede den troende og drive oss til å gjøre det som er rett og velbehagelig for Herren. For vi skal gå fra kraft til kraft og fra lys til lys. Men jeg vil slutte med å si litt om hvor lenge Guds Ånd skal drive oss.

Det står i Ef 1,13–14: «I ham har også dere, da dere fikk høre sannhetens ord, evangeliet om deres frelse, ja, i ham har også dere, da dere kom til troen, fått til innsegl Den Hellige Ånd, som var lovt, han som er pantet på vår arv, inntil eiendomsfolkets forløsning, til pris for Guds herlighet.»

Den Ånden som Guds barn er beseglet med, skal fortsette å lede dem helt til den dagen da bruden møter Kristus i luften. Da er hans tjeneste til ende, og da forlater han jorden. Den Hellige Ånds arbeid på jorden er å kalle ut en brud for Kristus og en dag stille henne fram for ham uten flekk eller rynke.

Venner! Skal vi ikke la oss drive av denne Ånden?

Tenk for en herlig avslutning for dem som her har latt seg drive av Guds Ånd i stedet for av synden og dens makt!

Det står i Rom 6,16: «Vet dere ikke at når dere byr dere fram for å lyde noen som tjenere, så er dere dermed tjenere under den som dere lyder? Dere blir enten tjenere under synden til død, eller under lydigheten til rettferdighet.» Kanskje har det til nå vært uklart for flere av dere hvilken ånd dere har vært drevet av. Måtte dere da i kveld by dere fram til lydighet mot Guds Ånd.

Det gir fred og lykke å være lydig mot Guds Ånd. Ingen av oss som er Guds barn, har angret på at vi har stilt oss fram for ham som tjenere. Men vi skulle ønske at vi kunne tjene ham bedre.

Måtte Herren hjelpe den som er ulykkelig og uten fred, så han i dag forlater syndens tjeneste og begynner å la seg drive av Guds Ånd. For så mange som drives av Guds Ånd, de er Guds barn.

Tro på Jesus

Joh 3,18

> Den som tror på ham, blir ikke dømt. Den som ikke tror, er allerede dømt, fordi han ikke har trodd på Guds enbårne Sønns navn.

1 *Joh* 3,23

> Dette er hans bud, at vi skal tro på hans Sønns, Jesu Kristi navn og elske hverandre, slik han bød oss.

De to versene vi har lest, krever at vi skal tro på Herren Jesus. Troen er grunnlaget de krever for frelsen.

Det er ingenting Bibelen taler så klart om som dette. Det går igjen og igjen gjennom hele Det nye testamente: «Tro på Herren Jesus, så skal du bli frelst» (Apg 16,31).

Nå er det noen som svarer: «Jeg kan ikke tro.» Og de sier det som om de virkelig hadde prøvd for alvor.

La meg her legge til at det ikke er like lett for alle å tro, for vi mennesker er så forskjellige på dette området. Noen har så lett for å tro; det faller dem helt naturlig. For andre er det vanskeligere fordi de av naturen er skeptiske og tvilende og så å si setter spørsmålstegn ved alt.

For noen er det vanskelig fordi de har lest bøker og hørt foredrag som gikk ut på at Bibelen ikke var sann – at den ikke var Guds ord, men at en hel del av innholdet bare var fabler.

Andre går så langt i tvil og vantro at de ikke engang tror at Kristus er Guds Sønn. De tror at det finnes en Gud, og at Jesus kanskje har levd en gang. Men han var bare et menneske – et ideal – ikke Guds Sønn.

Stakkars mennesker! En slik tro er verre enn ingenting, for den kan ikke frelse dem. De kan nok leve på den og på en måte slå seg til ro

når samvittigheten er dysset i søvn, men den holder ikke i døden. Når sjelen blir stilt ansikt til ansikt med evighetens store alvor, brister en slik tro. Da er det bare troen på Jesus Kristus, Guds Sønn, som holder.

Men nå sier Gud i sitt ord: «Tro på Herren Jesus», og han vil en dag dømme oss etter det.

Her er kanskje noen som sier: «Gud er urettferdig når han krever at jeg skal tro på Jesus, enda jeg med min beste vilje ikke kan.»

Nei, Gud er ikke urettferdig, og han krever heller ikke det vi ikke kan. Derfor har han gjort noe for at vi skal kunne tro – ja, tro til frelse.

Han har gitt oss Skriftene. Jesus sa selv, da han talte om Skriftene: «Disse er det som vitner om meg» (Joh 5,39). Og i vers 47 sier han: «Men hvis dere ikke tror hans skrifter, hvordan kan dere da tro mine ord?»

Gud har gitt oss den boken vi kaller Bibelen. Men egentlig er den ikke én bok. Den er en samling av 66 bøker eller skrifter, skrevet av omkring 35 forfattere som var svært ulike hverandre.

De er heller ikke skrevet på ett og samme sted og til samme tid. Nei, de er skrevet i løpet av omkring 1300 år og på helt forskjellige steder – noen i kongers slott, andre i telt, andre i halvmørke celler og fengsler. Noen er skrevet eller diktert av fyrster, andre av lærde menn, og andre igjen av ulærde, som fiskere og gjetere. Amos var gjeter, Lukas lege, Matteus tollmann, Peter fisker og Paulus en lærd fariseer.

Likevel er jeg overbevist om at ingen av dem som skrev disse skriftene, tenkte at det de skrev, skulle samles med det andre kom til å skrive. Heller ikke tenkte de at slekt etter slekt skulle prøve og sammenligne det for å se om det stemte overens.

Men Gud har sørget for at alle disse bøkene er blitt samlet. Og når vi ser på hele innholdet i Bibelen, får vi ikke inntrykk av at den består av 66 forskjellige bøker. Nei, den er en harmonisk helhet. Men hva er det alle disse skriftene vitner om? Jesus, Guds Sønn.

Paulus sier i Kol 1,16: «Alt er det skapt ved ham og til ham.» Bibelens første blad forteller hvordan alle ting ble skapt til Jesus, Guds Sønn, og Bibelens siste blad handler om at Kristus har lagt alt under seg. Det var skapt til ham, og det er blitt hans.

Dere som står der og tviler og sier at dere ikke kan tro: For å komme dere til hjelp vil vi nå se hvordan det som var sagt på forhånd om Jesus i Det gamle testamente, går i oppfyllelse i Det nye, punkt for punkt.

Tiden tillater ikke at vi går gjennom alt, men vi vil se på noen av de mest kjente stedene.

Profeten Mika sto en dag og talte til Israels barn. Da lar Herren sin tjener se langt fram i tiden, og han bryter ut: «Men du Betlehem, Efrata, som er liten til å være blant Judas tusener! Fra deg skal det utgå for meg en som skal være hersker over Israel. Hans utgang er fra gammel tid, fra evighets dager» (Mika 5,1).

Men så leser vi i Det nye testamente at engelen ble sendt til en jomfru i Nasaret for å kunngjøre for henne at hun hadde fått nåde til å bli mor til verdens Frelser. Hvordan skulle da profetens ord gå i oppfyllelse? Han hadde jo sagt Betlehem, og engelen ble sendt til Nasaret.

Jo, Herren våket over at ordet hans skulle bli oppfylt. Og så leser vi i Luk 2 at det gikk ut et bud fra keiser Augustus om at hele verden skulle innskrives i manntall, hver i sin by. Josef og Maria, som bodde så stille og rolig i Nasaret, måtte bryte opp fra sitt lille hjem for å dra til Betlehem, og der ble Jesus født.

Så står det hos profeten Hosea 11,1: «Fra Egypt kalte jeg min sønn.» Men hvordan skulle Hoseas ord gå i oppfyllelse når Jesus var i Betlehem?

Vi ser hva som skjer. Det går igjen ut et bud, denne gangen fra kong Herodes, om at alle guttebarn i Betlehem skulle drepes. Og Josef tar Maria og barnet og flykter til Egypt. Herren hadde sagt: «Fra Egypt kalte jeg min sønn», og slik skjedde det.

Spør vi nå: «Hvorfor måtte alt dette skje – først vandringen fra Nasaret til Betlehem, så fra Betlehem langt bort til Egypt og så tilbake igjen?», da synes vi å høre Herren rope: «For at dere skal tro – tro på mitt ord og tro på Kristus.»

Det var også profetert at Jesus skulle kalles «nasareer». La oss legge merke til hvorfor Jesus kom til å vokse opp i Nasaret og ikke i Betlehem.

Da Josef dro ut fra Egypt med Maria og barnet, ville han bosette seg i Betlehem. Men da han hørte at Arkelaus regjerte i Judea, var han redd for å komme dit, og derfor dro han til Nasaret.

Historien forteller at kong Herodes tre ganger testamenterte bort tronen sin. Men han var et av de menneskene som skifter mening og ombestemmer seg så snart de har gjort en ting. Derfor var ingen

utpekt til tronfølger da han døde, og da sto ingen nærmere til å overta makten enn sønnen hans Arkelaus.

Alt dette førte til at Jesus vokste opp i Nasaret, slik det var skrevet om ham. Skriftene måtte oppfylles, for at vi skulle tro på ham.

Vi vil nå se på noen av de skriftstedene som særlig handler om Jesu siste dager på jorden. Det var sagt på forhånd i Det gamle testamente, og det går i oppfyllelse i Det nye.

Profeten Sakarja hadde sagt: «Rop med fryd, Sions datter! Rop høyt, Jerusalems datter! Se, din konge kommer til deg. Rettferdig er han og full av frelse, ydmyk er han og rir på et esel, på den unge eselfolen» (Sak 9,9).

Hvem skulle vel tro at Jesus ville vise seg som konge? Han som var så ydmyk og saktmodig – så ringe. Skulle han noen gang kreve å bli hyllet som konge? En dag da folket ble grepet av begeistring over talen hans, kom de virkelig og ville gjøre ham til konge. Men Jesus trakk seg unna og skjulte seg for dem.

Men så kom en annen dag. Jesus var mer enn noen gang fylt av sorg, for han hadde vendt ansiktet mot Jerusalem for å gå dit, og han visste hva som ventet ham der. Han sørget over at folket hans var så hardt og blindt. For det var så få som trodde på ham, og han visste at dommen derfor ville ramme dem. Så sender han to av disiplene sine for å hente et esel. Så rir han inn i Jerusalem på eselet, fulgt av en jublende folkemengde som roper: «Hosianna, Davids sønn! Velsignet være han som kommer i Herrens navn! Hosianna i det høyeste!»

Sju hundre år i forveien hadde Sakarja ropt ut til folket: «Se, din konge kommer til deg … og rir på et esel.» Og dette var blitt lest i synagogene ned gjennom tidene. Nå gikk ordet hans i oppfyllelse – men hvem tenkte på denne profetien?

Folket var hardnakket. De hadde øyne, men de så ikke. De hadde ører, men de hørte ikke. De ville ikke tro på Guds Sønn, og derfor rammet dommen dem med all sin forferdelige kraft.

Gud sier: «Den som ikke tror, er allerede dømt, fordi han ikke har trodd på Guds enbårne Sønns navn.» Skal denne dommen ramme noen her fordi dere ikke vil tro på Guds Sønn?

I Sal 41,10 står det et alvorlig ord: «Også den mannen som jeg levde i fred med, som jeg stolte på, han som åt mitt brød, har løftet opp sin hæl imot meg.»

Blant de tolv disiplene ser vi én som er betrodd mer enn de andre. Kan vi tenke oss en helligere kasse enn den Judas bar, der det ble lagt ned gaver som skulle gå til livsopphold for Jesus og disiplene hans? Jesus hadde vist denne mannen en slik tillit og delt brødet med ham. Men en natt ser vi ham nærme seg Jesus i Getsemane hage, fulgt av en flokk soldater. Og med et djevelsk smil på sine falske lepper forråder han Guds enbårne Sønn med et kyss.

Hvorfor måtte denne grufulle, opprørende handlingen skje? For at du skulle tro på Jesus – du som i dag står der full av tvil og sier: «Jeg kan ikke tro!»

Sakarja, som hadde sett Jesus som konge og profetert om ham, hadde også sett noe mer. For han sier i kapittel 11, vers 12: «Deretter sa jeg til dem: Om dere så synes, så gi meg min lønn, men hvis ikke, så la det være! Så veide de opp til meg min lønn, tretti sølvpenger.»

I Matt 26,14–15 leser vi: «Da gikk en av de tolv, han som hette Judas Iskariot, til yppersteprestene. Og han sa: Hva vil dere gi meg for at jeg skal utlevere ham til dere? De veide da opp tretti sølvpenger til ham.»

Ser vi ikke Guds hånd i alt dette? Yppersteprestene hadde nok glemt at det sto skrevet: «tretti sølvpenger». Hvorfor ga de ikke Judas 29 eller 32 sølvpenger? Fordi det sto skrevet «tretti», og ordet måtte oppfylles, for at vi skulle tro, og for at Gud skulle kunne kreve tro av oss.

Sakarja sier videre i vers 13: «Kast dem bort til pottemakeren, den herlige pris som jeg er aktet verd av dem! Og jeg tok de tretti sølvpengene og kastet dem inn i Herrens hus til pottemakeren.»

Vi kjenner alle beretningen om hvordan Judas, da han så at Jesus var dømt til døden, kom og kastet sølvpengene i tempelkisten, og hvordan yppersteprestene sa: «Nei, disse kan vi ikke ta imot – de er jo blodpenger.» Og så går de bort til pottemakeren, slik profeten hadde sagt, og kjøper åkeren hans for blodpengene.

Det er en annen profeti om Jesus som vi finner ikke bare hos *én*, men hos flere av profetene. De ser fram i tiden og får øye på en som skulle bli hyrde for Guds folk. Og de sier: «Slå hyrden, og fårene skal spres» (Sak 13,7).

Skjedde det? Ja, sannelig! Den natten da overhyrden kom ut fra Getsemane sammen med flokken sin og ble grepet og slått, står det at de forlot ham alle og flyktet. Hjorden ble spredt, for hyrden var slått.

Alt som var sagt om Guds Sønn i Det gamle testamente, ser vi gå i oppfyllelse i Det nye – alt, selv den minste ting.

Så kommer vi til et ord som får hjertene våre til å skjelve, men som likevel har vært til stor velsignelse og trøst for oss som har kommet til tro på Herren Jesus. Det står i Sal 118,27: «Bind høytidsofferet med rep, inntil dets blod kommer på alterets horn.»[1]

Sammen med dette vil vi også lese Esek 3,25: «Og du, menneskesønn! Se, de skal legge rep om deg og binde deg med dem, så du ikke kommer ut iblant dem.» Først var det salmisten som sto og så hvordan de bandt høytidsofferet med rep, inntil blodet var kommet på alterets horn. Senere ser profeten det samme: Menneskesønnen blir bundet, det blir lagt rep på ham.

Så leser vi i Joh 18,12: «Vakten og høvedsmannen og judeernes tjenere grep da Jesus og bandt ham.»

Nå var høytidsofferet bundet. Repet var lagt på Menneskesønnen, og vi leser ikke noe sted at det ble løst før han ble strukket ut på korset og naglene ble slått gjennom hendene hans, så blodet sprutet ut. Høytidsofferet var bundet til blodet kom på alterets horn.

Hvorfor skulle Guds rene og hellige Lam gripes av urettferdige, syndige hender og bindes – føres bundet gjennom den rasende hopen? For at Skriftene skulle oppfylles, så vi kan tro.

Profeten Jesaja har mer enn noen annen talt om Messias og beskrevet hvordan han så ut i lidelsen. Han sier i kapittel 53, vers 7: «Han ble mishandlet, enda han var elendig, og han opplot ikke sin munn, lik et lam som føres bort for å slaktes, og lik et får som tier når de klipper det. Han opplot ikke sin munn.»[2]

Se ham for Herodes! Herodes stiller ham flere spørsmål, men han er stum. Soldatene spotter og håner ham, men han åpner ikke munnen. Han var elendig, utmattet etter kampen i Getsemane, nattevåket og sjelens lidelser. Men han ble mishandlet og pisket, og likevel var han stum som et får for den som klipper det.

I det samme kapitlet hos Jesaja står det i vers 12: «… og ble regnet blant overtredere – han som bar manges synd, og han ba for overtredere.»

[1] NB: «Bind høytidsofferet med rep like inn til alterhornene!»
[2] NB: «Han ble mishandlet, og han ble plaget, men han opplot ikke sin munn …»

Skjedde også det? Vi leser i Mark 15,27: «Sammen med ham korsfestet de to røvere, en på hans høyre og en på hans venstre side.»

Men ba han også for overtrederne? Ja! De som sto på Golgatahøyden den dagen, fikk høre et rop fra korset: «Far, forlat dem, for de vet ikke hva de gjør» (Luk 23,34).

De som sto ved korset, fikk også se noe. De så at soldatene delte Jesu klær mellom seg og kastet lodd om kjortelen hans. Var det også sagt på forhånd? Ja, i Sal 22,19 står det: «De deler mine klær mellom seg og kaster lodd om min kappe.» Og i vers 17 leser vi: «De har gjennomboret mine hender og mine føtter.»

Ble Jesu hender og føtter gjennomboret? Ja, det ble de. Og vi skal alle en dag få se disse naglemerkene – både vi som har trodd på ham til frelse, og de som ikke ville tro og derfor ble fordømt.

Er det noen her som fremdeles tviler og ikke kan tro? Hvilken rett har du til å tvile på Guds ord og ikke tro på Jesus Kristus? Hva ville du svare den allmektige Gud dersom han i dag sa til deg: «Bevis hvorfor du ikke kan tro at mitt ord er sant, så du kan tro på min enbårne Sønn»?

La oss se litt mer på hva som hendte på Golgata den dagen da Kristus døde for din og min skyld.

Jeremia hadde sagt: «Derfor skal jorden sørge, og himmelen der oppe skal mørkne til» (Jer 4,28).

Så leser vi i Luk 23,44: «Det var nå omkring den sjette time. Da ble det mørke over hele landet helt til den niende time.»

Vi vet at ved den niende time endte kampen på Golgata. Da det lød fra den døende Frelserens lepper: «Det er fullbrakt!», var seieren vunnet, og han bøyde det tornekronte hodet og oppga sin ånd. Frelsesverket var fullført – alt var oppfylt. Alt som var profetert om Messias fra hans fødsel til hans død, var gått i oppfyllelse.

Var det ennå noe mer igjen? Ja, det var det. Sakarja hadde sagt: «På den dagen skal det være en åpnet kilde for Davids hus og for Jerusalems innbyggere mot synd og urenhet» (Sak 13,1). Og i 2 Mos 12,46 står det: «Dere skal ikke bryte noe ben på det.»

Vi ser soldatene om kvelden langfredag. Nå skulle de ta ned de tre legemene, så de ikke ble hengende over sabbaten. De kommer til den første røveren, og med køllene knuser de bena hans. De kommer til

den andre og gjør det samme med ham. Så kommer de til Jesus – men armene som før hadde svunget køllene med slik kraft, synker ned.

Det sto skrevet: «Ikke et ben skal brytes på ham» (Joh 19,36). Og den Gud som krever tro av oss, holdt de sterke armene tilbake, for at Skriften skulle oppfylles. Men så leser vi at en soldat stakk et spyd i Jesu side, og det fløt blod og vann ut. Kilden var åpnet – den kilden Sakarja hadde sett mange hundre år i forveien, en kilde mot synd og all urenhet.

Du som tviler! Vil du ikke komme med all din tvil og vantro og vaske deg ren i denne kilden? Den er åpnet for deg.

Vi vil se på ett sted til. Når Jesaja taler om Kristi død, sier han: «De ga ham hans grav blant ugudelige, men hos en rik var han i sin død» (Jes 53,9).

Skulle Jesus bli begravet hos en rik? Han som gikk omkring fattig og foraktet, og som nå hadde endt sine dager som en forbryter og blant forbrytere? Hvilken rik mann ville ta en forbryter i sin grav?

Vi leser i Matt 27,57–60: «Men da det var blitt kveld, kom en rik mann fra Arimatea, som hette Josef. Han var også blitt en disippel av Jesus. Han gikk til Pilatus og ba om å få Jesu legeme. Da befalte Pilatus at det skulle gis ham. Josef tok da legemet og svøpte det i rent linklede, og la det i sin nye grav, som han hadde hogd ut i berget.»

Venner, dere som sier at dere ikke kan tro på Jesus: Trenger dere flere bevis for å tro på Guds Sønn? Kan dere fremdeles tvile – tvile på Guds ord, tvile på Guds vitnesbyrd om sin Sønn, han som gang på gang lot det lyde fra himmelen: «Dette er min Sønn, den elskede!»? Kan noen peke på en eneste ting av alt det som var profetert om Kristus, som ikke er gått i oppfyllelse?

Gud har lagt alt så klart til rette at vi ikke kan tvile, og derfor har han rett til å kreve tro av oss.

Jeg husker en ung student som en gang kom og besøkte meg. Han hadde ikke levd et vilt liv, slik så mange andre har gjort. Men han hadde kjempet alvorlig og bedt mye for å komme til tro på Jesus. Nå hadde han studert i tre år og var kommet i en ulykkelig stilling: Tvilen hadde grepet ham, og han sto der og sa: «Jeg kan ikke tro.»

Jeg sa til ham: «Unge venn! Jeg har aldri hatt den anledningen du har hatt til å studere. Men jeg har lest Bibelen min og bedt Gud om

hjelp til å forstå hans ord. Hvis du ønsker det, kan vi nå sammen se på hva han har gjort for at vi skal kunne tro på ham.»

Jeg skal aldri glemme den kvelden da han, etter at vi hadde gått gjennom de stedene vi har sett på i dag, brøt ut: «Gud, tilgi meg at jeg har tvilt! Med din hjelp vil jeg aldri mer tvile, men tro på Herren Jesus.»

Venner! Ett av versene i teksten vår lød slik: «Dette er hans bud, at vi skal tro på hans Sønns, Jesu Kristi navn.» Vil dere lyde dette budet? Hvis dere tviler, trenger dere ikke lete utenfor Bibelens blader for å bli visse på at Kristus sannelig er Guds Sønn. Ønsker dere å komme til tro på Jesus, så gå til Guds eget ord. Herren sier selv: «Dere skal søke meg, og dere skal finne meg når dere søker meg av hele deres hjerte» (Jer 29,13).

For den som tror på ham, blir ikke dømt. Men den som ikke tror, er allerede dømt.

Følg etter dem i deres tro

Hebr 13,7

> Husk veilederne deres, de som har talt Guds ord til dere! Legg merke til den utgangen deres livsferd fikk, og følg etter dem i deres tro.

Dette ordet er skrevet til et folk som hadde tjent Gud etter alle de gamle jødiske skikkene og forskriftene. Så hadde de hørt evangeliet om Frelseren som var korsfestet, men oppstått – evangeliet om at mennesket blir rettferdiggjort ved tro, uten lovgjerninger. Da hadde de forlatt jødedommen og var kommet til troen på Herren Jesus.

Nå var det kommet så langt med dette folket at de gradvis – og nokså umerkelig – holdt på å gli tilbake til det gamle. De tok opp igjen en del av jødedommen for å behage Gud og tjene ham på den måten.

Det er til et slikt folk apostelen skriver dette brevet. Det er så innholdsrikt fordi det så å si rommer både Det gamle og Det nye testamente. Samtidig prøver han å gjøre klart at alt i den gamle pakt var forbilder på det som skulle komme, og at Jesus var lovens ende. For da han kom, oppfylte han alle lovens krav, og nå var det bare én ting som ble krevd: å tro på Herren Jesus.

Før apostelen slutter dette brevet, som vi alle elsker å lese, gir han de troende flere formaninger. De skulle ikke lenger følge Moseloven og være treller under den. Nei, de hadde fått Kristi Ånds lov skrevet i sine hjerter, den loven som skulle føre dem ut i nådens fulle frihet.

Men de trengte veiledning og formaning, så de ikke skulle bli motløse og forsagte når de møtte prøvelser og vanskeligheter. Derfor retter han oppmerksomheten deres mot de av Herrens tjenere som hadde seiret over verden, sterke i troen, og som nå lykkelig var gått

inn til hvilen. Og så sier han: «Når dere betrakter utgangen av deres vandring, så følg etter deres tro.»[1]

Trenger ikke vi troende også i dag dette ordet til formaning og oppmuntring? Jo, sannelig! Vi vet dessverre at vi av og til står i fare for å bli motløse og forsagte og trette på veien. Ja, noen ser til og med ut til å bli liggende etter.

Å, om disse ordene i kveld måtte nå en slik trett sjel, så han igjen kunne fatte mot, rette opp de slappe hender og de svake knær og gå med sikre skritt! For «Jesus Kristus er i går og i dag den samme, ja, til evig tid» (Hebr 13,8).

I gamle dager førte Gud dem som satte sin lit til ham, gjennom alle vanskeligheter, så de ved slutten av livet kunne triumfere og si: «Jeg har stridd den gode strid, fullendt løpet, bevart troen» Den samme Gud vil også føre alle oss som lar oss lede av ham, til vi en dag står trygt berget på Sion.

La oss nå følge apostelens anvisning og betrakte noen av dem som har fullendt løpet og bevart troen, til de er gått inn til hvilen. Apostelen ber oss likevel ikke betrakte livet deres her, mens de vandret i tro og så fram til den dagen da de skulle skue Kongen i all hans skjønnhet. Nei, han sier: «Betrakt utgangen av deres vandring.»

Vi skal altså betrakte dem i den stunden da de legger fra seg vandringsstaven for å gå inn gjennom perleportene i byen. Der blir de hilst med jubel av englenes utallige skarer, og der skal Herren selv tørke bort hver tåre fra deres øyne, og de skal mettes ved synet av hans skikkelse når de våkner.

Paulus – som han stred den gode strid! Når vi betrakter livet hans, må vi skjelvende spørre: «Hvordan kunne du fullende et slikt løp, Paulus, så fullt av lidelser, prøvelser og motgang?»

Han sier selv i 2 Kor 11,23–28: «Jeg har arbeidet mer. Jeg har fått flere slag. Jeg har oftere vært i fengsel. Jeg har ofte vært i dødsfare. Av jødene har jeg fem ganger fått førti slag på ett nær. Tre ganger er jeg blitt gitt stokkeslag, én gang steinet, tre ganger har jeg lidd skipbrudd, et døgn har jeg vært i dypet. Ofte har jeg vært på reiser – i fare på elver, i fare blant røvere, i fare blant landsmenn, i fare blant hedninger, i fare i by, i fare i ørken, i fare på hav, i fare blant falske

[1] NB: «Legg merke til den utgangen deres livsferd fikk, og følg etter dem i deres tro.»

brødre, i slit og strev, ofte i nattevåk, i sult og tørst, ofte i faste, i kulde og nakenhet. I tillegg til alt annet har jeg det som daglig ligger over meg, omsorgen for alle menighetene.»

I disse versene har Paulus så å si vist oss den mørke siden av striden. Han hadde erfart at det ikke var så lett å følge i Mesterens spor.

Men forfatteren av Hebreerbrevet ber oss ikke feste blikket på dette. Han sier: «Betrakt utgangen.» Det er som om han ville si: «Se om det ikke er verdt å lide litt den korte stunden vi vandrer her, når utgangen er så herlig.»

Det er kanskje ingen som ønsker å oppleve det samme som Paulus da han stred. Men hvem ønsker vel ikke å være som Paulus, da han ved slutten av livet kunne si: «For jeg blir alt ofret, og tiden for min bortgang forestår. Jeg har stridd den gode strid, fullendt løpet, bevart troen. Så ligger nå rettferdighetens krans rede for meg, den som Herren, den rettferdige dommer, skal gi meg på den dagen – ja, ikke bare meg, men alle som har elsket hans komme» (2 Tim 4,6–8).

Det er ingen klagetone i dette utropet, enda han satt i fengsel i Roma da han skrev disse ordene. Nei, det er som om hjertet hans er fylt av salighet og jubel. Løpet er fullendt, alt det mørke ligger bak, og han skuer inn i herligheten.

Hvor må vi ikke undre oss over at Paulus kaller striden *god*, han som var blitt slått, pisket, gitt stokkeslag og steinet, ja, til og med forlatt av dem som sto ham nær! Han sier selv: «Alle forlot meg» (2 Tim 4,16). Men hemmeligheten bak at han kaller striden god, finner vi i vers 17, der han sier: «Men Herren sto hos meg og styrket meg.»

Dette er kristenlivets herligste opplevelser. Hvem kan forklare den saligheten og gleden en sjel erfarer når den kjenner at Herren står ved dens side midt i striden, i den mørkeste natt og i de største lidelser? Dette er nok for den kristne, for det oppveier alt. Den hardeste strid blir lett, den mørkeste natt blir lys, for Gud fyller sjelen med sin herlighet.

Venner! Hvor mye kamp det enn er eller blir der vi står, enten kampen er ytre eller åndelig, skal vi få erfare at striden er god hvis Herren står oss nær. La oss derfor leve helt for Jesus, ja, nær ham, og stride den gode strid. Vi skal få erfare at han aldri svikter og aldri forlater oss.

Nå vil vi betrakte en annen som vi alle kjenner fra Det nye testamente, nemlig Stefanus. Heller ikke hans vandring her nede var uten strev og strid. Arbeidet han hadde fått, var heller ikke av det slaget folk trakter etter. Han hadde fått anvist en plass der han skulle tjene i menigheten, og veien hans ga ham ikke anerkjennelse hos de mange.

Jeg er viss på at tjenesten hans ofte gjaldt mer enn de jordiske behovene, og at han først og fremst talte til de fattige og motløse om gaven fra Gud, Jesus Kristus, og alt vi har i ham. Slik gikk han sin stille gang, og tjenesten hans har sikkert brakt trøst og hjelp til mange trengende, trette sjeler. Men som sagt fikk han ikke bifall for talen og arbeidet sitt.

En dag måtte han tale for en stor forsamling, for han ble trukket fram for Rådet. Der holdt han en av de mest bemerkelsesverdige talene vi finner i Bibelen. Det er som om han i denne ene talen gjengir hele Bibelens innhold. Han begynner med Abraham og går gjennom Det gamle testamente til han kommer til Messias, som han kaller «Den Rettferdige».

Han talte om dette fylt av Den Hellige Ånd og med brennende iver. Da ble tilhørerne rasende og stormet mot ham. Ja, de grep ham og slepte ham med seg utenfor byen, og der begynte de å steine ham.

Mens steinene suste om ham og traff ham, falt han på kne, står det, og begynte å be. Å, hvor lik Mesteren! Den samme Ånd og det samme sinnet levde i ham. Og hva ba han om? Jo, han ropte med høy røst: «Herre, tilregn dem ikke denne synden!» Og da han hadde sagt dette, sovnet han inn (Apg 7,60).

Men før han sovnet inn, ropte han ut: «Se, jeg ser himmelen åpnet, og Menneskesønnen stå ved Guds høyre hånd!» (Apg 7,56).

Å, hvor herlig å sovne inn med et slikt syn for sjelen! Hva gjorde vel den korte lidelsen når han fikk se en åpen himmel, Guds herlighet og Menneskesønnen, han som var gått i forveien for å berede ham sted?

Ønsker ikke vi alle å se en åpen himmel når vi en dag skal gå over evighetens terskel? Men da må vi gjøre som apostelen sier: følge etter troen til dem som har stridd den gode strid, følge tett etter Jesus og leve helt for ham.

Før vi forlater denne teksten, har jeg lyst til å nevne en mann fra vår egen tid som også stred den gode strid og fikk en herlig utgang. Jeg har kanskje nevnt navnet hans flere ganger før, denne Guds mann

som var så sterk i troen, og som brukte hele livet og alle kreftene sine på å vinne sjeler for Jesus. Men navnet D. L. Moody har en egen klang i mitt hjerte.

Heller ikke hans vandring var alltid lett, særlig ikke da han begynte arbeidet sitt. Jeg har fortalt før at han ikke engang kunne få en søndagsskoleklasse i den kirken han prøvde å komme inn i. Han fikk beskjed om at han selv måtte samle barn til en klasse. Men da han kom med en flokk gutter han hadde fått med seg fra gaten, fikk verken han eller guttene hans lov til å komme inn. Kirken var for fin for dem, og han måtte finne et annet sted å fortelle dem om Jesus.

Så leide han en liten, elendig sal i Clark Street i Chicago for sparepengene sine. Det eneste lyset der var et lite lys som han satte i en sprekk i veggen. I skinnet fra dette lyset sto Moody og leste for de forsømte, skitne guttene evangeliet om Jesus, som kom til verden for å frelse dem. Men Gud velsignet sin tjeners troskap, så tusener av sjeler siden er blitt ført til ham gjennom vitnesbyrdet hans.

Jeg hørte ham den siste gangen han talte for en forsamling. Denne gangen var ikke forsamlingen en flokk skitne gutter. Nei, nå var det Bostons overklasse som satt stille og lyttende rundt talerstolen hans. Møtet ble holdt midt på dagen i et av byens største lokaler, men det var overfylt en time før det skulle begynne.

Så kom Moody fram på plattformen. Jeg kan ennå se ham for meg som om det var i dag. Han sto der med Bibelen i venstre hånd og leste, mens tårene rant nedover kinnene hans. Allerede da var han en nedbrutt mann og orket ikke å tale lenge.

Teksten og talen handlet om arbeid og høst, og han prøvde å oppmuntre de troende til å være tro og arbeide, siden markene var så hvite. Så sto han helt stille en stund og gråt. Men så sa han: «Be høstens herre at han vil drive arbeidere ut til sin høst!» (Matt 9,38). Og det sa han i en slik ånd og på en slik måte at det sank inn i hver eneste sjel.

Da møtet var slutt og Moody var kommet ned til døren, snudde han seg mot dem som sto rundt ham. Han lot blikket gli rundt i salen og sa: «Hit kommer jeg aldri mer.»

Så reiste han hjem til Northfield, og kort tid etter fikk han hjemlov. Det fortelles at da han merket at døden nærmet seg, kalte han sine

kjære inn til seg. Da barna hans sa: «Å, far, du må ikke forlate oss», svarte han: «Hold meg ikke tilbake! Herren kaller, og jeg må gå.»

Så vendte han seg til den eldste sønnen sin og sa: «Willy, du arver ikke etter far din det mange andre arver. Jeg etterlater deg ikke penger, men mye arbeid. Mitt ønske er at du overtar skolene her i Northfield.»

Han kalte den yngste sønnen sin til seg og sa også til ham at han ikke etterlot ham rikdom, men Guds velsignelse. «Og», sa han, «jeg ønsker at du blir evangelist, slik som far din.»

Etter at han også hadde sagt noe til hver av døtrene sine, lå han helt stille. Nå var han ferdig med alt. Han hadde stridd den gode strid og bevart troen, og løpet var nesten fullendt. Det var bare ett skritt igjen.

Etter en stund så han opp. Et strålende smil bredte seg over ansiktet hans, og han sa: «Jorden forsvinner for mitt blikk, men himmelen stiger fram!» Og løpet var fullendt. Det siste skrittet var tatt, og han var gått for å ta imot den kronen som lå rede for den tro tjeneren.

Apostelen sier: «Betrakt utgangen av deres vandring.» Men når vi har betraktet den herlige utgangen deres, hva skal vi så gjøre? Jo, vi skal følge etter deres tro.

Hva slags tro var det som førte disse seierherrene gjennom livets prøvelser og lot dem gå triumferende gjennom dødens trange dal? Det var troen på Herren Jesus og frelsen ved hans blod. Det var dette Paulus trodde på, og han ofret livet sitt for å fortelle andre om det. Det var dette som fikk Stefanus' ansikt til å lyse midt i steinregnet, mens jødene raste. Og det var talen om den korsfestede Frelseren på Golgata som Moody brukte til å bevege tusener til å tro på Herren Jesus.

Ja, det er Jesus og han alene som kan frelse oss fra all vår synd. Men han gjør enda mer: Han holder oss oppe. Vi skal ikke bare tro på ham som den som døde for vår synd, men vi skal også betro oss til ham med hele livet vårt.

Å, det er nettopp dette mange Guds barn er redde for og ikke tør våge. De vet at synden deres er tilgitt. Men så går de og tenker at nå må de passe godt på seg selv så de ikke synder og faller fra, og så blir hele livet et trelleliv, fullt av angst og uro.

Venner! Vi kan ikke passe på oss selv, og vi kan heller ikke passe på hverandre. Det er bare én som kan bevare oss fra synd og fall og gjøre

oss i stand til å leve slik at utgangen av vår vandring blir herlig. Det er han som bar vår synd på forbannelsens tre.

Paulus visste dette og hadde erfart det, for han sier i 1 Tess 5,23–24: «Må han selv, fredens Gud, hellige dere helt igjennom, og må deres ånd, sjel og legeme bevares fullkomne, ulastelige ved vår Herre Jesu Kristi komme! Han er trofast som kaller dere, han skal òg gjøre det.»

Å, la oss betro oss til ham med sjel og legeme! La oss overgi oss helt i hans hånd, så han kan få styre og lede sinnet og tankene våre, ja, hele vår ferd. Da vil utgangen av vår vandring bli herlig. For han er trofast, og han vil bevare dem som betror seg til ham.

Videre skal vi tro på ham som Herren og Kongen som kommer, som skal regjere og legge alt under seg. Men vi skal også tro på ham som vår forløser, som skal åpenbares for dem som venter på ham.

Søsken! Alt tyder på at denne dagen er svært nær. Det er kanskje noen her som aldri skal gå gjennom dødens dal, fordi Jesus vil komme før den tid. Lovet være Gud for de kristnes store håp! Det gir trøst på vandringen. Ingenting gleder den troende sjel mer enn dette: Jesus skal snart komme igjen.

David sier i Sal 34,6: «De så opp til ham og strålte av glede, og deres ansikt rødmet aldri av skam.» Så la oss da tro på ham som vår forløser, som snart skal komme igjen. Vi skal ikke bli til skamme.

Mye kunne også sies fra den motsatte siden, og da ville det lyde slik: «Betrakt utgangen av vandringen til dem som ikke har trodd på Herren Jesus.» Eller: «Betrakt utgangen til dem som fulgte ham en tid og siden forlot ham.» Men det ville bli en mørk tale.

Likevel kan vi i dag av og til bli fristet til motløshet når vi ser på de ugudelige og vantro rundt oss, og spørre: «Herre, hvorfor?» For det går mange av dem så godt. De ser ut til å ha hell med seg i alt, og alt de rører ved, lykkes. Mange av Guds elskede barn opplever derimot den ene bitre skuffelsen etter den andre, og alt ser ut til å gå dem imot.

Asaf hadde sett det samme, for han sier i Salme 73: «Jeg ble harm over de hovmodige, da jeg så at det gikk de ugudelige vel. For de er fri for lidelser inntil sin død, og kroppen deres er velnært. … Se, dette er de ugudelige. Evig trygge vokser de i velmakt. … Jeg tenkte etter for å forstå dette. Det var en plage i mine øyne – inntil jeg gikk inn i Guds helligdommer og ga akt på hvordan det går dem til slutt.

… Hvor de ble ødelagt i et øyeblikk! De gikk under og tok ende med forferdelse» (Sal 73,3–4.12.16–17.19).

Det var blitt en fristelse for Asaf å se hvor godt det gikk de ugudelige. Han var kommet så langt at han sier: «Nær hadde mine føtter snublet, på lite nær var mine trinn glidd ut» (Sal 73,2). Men da han så hvordan det gikk dem til slutt, ville han ikke ha noen del i velmakten deres. Da ble hjertet hans fylt av takk til Gud, og han brøt ut: «Men jeg blir alltid hos deg, du har grepet min høyre hånd. Du leder meg ved ditt råd, og deretter tar du meg opp i herlighet» (Sal 73,23–24).

Denne sannheten om den forferdelige enden de ugudelige får, kan vi følge gjennom hele Skriften. Det er triste bilder, og de lokker ingen til å følge etter dem som fikk en slik utgang.

Tenk på Judas. Han var en av Jesu egne disipler og hadde den herligste anledning til å tro på ham og følge ham. Men sølvet fristet ham. Han ville ha mer enn de andre, og han fikk det også. Men hvordan ble enden hans, da han, pint av anger og sjelekval, brøt ut: «Jeg har forrådt uskyldig blod!» (Matt 27,4)? Det står at han tok sitt eget liv. Han gikk bort og hengte seg, og han styrtet ned – ned for evig.

Venner! La oss ikke bli motløse og knurre mot Herren om vi møter trengsler og prøvelser på veien. Det skal bare tjene til å lutre oss for himmelen og løse oss fra bånd som ellers kanskje ville binde oss for fast til det jordiske. Slik skal vi beredes til å møte Jesus.

Det står i Apg 14,22: «Vi må gå inn i Guds rike gjennom mange trengsler», og i 2 Kor 4,17: «For vår trengsel er kortvarig og lett, og virker for oss en evig fylde av herlighet i overmål på overmål.»

Så la oss da følge etter troen til dem som nå er gått inn til den evige sabbatshvilen. For «så står det da en sabbatshvile tilbake for Guds folk» (Hebr 4,9). Å, la oss gjøre oss umak for å nå denne hvilen, så vi ikke faller i vantro!

Den Gud som sto ved Paulus' side og styrket ham, er den samme i dag. Og den Gud som åpnet himmelen for Stefanus, så ansiktet hans strålte som en engels mens legemet hans gikk til grunne – han er den samme i dag.

Må Gud hjelpe oss til å følge etter disses tro, så vi kan fullende løpet og få den kronen som ligger rede for dem som elsker hans komme.

Om Albert Lunde

1877–1939

Albert Gustav Lunde (1877–1939) ble født 26. november 1877 på Lunde i Vanse, mellom Farsund og Lista, som den eldste av elleve søsken. Faren var jekteskipper og gårdbruker. Albert måtte slutte på middelskolen etter et halvt år, fordi faren ble syk, og som 17-åring reiste han til en tante i Chicago. Der arbeidet han på en stolfabrikk. En offiser i Frelsesarmeen ble til uro for ham, og 13. desember 1896 fant han fred mens han leste Romerbrevet kapittel 8.

Han tjenestegjorde i den amerikanske marinen fra 1897. Da han hørte D. L. Moody i Boston i 1899, fikk han kall til å forkynne. Etter et kort bibelkurs i South Dakota, som var den eneste bibelskolen han noen gang gikk på, begynte han å preke på prærien. Høsten 1901 kom han hjem til Norge og reiste som fri forkynner på Sørlandet og Vestlandet. I 1902 ble han kjent med Ludvig Hope, som ble en venn for livet.

I februar 1905 kom han til Kristiania. Møtene begynte i bedehuset i Hausmannsgate og ble flyttet til Tivoli Teater. Fra 23. februar ble de holdt i Calmeyergatens misjonshus, som rommet om lag 5000 mennesker. Påskemorgen 1905 var salen full klokken halv seks. Vekkelsen varte inn i 1906, og Sigbjørn Modalsli og Ludvig Hope talte sammen med ham. Indremisjonens årsberetning for 1905 kalte Lunde redskapet for vekkelsen.

Lunde hadde latt seg døpe på nytt i Amerika. Det gjorde at noen dører først var stengt for ham, men han meldte seg aldri ut av Den norske kirke, og han forkynte ikke om sin egen dåp. Fra 1910 var han forstander i Den evangeliske Forening i Kristiania, som holdt til i Møllergata 20. Fra 1917 var han formann i Den norske kinamisjon.

Han holdt vekkelsesmøter i Sverige, Danmark og Finland og deltok på misjonskonferanser i Amerika i 1921 og i Jerusalem i 1928. Han døde i Oslo 30. januar 1939.

Forkynnelsen hans var bibelsk og personlig, med mange fortellinger fra møter og sjelesorg. Han talte stille og varmt, uten store fakter, og han kalte til omvendelse og frelsesvisshet. «Prædikener» (1905) er stenografert fra vekkelsesåret i Kristiania.